

HOTĂRÂRE nr. 390 din 16 aprilie 2025

pentru adoptarea [Strategiei](#) de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 și a planului de acțiune aferent acesteia

EMITENT • **GUVERNUL ROMÂNIEI**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 372 din 28 aprilie 2025**

Data intrării în vigoare 28-04-2025

În temeiul [art. 108 din Constituția României, republicată](#), și al [art. 25 lit. e\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ](#), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1

Se aprobă [Strategia](#) de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 și planul de acțiune aferent acesteia, prevăzute în [anexa](#)*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

Articolul 2

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă [Hotărârea Guvernului nr. 436/2022](#) privind aprobarea [Strategiei de dezvoltare](#) a sistemului judiciar 2022-2025 și a planului de acțiune aferent acesteia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 1 aprilie 2022.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,

Marian-Cătălin Predoiu

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,

Tánczos Barna

p. Ministrul justiției,

Roxana Simona Momeu,

secretar de stat

p. Secretarul general al Guvernului,

Mihnea-Claudiu Drumea

p. Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Carmen Moraru,

secretar de stat

București, 16 aprilie 2025.
Nr. 390.

STRATEGIE din 16 aprilie 2025

de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 și a planului de acțiune aferent acesteia

Notă

Aprobată prin [HOTĂRÂREA nr. 390 din 16 aprilie 2025](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2025.

ABREVIERI

ANABI = Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
 ANC = Autoritatea Națională pentru Cetățenie
 ANP = Administrația Națională a Penitenciarelor
 ASJ = proiectul "Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar"
 CA = Curți de Apel
 CCR = Curtea Constituțională a României
 CEDO = Curtea Europeană a Drepturilor Omului
 CEPEJ = Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției
 CJUE = Curtea de Justiție a Uniunii Europene
 CNI = Compania Națională de Investiții
 CoE = Consiliul Europei
 COMS = Consiliul de Management Strategic
 CSM = Consiliul Superior al Magistraturii
 DIICOT = Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
 DIPFIE = Direcția pentru implementarea proiectelor finanțate din împrumuturi externe
 DNA = Direcția Națională Anticorupție
 DNP = Direcția Națională de Probațiune
 ECRIS = Sistemul electronic de management al cauzelor
 GDPR = Regulamentul General privind Protecția Datelor
 GRECO = Grupul Statelor împotriva Corupției (organism al Consiliului Europei)
 ÎCCJ = Înalta Curte de Casație și Justiție
 INEC = Institutul Național de Expertize Criminalistice
 MDLPA = Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
 MCV = Mecanismul de Cooperare și de Verificare
 MF = Ministerul Finanțelor
 MIPE = Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
 MJ = Ministerul Justiției
 OCDE = Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
 ONRC = Oficiul Național al Registrului Comerțului
 OSt = obiectiv strategic
 OSp = obiectiv specific
 PCA = Parchet de pe lângă Curte de Apel
 PÎCCJ = Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
 PJ = Parchet de pe lângă Judecătoria
 PT = Parchet de pe lângă Tribunal
 PNRR = Planul național de redresare și reziliență
 RMS = Resources Management System (Sistem de management al resurselor)
 RNPM = Registrul Național de Publicitate Mobilă
 SDSJ = Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar
 SNA = Strategia Națională Anticorupție

I. INTRODUCERE

Ministerul Justiției, în colaborare cu principalele instituții ale sectorului justiției - Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - continuă eforturile de a asigura un cadru unitar de dezvoltare strategică a sistemului judiciar, care să susțină reformele și dezvoltarea sectorului justiției pentru perioada 2025-2029. În cadrul proiectului "Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar post 2020 (ASJ)"*1), finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, Ministerul Justiției, în calitate de lider de proiect, alături de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitate de partener, precum și de Consiliul Superior al Magistraturii și Înalta Curte de Casație și Justiție, în calitate de instituții beneficiare, au primit sprijin din partea Băncii Mondiale în vederea elaborării unor

noi documente strategice de dezvoltare a sistemului judiciar. În acest sens, a fost elaborată o analiză funcțională a sistemului judiciar, pe baza căreia Banca Mondială a furnizat recomandări specifice pentru elaborarea unei noi strategii de dezvoltare a sistemului judiciar și a planului de acțiune aferent.

*1) Rezultatele proiectului pot fi consultate pe pagina web a MJ (<https://www.just.ro/comunicat-de-presa-privind-finalizarea-proiectului-analiza-funcionala-si-strategia-de-dezvoltare-a-sistemului-judiciar-post-2020-asj-cod-sipoca-756-my-smis-133609-cofinanțat-di/>)

Analiza funcțională a sistemului judiciar cuprinde o evaluare a principalelor deficiențe instituționale și a provocărilor legate de performanță cu care se confruntă instituțiile din sistemul judiciar, dar și recomandări pentru îmbunătățirea furnizării de servicii pentru a răspunde mai bine nevoilor și așteptărilor cetățenilor.

Astfel, prezenta Strategie are la bază atât datele și informațiile cuprinse în rezultatele proiectului "Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar post 2020 (ASJ)", cât și alte elemente de analiză suplimentare, rezultate din procesul de elaborare a noului cadru de dezvoltare strategică derulat de principalele instituții din sistemul judiciar în perioada august - noiembrie 2024, inclusiv din examinarea stadiului implementării Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2022-2025 (SDSJ)*2).

*2) Adoptată prin [Hotărârea Guvernului nr. 436/2022](#) privind aprobarea [Strategiei de dezvoltare](#) a sistemului judiciar 2022-2025 și a planului de acțiune aferent acestuia.

Modul de lucru și instituții implicate

Realizarea analizei funcționale a sistemului judiciar (Analiza Funcțională) s-a desfășurat pe o perioadă de doi ani, în două faze. Faza de diagnostic inițial, derulată între iunie 2021 și aprilie 2022, a inclus o analiză a performanței judiciare pe diferite dimensiuni (calitate, eficiență, independență și integritate), precum și o analiză a unor domenii precum gestionarea resurselor umane, financiare, tehnologia informației și comunicarea. Prin cercetări documentate și consultări cu părțile interesate au fost formulate constatări privind performanța și gestionarea sistemului judiciar fiind elaborat Raportul de diagnostic inițial, cu propunerea unei selecții de servicii din sectorul judiciar pentru evaluarea de proces (Raportul de Diagnostic Inițial).

Cea de-a doua fază a Analizei Funcționale, derulată în perioada mai 2022 - mai 2023, a vizat o analiză mai specifică a unor domenii identificate în Raportul de Diagnostic Inițial. Această fază a inclus cercetări suplimentare și consultări generale, precum și interviuri și sesiuni de lucru specifice cu practicieni din domeniul justiției. Această analiză mai detaliată este prezentată în livrabilul Raport de analiză funcțională a sistemului judiciar din România și este menită să completeze evaluarea de bază (Raportul de Diagnostic Inițial), cele două rapoarte oferind o analiză cuprinzătoare a sectorului justiției din România.

Principalele surse de date care au stat la baza analizei funcționale a sistemului judiciar includ:

- Legislația și reglementările românești și internaționale relevante pentru funcționarea și performanța sistemului judiciar;
- Date și statistici din indici, sondaje internaționale și ale UE (de exemplu, CEPEJ, Eurobarometru, DESI, Eurostat, World Justice Project), rapoarte anuale ale instituțiilor din domeniul justiției;
- Date brute și agregate furnizate de MJ și de alte părți vizate;
- Rapoarte analitice și recomandări relevante pentru sectorul justiției din România (de exemplu, rapoartele Comisiei Europene privind Mecanismul de Cooperare și Verificare, rapoartele GRECO, Tabloul de bord al justiției, Semestrul european, Mecanismul european privind statul de drept);
- Peste 150 de consultări formale cu părțile relevante din România și numeroase interviuri cu reprezentanți ai MJ, ai parchetelor, ai instanțelor și ai altor părți interesate. Consultările s-au desfășurat față-în-față și virtual. Procesul de elaborare a prezentei Strategii și a planului de acțiune aferent s-a bazat, în principal, pe livrabilele: (1) Raport de diagnostic inițial, cu propunerea unei selecții de servicii din sectorul judiciar pentru evaluarea de proces, (2) Raport de analiză funcțională a sistemului judiciar din România, (3) Recomandări pentru sprijinirea elaborării proiectului Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar, și, respectiv (4) Recomandări pentru a sprijini elaborarea unui proiect de Plan de acțiune, furnizate în cadrul proiectului "Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar post 2020 (ASJ)", precum și pe livrabilul "Analiza tematică a mecanismelor de protecție și asistență a copiilor victime ale infracțiunilor; Cartografierea procedurilor de raportare și colectare a datelor referitoare la copii în calitate de victime ale infracțiunilor", realizată de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian 2014-2021.

De asemenea, unele acțiuni nefinalizate din cadrul SDSJ 2022-2025, dar și recomandările Comitetului pentru Guvernanță Publică al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) cu privire la elaborarea politicilor publice în domeniul justiției, rezultate în urma primei evaluări a României de către acest comitet, în cadrul procesului de aderare a României la OCDE, constituie un alt element de intrare în elaborarea prezentei Strategii.

II. VIZIUNE

Prin implementarea acestei Strategii, ne propunem să răspundem nevoilor cetățenilor, întreprinderilor și societății în ansamblul ei, contribuind la un sistem judiciar modern, eficient, de înaltă calitate și accesibil, cu un grad ridicat de încredere publică, susținut de politici eficiente de combatere a corupției și a criminalității.

III. PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRUL LEGAL EXISTENT

În procesul de definire a priorităților pentru perioada 2025-2029 au fost avute în vedere atât obiectivele*3) incluse în reformele din Planul național de redresare și reziliență aferente sistemului judiciar (PNRR), cât și rapoartele de monitorizare vizând stadiul implementării SDSJ 2022-2025, elaborate până la data de 31 iunie 2024.

*3) Reformele și investițiile din PNRR aflate în coordonarea MJ sunt: Componenta 7 "Transformare digitală":

Investiția 4. Digitalizarea sistemului judiciar. Componenta 14 "Buna guvernanță": Reforma 5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia; Reforma 6. Intensificarea luptei împotriva corupției; Investiția 1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor; Investiția 2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupției și recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale în aceste domenii

Obiectivele generale și specifice cuprinse în această Strategie se completează cu prevederile celorlalte documente programatice (strategii naționale și sectoriale, memorandumuri), cum sunt:

- [Strategia Națională Anticorupție 2021-2025](#), aprobată prin [Hotărârea Guvernului nr. 1.269/2021](#) privind aprobarea [Strategiei naționale anticorupție 2021-2025](#) și a documentelor aferente acesteia;
 - [Strategia națională](#) privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 - "Criminalitatea nu este profitabilă!" și [Planul de acțiune](#) pentru implementarea acesteia, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 917 din 2021](#) pentru aprobarea [Strategiei naționale](#) privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!" și a [Planului de acțiune](#) pentru implementarea [Strategiei naționale](#) privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!";
 - [Strategia](#) de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2021-2025, precum și [Planul general de acțiune](#) pentru implementarea [Strategiei](#) de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2021-2025, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 863 din 2021](#) pentru aprobarea [Strategiei](#) de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2021-2025, precum și a [Planului general de acțiune](#) pentru implementarea [Strategiei](#) de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2021-2025;
 - Memorandumul privind Planul de acțiune pentru perioada 2020-2025, elaborat în vederea executării hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, precum și a hotărârilor pronunțate în grupul de cauze Bragadireanu împotriva României, aprobat de Guvernul României în luna noiembrie 2020.
- La acestea, se adaugă principala legislație în vigoare specifică sectorului justiției:
- [Legea nr. 303/2022](#) privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 304/2022](#) privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 305/2022](#) privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 567/2004](#) privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 71/2011](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 287/2009 privind Codul civil](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 76/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 286/2009 privind Codul penal](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 187/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 286/2009 privind Codul penal](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 255/2013](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală](#) și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 252/2013](#) privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 253/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare;
 - [Legea nr. 265/2022](#) privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare.

IV. ANALIZA CONTEXTULUI ȘI DEFINIREA PROBLEMELOR

Analiza funcțională a sistemului judiciar elaborată în cadrul proiectului "Analiza funcțională și strategia de dezvoltare a sistemului judiciar post 2020 (ASJ)" a relevat o serie de probleme și provocări cu care se confruntă sistemul judiciar. Analiza a fost împărțită în doi piloni principali:

- Pilonul I: Management - oferă o evaluare a managementului strategic, a comunicării, a resurselor umane, a managementului financiar și a TIC, în sectorul justiției.
- Pilonul II: Performanță - prezintă o imagine de ansamblu asupra performanței sectorului justiției din România, concentrându-se pe eficiența instanțelor de judecată, pe activitatea organelor de urmărire penală și a furnizării de asistență juridică.

Pilonul I: Management

1. Managementul strategic și instituții subordonate Ministerului Justiției

Evaluarea generală a capacității de management strategic în sectorul justiției

Managementul strategic este de o importanță critică pentru sectorul judiciar din România, deoarece există mai mulți actori cheie ce exercită puteri distincte ale statului, care trebuie să acționeze în mod coerent și consecvent pentru a furniza servicii publice importante și a răspunde nevoilor în continuă schimbare. Inițiative interinstituționale complexe, cum ar fi îmbunătățirea funcționării sistemului judiciar din România, lupta împotriva corupției și criminalității organizate și digitalizarea sectorului justiției, evidențiază necesitatea imperativă a unei viziuni și a unei abordări strategice comune între instituțiile din justiție.

Ca parte a puterii executive, MJ are mandatul legal de a elabora politicile și de a exercita funcția de management strategic pentru sectorul justiției, însă există și alți actori instituționali cu importanță critică.

Funcționarea sectorului justiției se întemeiază pe principiul constituțional al cooperării instituționale loiale*4), care se aplică și îndeplinirii funcției de management strategic sectorial. În acest context, Consiliul de Management Strategic (COMS)*5), care include reprezentanți la nivel înalt ai MJ, CSM, ÎCCJ și MP, trebuie să joace un rol consolidat în operaționalizarea cooperării instituționale între actorii din sectorul justiției în domeniul managementului strategic. COMS este responsabil de monitorizarea implementării documentului strategic al sectorului - Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar (SDSJ) și a măsurilor prevăzute în Planul de Acțiune al strategiei.

*4) Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că "principiul cooperării și colaborării loiale între instituțiile publice se referă la intenția și la ansamblul acțiunilor acestora de a crea împreună premisele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor și obligațiilor constituționale sau legale în interes colectiv și în vederea îndeplinirii obiectivului final, acela al bunei funcționări a statului. Cooperarea și colaborarea interinstituțională trebuie să fie loială, adică de bună-credință, în spiritul respectării literei și spiritului legii și în sensul realizării finalității ocrotite de lege, iar nu în sensul opus, de împiedicare sau blocare reciprocă a activității unei instituții publice". (Considerentul 97 din [Decizia nr. 875/2018](#)).

*5) Consiliul de Management Strategic (COMS) este compus din conducerea MJ, CSM, PM și ÎCCJ, fiind responsabil pentru stabilirea strategiei și viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung, precum și a priorităților generale ale sectorului justiției. Acesta a fost înființat în anul 2016 printr-un Protocol încheiat între autoritățile publice membre, în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 1155/2014](#) pentru aprobarea [Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020](#). COMS este sprijinit de un Grup tehnic de lucru. Secretariatul COMS și al Grupului tehnic de lucru este asigurat de către MJ.

Prin înființarea și operaționalizarea COMS cu scopul sprijinirii coordonării interinstituționale, a fost pus în aplicare un mecanism de coordonare strategică la nivelul instituțiilor din justiție. Inițiativa a fost necesară în contextul în care principalele instituții din sectorul justiției exercită puteri distincte și, prin urmare, exercitarea coordonată de către acestea a funcției de management strategic reprezintă un exercițiu mai complex prin comparație cu alte sectoare, în care responsabilitățile de management strategic sunt alocate exclusiv autorităților și instituțiilor din sfera puterii executive.

Analiza Funcțională a relevat o capacitate de management strategic îmbunătățită în sectorul justiției, de la ultimul ciclu strategic (2015-2020). Cu toate acestea, există în continuare lacune și domenii de îmbunătățit. Modul de distribuire a funcțiilor, precum și a diferitelor mandate și responsabilități legale între instituțiile din justiție, conduce la o nevoie crescută de coordonare, iar transferul treptat al responsabilităților de la ramura executivă către cea judiciară necesită eforturi suplimentare de coordonare pe termen scurt și mediu.

Coordonarea interinstituțională în sectorul justiției rămâne limitată, în special având în vedere configurația curentă de alocare a responsabilităților. MJ și-a consolidat capacitatea de management strategic, dar există loc de îmbunătățire atât la nivelul MJ, cât și la nivelul întregului sector al justiției. Comparativ cu ciclul anterior de management strategic, MJ a înregistrat progrese în elaborarea și aprobarea SDSJ 2022-2025. În timp ce MJ, ca parte a executivului, joacă un rol-cheie în procesele de elaborare a politicilor și de planificare strategică în sectorul justiției, acesta trebuie să își îmbunătățească rolul de coordonare față de alte părți interesate (dintre cele care exercită puterea judiciară sau legislativă).

Având în vedere recente schimbări în ceea ce privește responsabilitatea pentru gestionarea resurselor în conformitate cu noua lege privind organizarea sistemului judiciar, contribuțiile substanțiale continue ale tuturor instituțiilor-cheie din domeniul justiției sunt cu atât mai importante pentru implementarea cu succes a SDSJ. Abordările actuale în legătură cu gestionarea resurselor și nivelul scăzut de atingere a ȋntelilor SDSJ 2015-2020, respectiv a ȋntelilor intermediare pentru SDSJ 2022-2025 indică faptul că există potenȋial de ȋmbun t tire. Există un cadru de reglementare actualizat*6) care este favorabil ȋmbun t tirii managementului strategic, dar acesta nu se aplică în mod unitar la nivelul ȋntregului sector al justiȋiei, având în vedere că unele instituȋii cheie ale sistemului judiciar nu sunt obligate să ȋl respecte, ceea ce conduce la abordări diferite ale planificării strategice în interiorul sectorului.

*6) [Hotărârea Guvernului nr. 379/2022](#) privind aprobarea [Metodologiei](#) de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare  i actualizare a strategiilor guvernamentale

Sistemele de gestionare a datelor  i informaȋiilor din sectorul justiȋiei  i aranjamentele de guvernantă a datelor r m n fragmentate afect nd astfel capacitatea generală de management strategic. Luarea deciziilor strategice necesită date exacte, cuprinzătoare  i actualizate. Instituȋiile din justiȋie au dezvoltat sisteme adaptate pentru a răspunde nevoilor analitice, conform mandatelor instituȋionale proprii fără a fi asigurata, ȋns , coordonarea acestui proces. Această lipsă de coordonare, alături de cvasi-inexistenȋa schimburilor de date  i a aranjamentelor de guvernantă a datelor, conduce la inconsecvenȋe ȋntre instituȋii în ceea ce privește datele. Dat fiind că responsabilit ile pentru gestionarea resurselor umane, de capital  i materiale sunt ȋmp rȋite ȋntre autorit ȋi  i instituȋii (care exercită în mod distinct puteri ale statului), coordonarea sectorului devine  i mai dificilă în absenȋa unui ȋntegr ri corespunzătoare a sistemelor de gestionare a informaȋiilor  i datelor. Acest lucru ȋmpiedic  estimarea corectă a resurselor necesare pentru implementarea priorit ȋilor strategice. Astfel de probleme pot fi adresate prin luarea în considerare a unor acȋiuni, precum:

- 1.** Consolidarea cooperării interinstituȋionale pentru implementarea managementului strategic în sectorul justiȋiei. ȋmbun t tirea managementului strategic în sectorul justiȋiei este legată fundamental de consolidarea coordonării ȋntre instituȋiile din justiȋie. Din punctul de vedere al procesului, MJ trebuie să se asigure că procesul de management strategic corelează permanent planificarea instituȋional  cu implementarea strategiei  i că toȋi actorii relevanȋi sunt implicaȋi în mod formal  i sistematic. În acest sens, ar trebui valorificat rolul COMS, având în vedere mandatul său. Procesul de management strategic trebuie să fie bazat pe dovezi, folosind date fiabile,  i trebuie să ȋncurajeze acȋiunea strategică continuă.
- 2.** Investirea în capacit ȋile de management strategic ale sectorului justiȋiei pentru viitor, ȋn special în instituȋiile care preiau treptat funcȋiile de management fundamentale. Actorii instituȋionali din sectorul justiȋiei trebuie să ȋ i dezvolte capacitatea internă necesară pentru a coordona ciclul procesului de management strategic în condiȋii de eficienȋ   i sustenabilitate. În special CSM, ȚCCJ  i PȚCCJ trebuie să urmărească consolidarea capacit ȋilor de management strategic la propriul nivel instituȋional, în funcȋie de competenȋele nou dobândite de gestionare a resurselor instanȋelor  i parchetelor. Instituȋiile din sectorul justiȋiei ar putea realiza o analiză a posturilor cu scopul de a: (1) clarifica  i delimita modul în care posturile relevante din organizaȋie contribuie la procesul de management strategic; (2) identifica competenȋele specifice asociate cu managementul strategic pe care le va impune fiecare post;  i (3) stabili deficitul de competenȋe de management strategic în organizaȋie. Rezultatele acestei analize ar putea fi apoi folosite pentru a fundamenta un program de formare orientat pe teme de planificare strategică  i management strategic pentru personalul relevant, inclusiv cel cu funcȋii de conducere.

Cooperarea judiciară internaȋional 

România participă la două forme de cooperare judiciară internaȋional : cea în materie penală  i cea în materie civilă  i comercială.

Cooperarea judiciară internaȋional  în materie penală cuprinde totalitatea reglementărilor și procedurilor aplicabile pentru realizarea scopului final al justiȋiei  i se bazează pe principiul unei cooperări loiale  i, în cadrul Uniunii Europene, pe cel al recuno terii reciproce a hotărârilor în materie penală. Formele acestei cooperări sunt: extrădarea; predarea în baza unui mandat european de arestare; transferul de proceduri în materie penală; recuno sterea  i executarea hotărârilor; transferarea persoanelor condamnate; asistenȋa judiciară în materie penală; alte forme de cooperare judiciară internaȋional  în materie penală (ex. indisponibilizarea  i confiscarea bunurilor provenite din infracȋiuni).

Cooperarea judiciară internaȋional  în materie civilă  i comercială este ansamblul procedurilor de cooperare ȋntre autorit ȋile judiciare rom ne  i străine în vederea soluȋion rii unui litigiu civil, pe tot parcursul desfășurării acestuia. Formele acestei cooperări sunt: comunicarea de acte judiciare și extrajudiciare ȋn  i din străinătate; obȋinerea de probe prin comisii rogatorii internaȋionale; transmiterea/obȋinerea de informaȋii asupra dreptului străin; asistenȋ  în materia dreptului familiei - pensii de ȋntreȋinere  i răpiri internaȋionale de minori.

În domeniul cooperării internaȋionale în materie penală, Comisia Europeană a ȋnceput implementarea, pe teritoriul ȋntregii Uniuni Europene, a unei platforme securizate pentru transmiterea ȋntre autorit ȋile judiciare competente din statele membre ale Uniunii Europene a ordinelor europene de anchetă, platformă denumită

"Electronic Evidence Digital Exchange System" (în continuare eEDES). Această platformă are la bază ideea de a asigura o comunicare eficientă și securizată între autoritățile judiciare implicate în toate fazele procesului penal, în vederea obținerii probelor în materie penală, răspunzând atât la nevoile practicienilor cât și în vederea asigurării accesului la justiție. Obiectivul prioritar agreat la nivelul Uniunii Europene este ca platforma securizată susmenționată să fie folosită, într-o primă etapă, pentru transmiterea, direct între autoritățile judiciare competente ale statelor membre ale UE, a tuturor ordinelor europene de anchetă (EIO) și a cererilor de comisie rogatorie (MLA) și nu doar a celor privind probele electronice, iar, într-o etapă ulterioară, și a altor cereri de cooperare judiciară în materie penală, începând cu mandatele europene de arestare. La nivelul Comisiei Europene s-a optat, ca soluție tehnică, pentru folosirea, descentralizată, a conceptului e-CODEX, iar statele membre au fost invitate să transmită planuri naționale de acțiune privind implementarea Electronic Evidence Digital Exchange System.

În acest sens, la data de 16 ianuarie 2024 a intrat în vigoare [Regulamentul \(UE\) 2023/2844](#) privind digitalizarea cooperării judiciare și a accesului la justiție în cadrul procedurilor transfrontaliere în materie civilă, comercială și penală și de modificare a anumitor acte din domeniul cooperării judiciare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 27.12.2023.

Prin acest regulament se urmărește sporirea eficienței și a eficacității procedurilor judiciare și facilitarea accesului la justiție prin digitalizarea canalelor de comunicare existente, ceea ce ar trebui să conducă la economii de costuri și de timp, la reducerea sarcinii administrative și la o mai mare reziliență în situații de forță majoră pentru toate autoritățile implicate în cooperarea judiciară transfrontalieră.

Utilizarea canalelor digitale de comunicare între autoritățile competente ar trebui să conducă la reducerea întârzierilor în soluționarea cauzelor, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Acest lucru ar trebui să fie în beneficiul persoanelor fizice, al entităților juridice și al autorităților competente ale statelor membre și să sporească încrederea în sistemele de justiție. Digitalizarea canalelor de comunicare ar fi, de asemenea, benefică în domeniul procedurilor penale transfrontaliere și în contextul luptei Uniunii împotriva criminalității. În această privință, nivelul ridicat de securitate pe care îl pot oferi canalele digitale de comunicare constituie un pas înainte, inclusiv în ceea ce privește protejarea drepturilor persoanelor implicate, cum ar fi dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal.

[Regulamentul \(UE\) 2023/2844](#) obligă autoritățile competente, în temeiul [Regulamentului \(UE\) 2015/2421](#) din 16 decembrie 2015 de modificare a [Regulamentului \(CE\) nr. 861/2007](#) de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă și a [Regulamentului \(CE\) nr. 1896/2006](#) de instituire a unei proceduri europene de somație de plată, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 24.12.2015, să comunice electronic printr-un sistem informatic descentralizat și permite cetățenilor/întreprinderilor sau reprezentanților acestora să comunice electronic cu autoritățile competente prin intermediul unui punct de acces la nivelul Uniunii ("punctul de acces electronic european" - European Electronic Access Point - EEAP). Statele membre își pot dezvolta propriul sistem informatic național pentru a se conecta la sistemul informatic descentralizat sau pentru a utiliza software-ul de implementare de referință dezvoltat de Comisie în aceste scop. Actele de punere în aplicare care stabilesc specificațiile tehnice ale sistemului informatic descentralizat trebuie să fie adoptate până la 17 ianuarie 2026, iar sistemul informatic va începe să fie utilizat după 2 ani din ziua intrării în vigoare a respectivelor acte de punere în aplicare (aproximativ 1 martie 2028).

Statele membre sunt obligate să testeze conformitatea aplicației sus-menționate și să facă mai multe demersuri necesare, și anume: elaborarea și pregătirea unui punct de verificare; formarea formatorilor experților IT; finalizarea și validarea datelor din CDB (Court Data Base) - baza de date a instanțelor care stochează informații despre instanțe, executori judecătorești și notari din fiecare stat membru; efectuarea testelor de conformitate, prin schimbul de seturi predefinite de mesaje/scenarii între "nodul" statului membru și "nodul" Comisiei Europene; pregătirea infrastructurii pentru instalarea sistemului (servele, serviciu proxy, DNS, baze de date, infrastructura de rețea, conexiune la internet, certificate, având în vedere atât mediile de acceptare, cât și de utilizare); instalarea serverului de baze de date; solicitarea unor certificate interne pentru a configura mediile pentru comunicarea între componentele interne și externe; etc.

Astfel, în vederea implementării acestor regulamente și sisteme, precum și pentru asigurarea mentenanței acestora, este necesară crearea capacității organizaționale, la nivelul MJ fiind necesar un minim de 5 posturi de specialiști în tehnologia informației.

Referitor la negocierea de instrumente juridice bilaterale în domeniul cooperării judiciare, prioritatea o reprezintă inițierea unor negocieri în materie penală, având în vedere că o mare parte a aspectelor de cooperare în materie civilă, comercială și de dreptul familiei intră în prezent în sfera de competență externă exclusivă a UE, iar statele membre pot negocia sau încheia angajamente în materie civilă și comercială numai dacă sunt abilitate în acest sens de Uniune.

Astfel, în contextul afluenței unor cetățeni provenind în principal din state asiatice, aflați în câmpul muncii pe teritoriul României, se urmărește încheierea unor tratate bilaterale de asistență în materie penală, care să ofere cadrul necesar cooperării în cazul în care respectivele persoane ar fi implicate sub diverse forme în

săvârșirea unor infracțiuni. Prin urmare, pe termen mediu este avută în vedere negocierea instrumentelor internaționale de cooperare judiciară bilaterală cu următoarele state: Vietnam, India, Nepal, Sri Lanka. Totodată, în ceea ce privește alte spații, se urmărește continuarea negocierilor cu Emiratele Arabe Unite și Peru (în materiile asistenței judiciare în materie penală și extradării).

De asemenea, în actualul context internațional, marcat de incidența unui număr din ce în ce mai mare de conflicte regionale, crește importanța asigurării unui cadru juridic internațional care să permită o cooperare judiciară eficientă în scopul combaterii și pedepsirii crimei de genocid, crimelor de război și a celor împotriva umanității.

Astfel, până la începutul anului 2027 va fi finalizată analiza de oportunitate a semnării și ratificării Convenției privind cooperarea internațională în anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de genocid, infracțiunilor împotriva umanității, infracțiunilor de război și altor infracțiuni internaționale, adoptată la Ljubljana, la 26 mai 2023.

Pe lângă dezvoltarea și extinderea cadrului juridic internațional, este necesară consolidarea și îmbunătățirea cadrului juridic existent, pe mai multe direcții: organizarea unor consultări bilaterale, analiza oportunității renegocierii unor tratate mai vechi în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie penală, încheierea de protocoale interdepartamentale și desemnarea unor magistrați de legătură.

În acest sens, până la finalul anului 2029, sunt avute în vedere organizarea unor reuniuni bilaterale cu departamentele omoloage din Republica Turcia, Republica Moldova, Republica Italiană, Confederația Elvețiană. De asemenea, statele în care desemnarea unor magistrați români de legătură apare ca prioritară sunt: Republica Federală Germania, Republica Moldova, Statele Unite ale Americii, Regatul Țărilor de Jos. Mai mult, se constată că, în relația cu anumite state (exp. Republica Populară Chineză, Canada) cadrul juridic bilateral fie nu este complet, fie este desuet, motiv pentru care, până la finalul anului 2027, se preconizează inițierea negocierilor unui tratat în materia transferării persoanelor condamnate cu Republica Populară Chineză și a unui tratat de extradare cu Canada.

Necesitatea armonizării constante a legislației, în acord cu noile evoluții în plan european (din perspectiva transpunerii/punerii în aplicare a legislației unionale) este un proces continuu, care va fi realizat în termenele prevăzute de instrumentele europene (sub rezerva duratei procedurilor de avizare interinstituțională și a dezbaterilor parlamentare).

Consolidarea cooperării judiciare internaționale necesită suplimentarea resurselor dedicate acestui domeniu, în primul rând a resursei umane, prin înființarea unor posturi suplimentare (atât pentru realizarea activităților propuse, precum și pentru magistrații de legătură), și, de asemenea, a resurselor materiale pentru buna funcționare a activității.

Funcția de control la Ministerul Justiției

În anul 2024, numărul de posturi de inspectori s-a majorat cu unul, în prezent ajungând la 13 posturi (incluzând funcția de inspector-șef), din care 9 inspectori desfășoară efectiv activitatea în cadrul Corpului de Control al Ministrului (CCM). Aceștia soluționează lucrări de o complexitate deosebită, mai ales în cadrul acțiunilor de control. Acțiunile de control presupun una sau mai multe echipe a câte doi inspectori a căror competență acoperă întreg teritoriul țării. Cu titlu de exemplu, în anul 2022 au fost efectuate 27 de controale, în anul 2023, 26 de controale, iar în anul 2024, 27 controale.

Luând în considerare anii 2022 și 2023, pe parcursul celor doi ani au fost înregistrate un număr total de lucrări de 1590 (827 în 2022 și 763 în 2023), rezultând în medie, aproximativ 200 de lucrări per inspector, pe cei doi ani. Analizând datele prezentate, se poate observa faptul că progresul rămâne limitat, iar prin raportare la atribuțiile complexe ale CCM, este necesară consolidarea în continuare a capacității administrative a MJ în ceea ce privește funcția de control.

Această consolidare este cu atât mai necesară cu cât, prin [Ordinul ministrului justiției nr. 1195/C/2024](#) a fost înființat Mecanismul privind avertizorul de integritate înființat în cadrul CCM, în implementarea obligației rezultate din [art. 33 din Legea nr. 361/2022](#) privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările ulterioare. Astfel este necesară operaționalizarea acestui mecanism din perspectiva asigurării resurselor și instrumentelor de lucru.

Capacitatea organizațională a Oficiului Național al Registrului Comerțului (ONRC)

Numeroase acte normative au adus, în ultimii ani, noi atribuții în sarcina ONRC: [Legea nr. 265/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, [Legea nr. 129/2019](#) pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, [Directiva \(UE\) 2019/1024](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare) și [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2023/138](#) al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora. Acest aspect a determinat ocuparea prin concurs, din sursă internă, a unora dintre posturile de registrator comercial nou înființate, cu consecința

vacantării unor posturi de consilier juridic specialist, precum și vacantarea altor posturi. Astfel, este necesară ocuparea tuturor posturilor vacante, pentru a asigura desfășurarea activității ONRC în bune condiții. De asemenea, intrarea în vigoare a [Legii nr. 265/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, act normativ care reglementează statutul registratorului de registrul comerțului, face necesară formarea profesională continuă a acestei categorii de personal.

Astfel, formarea profesională a registratorilor de registrul comerțului constituie o necesitate majoră, registratorii de registrul comerțului fiind recrutați prin concurs atât din surse interne, dintre consilierii juridici specialiști angajați în cadrul instituției, cât și din surse externe, aducerea acestora la un nivel similar de cunoștințe fiind esențială pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor.

Capacitatea organizațională a Institutului Național de Expertize Criminalistice (INEC)

Specificitatea și dinamica activității judiciare din ultimii ani, precum și necesitatea soluționării cu celeritate a cauzelor civile și penale arată o creștere semnificativă a numărului de expertize criminalistice dispuse de către organele judiciare în anumite specialități, precum și a complexității acestora. În acest sens, două arii de expertiză necesită o îmbunătățire a capacității organizaționale a INEC: expertiza drogurilor și, respectiv, expertiza criminalistică în accidente de trafic terestru.

În ceea ce privește expertiza drogurilor, statisticile anilor anteriori arată faptul că situația traficului și consumului de droguri este una îngrijorătoare, nu numai la nivel național ci și la nivel european și mondial. România, în postura actuală de stat de frontieră a Uniunii Europene, situată la malul Mării Negre și pe rutele comerciale dintre Occident și Orientul Apropiat, trebuie să facă față unor provocări majore atât în ceea ce privește tranzitul drogurilor spre Occident, cât și referitoare la desfacerea și consumul pe piața internă a acestor substanțe.

Institutul Național de Expertize Criminalistice este obligat, având competență materială pentru efectuarea expertizei drogurilor, să participe la eforturile depuse de sistemul judiciar românesc și european pentru combaterea traficului și consumului de droguri. În prezent, capabilitățile pentru astfel de expertize sunt strict limitate la un singur expert cu competență în acest domeniu, precum și la aparatură de bază specifică doar la nivelul laboratorului INEC. Astfel, este necesară creșterea capacității INEC cu privire la efectuarea de expertize criminalistice ce vizează drogurile.

Referitor la expertiza criminalistică în accidente de trafic terestru, în ultimii 12-14 ani s-a constatat faptul că solicitările organelor judiciare de efectuare a expertizelor criminalistice în cadrul INEC și a laboratoarelor interjudețene din subordine sunt direcționate într-un procent de peste 90% către specialitățile expertiza criminalistică în accidente de trafic terestru și expertiză grafică, iar dintre acestea cca 60% sunt expertize în accidente de trafic terestru.

Problemele de celeritate cu privire la efectuarea expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru a generat serioase dificultăți în cadrul INEC încă de la începutul anilor 2000. Dinamica exponențială de creștere a parcului auto și starea precară a infrastructurii au stat la baza unui număr în creștere de accidente de trafic cu vătămări grave sau cu decese, cazuri în care organele judiciare au dispus efectuarea de expertize criminalistice de specialitate. Numărul experților din structura INEC (inclusiv laboratoarele interjudețene) cu competență în accidente de trafic terestru a fost mult mai redus decât necesarul, iar înființarea prin [Hotărârea Guvernului nr. 458/2009](#) pentru modificarea [Hotărârii Guvernului nr. 368/1998](#) privind înființarea Institutului Național de Expertize Criminalistice - I.N.E.C., a laboratoarelor interjudețene de la Brașov, cu debut al activității în 2010 (cu 2 experți) și Craiova, cu debut de activitate în 2017 (cu 2 experți) a reușit doar să mai reducă decalajul creat în favoarea dosarelor intrate raportat la cele finalizate prin expertiză, fără a fi de natură să schimbe raportul dintre acestea.

În aceste condiții, crearea unui nou Laborator Interjudețean la Constanța ar contribui semnificativ la realizarea obiectivelor majore reprezentate de celeritatea cu care sunt efectuate atât prima expertiză criminalistică în zonele de competență teritorială ale laboratoarelor interjudețene București și Constanța, precum și noua expertiză criminalistică în accidente de trafic terestru din cadrul INEC. Un nou Laborator la Constanța ar prelua expertizele criminalistice dispuse de organele judiciare din județele aferente Curții de Apel Constanța (Constanța și Tulcea) și Curții de Apel Galați (Galați, Brăila și Vrancea). S-ar ajunge, astfel, la degrevarea Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice București de toate expertizele criminalistice dispuse în primă fază de organele judiciare din județele Constanța, Tulcea, Galați, Brăila și Vrancea, cu interes sporit pentru cele din specialitatea de expertiză care influențează cel mai mult celeritatea actului de justiție (expertizele în accidente de trafic terestru), iar Laboratorul Interjudețean București ar urma să-și reducă competența teritorială de la 13 județe la 8 județe, inclusiv municipiul București.

De asemenea, în ceea ce privește expertiza drogurilor, dat fiind faptul, pe de-o parte, că Ministerul Justiției, în subordinea căruia Institutul Național de Expertize Criminalistice își desfășoară activitatea, face parte din grupul interinstituțional stabilit în urma ședinței CSAT din 12/10/2023 cu privire la consumul de droguri,

precum și gradul de risc asociat portului Constanța în ceea ce privește problematica drogurilor, pe de altă parte, deschiderea unui nou Laborator Interjudețean de Expertize Criminalistice la Constanța, care să efectueze și expertiza drogurilor, reprezintă o soluție la necesitățile actuale ale sistemului judiciar.

2. Managementul Comunicării

Comunicarea este un instrument deosebit de valoros în promovarea accesului la informații, atât în cadrul instituțiilor justiției, cât și în mediul extern. Prin intermediul comunicării, instituțiile din justiție pot informa publicul cu privire la rolul și mandatul lor în societate, principiile care le guvernează activitățile, reformele, precum și despre activitățile lor recente și viitoare. Comunicarea poate contribui, de asemenea, la îmbunătățirea accesului la serviciile de justiție, prin furnizarea de informații relevante, actualizate și ușor de utilizat, despre modalitățile de accesare și utilizare a serviciilor din justiție.

Comunicarea în sectorul justiției îndeplinește două funcții principale: o funcție internă, dedicată îmbunătățirii coordonării și colaborării între actorii din sectorul justiției și una externă, care are scopul de a crește gradul de conștientizare și înțelegere a instituțiilor din justiție și de a spori nivelul de informare cu privire la serviciile oferite de acestea, facilitând astfel accesul la justiție. Dintre cele trei puteri ale statului - executivă, legislativă și judecătorească - puterea judecătorească este cea mai puțin vizibilă pentru cetățeni, deoarece instituțiile judiciare intervin cel mai puțin în dezbaterile publice. Totuși, transparența și accesul la informații sunt indispensabile pentru asigurarea unui sistem de justiție eficient, pentru consolidarea încrederii în instituțiile din justiție și pentru a facilita accesul la justiție.

La nivel intern, este esențială o comunicare internă eficientă și incluzivă, în scopul promovării unei viziuni comune asupra sectorului justiției și pentru consolidarea încrederii interne în instituțiile judiciare și în conducerea acestora. Comunicarea este esențială pentru a asigura că misiunea, viziunea comună și valorile sectorului justiției sunt împărtășite de toți angajații și instituțiile și că reformele importante pot fi implementate în condiții de eficiență, la toate nivelurile.

În ultimii ani, instituțiile de justiție din România au fost mai activ implicate în activități de comunicare, ca răspuns la abordările de comunicare în schimbare și a faptului că România a urmărit reforme pentru a consolida practicile din sistemul judiciar. Ca urmare, a fost dezvoltată o strategie unitară de comunicare și ghiduri generale de comunicare, precum și o serie de produse de comunicare, în mare parte în cadrul proiectului "Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar (TAEJ)". În cadrul proiectului s-a realizat, printre altele, difuzarea campaniei de informare publică "Oameni pentru justiție. Justiție pentru oameni", ce s-a făcut la nivel național, atât în mediul off-line, cât și în mediul on-line. Platforma justitiepentruoameni.ro, unul dintre canalele de informare din cadrul campaniei, aduce în același loc informații utile pentru a ajuta cetățenii să interacționeze mai ușor cu instituțiile care alcătuiesc sistemul judiciar din România. Prezentarea lor oferă fiecărui cetățean o imagine de ansamblu cu privire la rolul justiției în societate și la modalitățile de accesare a acesteia. Campania a facilitat creșterea cu 11% a gradului de încredere a populației în justiție.

În plus, instituțiile din justiție au fost mai interesate de modernizarea și utilizarea instrumentelor moderne de comunicare. După cum s-a menționat în cadrul consultărilor cu părțile interesate, multe instituții judiciare și-au actualizat recent site-urile oficiale sau și-au exprimat dorința de a face acest lucru. În plus, utilizarea rețelelor sociale, ca instrument de comunicare, a crescut semnificativ în întregul sector. Aceasta indică un efort concertat de a trece de la abordările tradiționale de comunicare la o comunicare avansată și de a face pași importanți către o abordare strategică a comunicării.

Deși CSM acordă prioritate consultării și colaborării cu structurile de comunicare din instanțe și parchete la nivel național, se recunoaște nevoia de îmbunătățire a comunicării, așa cum se menționează și în strategia CSM. Printre provocările majore identificate de Strategia de comunicare unitară la nivelul sistemului judiciar se numără abordarea limitată a strategiei de comunicare, coordonarea interinstituțională insuficientă și lipsa de unitate și direcție strategică. Există o preocupare constantă din partea CSM pentru consultarea și colaborarea cu structurile de comunicare din cadrul instanțelor și parchetelor din țară, existând un dialog continuu intern între acestea și CSM.

Capacitatea de comunicare în cadrul instituțiilor din sistemul judiciar este insuficientă, ceea ce afectează funcția de comunicare. Concluziile obținute în urma consultărilor cu părțile interesate arată că, deseori, comunicarea este percepută și realizată ca o activitate secundară, fiind alocate resurse financiare și umane insuficiente. Acest lucru îngreunează capacitatea instituțiilor din justiție de a utiliza comunicarea în mod strategic, pentru a-și susține misiunea. De asemenea, în ciuda eforturilor depuse pentru formarea în domeniul comunicării prin intermediul unor proiecte⁷), lipsa unei pregătiri sistematice în domeniu și a dezvoltării competențelor afectează abilitățile personalului. Strategia de comunicare unitară la nivelul sistemului judiciar evidențiază și faptul că pregătirea insuficientă a personalului cu responsabilități de comunicare, precum și schimbările frecvente ale purtătorilor de cuvânt sunt aspecte care au un impact negativ asupra capacității de comunicare. Prin urmare, este necesară alocarea de resurse financiare și umane adecvate pentru a asigura un proces de comunicare eficientă. De asemenea, crearea unor produse de comunicare eficiente necesită instruirea personalului cu

responsabilități de comunicare în scopul dobândirii de cunoștințe, abilități și atitudini relevante, dar și participarea acestuia la activități de formare pentru dezvoltarea abilităților generale de comunicare.

*7) În cadrul proiectului TAEJ a fost dezvoltată o platformă e-Learning prin intermediul căreia au fost puse la dispoziție materialele în domeniul comunicării, pentru ca profesioniștii din acest domeniu să aibă la dispoziție o bază consistentă de resurse în materia comunicării. Tot în cadrul TAEJ au fost organizate mai multe seminare de formare dedicate purtătorilor de cuvânt și activități de schimb de experiență cu structuri omoloage din alte state, aspecte referitoare la acestea fiind publicate pe site-ul dedicat proiectului. Astfel, au fost organizate, între altele, 24 de activități de formare cu sprijinul INM, în cadrul cărora au fost formați, în total, 447 de magistrați, și a fost elaborată o strategie de comunicare unitară pentru sistemul judiciar. Au fost dezvoltate module de e-learning dedicate următoarelor categorii de personal din sistemul justiției: judecători și procurori cu funcții de conducere, purtători de cuvânt, judecători și procurori fără funcții de conducere, formatori, personal din aparatul tehnic al instituțiilor din sistemul judiciar, grefieri, Module ce sunt incluse în programele anuale de formare profesională continuă derulate de INM.

În sectorul de justiție, coordonarea activităților de comunicare reprezintă deopotrivă o prioritate și o provocare. Structura fragmentată a guvernantei instituțiilor din sectorul justiției generează dificultăți în realizarea unei abordări coordonate și unitare a comunicării. Diferitele instituții din justiție au diferite mandate și operează cu proprii specialiști în comunicare, dar mandatele acestora nu sunt clar definite. În acord cu obiectivul general al Strategiei de comunicare unitară la nivelul sistemului judiciar, respectiv îmbunătățirea și abordarea unitară a comunicării publice la nivelul sistemului judiciar, este în continuare necesară implementarea unor măsuri care să promoveze o abordare unitară în rândul tuturor părților interesate. Aceste măsuri trebuie să se bazeze pe o analiză a funcțiilor și mandatelor de comunicare ale instituției, să ia în considerare evaluarea necesarului de personal și de buget, și să țină cont de resursele existente, cum ar fi site-urile web.

Au fost identificate două priorități principale în ceea ce privește dimensiunea internă și externă a comunicării. Prima prioritate se concentrează pe consolidarea sprijinului pentru inițiativele din sectorul justiției prin intermediul unei comunicări îmbunătățite, atât la nivel intern, cât și extern. În ceea ce privește comunicarea externă, preocuparea principală se referă la creșterea gradului de conștientizare și înțelegere a instituțiilor din justiție și creșterea gradului de conștientizare de către publicul larg a serviciilor din justiție, cu scopul de a facilita accesul la acestea. În ceea ce privește comunicarea internă, preocuparea principală este legată de susținerea colaborării și coordonării interinstituționale pentru implementarea reformelor. A doua prioritate identificată vizează îmbunătățirea abilităților de comunicare ale personalului din cadrul instituțiilor din justiție, în vederea îmbunătățirii calității comunicării și dezvoltării capacității.

Posibile acțiuni pentru îmbunătățirea comunicării externe pot viza:

- 1.** Eforturile de comunicare ar trebui îndreptate spre sporirea accesului la justiție. Constatările enumerate în cadrul Analizei Funcționale indică faptul că informațiile furnizate publicului se axează în principal pe aspecte generale, legate de diversele instituții judiciare și rolurile acestora sunt adesea prezentate într-un limbaj tehnic și oferă doar puține sfaturi practice posibililor utilizatori. În acest sens, instituțiile din justiție ar trebui să ia măsuri specifice pentru a oferi informații relevante și utile potențialilor utilizatori ai serviciilor, într-un format ușor de înțeles și de accesat. Aceste inițiative ar trebui să utilizeze diverse canale de comunicare, inclusiv canale dedicate persoanelor care nu folosesc internetul, sau care pot avea nevoi speciale. De asemenea, informațiile ar trebui să fie disponibile și offline, în diferite formate și să folosească tehnologii adecvate. Limbajul utilizat ar trebui simplificat și adaptat publicului țintă și să fie descriptiv. Dezvoltarea unui glosar online de termeni juridici ar putea sprijini cetățenii în "navigarea" mai eficientă prin complexitatea sistemului juridic. În plus, atât jurnaliștii, cât și publicul ar putea astfel să înțeleagă mai bine deciziile pronunțate.
- 2.** Utilizarea cât mai eficientă a comunicării, pentru a contribui la consolidarea încrederii în sectorul justiției, prin activități de comunicare țintite, continuând inițiative recente de comunicare, cum ar fi Strategia de comunicare unitară la nivelul sistemului judiciar, elaborată în cadrul proiectului TAEJ. Acest lucru se poate realiza prin dezvoltarea și implementarea unui plan de comunicare pe termen mediu.
- 3.** Stabilirea unor relații solide între instituțiile din justiție și mass-media. Studiile indică faptul că mass-media are un impact semnificativ asupra modelării percepției publice asupra poliției, procurorilor, instanțelor și instituțiilor penitenciare. În vederea îmbunătățirii relației cu mass-media, sectorul justiției ar trebui să facă o prioritate din furnizarea promptă și într-o manieră proactivă a informațiilor. În acest scop, este recomandată dezvoltarea unei strategii de comunicare pe termen lung între sectorul justiției și mass-media, care să fie corelată cu Strategia de comunicare unitară la nivelul sistemului judiciar, și care să stabilească obiective pe termen lung. Purtătorii de cuvânt ar trebui să mențină o comunicare frecventă cu mass-media, să inițieze întâlniri și să definească un sistem de proceduri de colaborare. De asemenea, organizarea de conferințe de presă, ori de câte ori este necesar, poate fi benefică.
- 4.** Dezvoltarea unor relații solide între instituțiile din justiție și public. În acest sens, este necesară furnizarea de informații exacte, oportune și practice, prin intermediul canalelor de comunicare potrivite. Comunicarea

proactivă cu publicul, prin instrumente și canale moderne de comunicare, este esențială în creșterea vizibilității și transparenței sectorului justiției. Aceasta conduce, în cele din urmă, la un acces sporit la justiție și, implicit, la un nivel de încredere mai ridicat.

5. Utilizarea instrumentelor de comunicare în proiectarea serviciilor centrate pe oameni. Comunicarea se poate dovedi un instrument important în proiectarea serviciilor centrate pe oameni, nu doar prin diseminarea informațiilor importante, ci și prin introducerea unor instrumente de comunicare bidirecțională și prin colectarea de feedback. Pe durata procesului de reformare a justiției, comunicarea externă ar trebui să se concentreze în special pe beneficiarii finali - cetățenii și întreprinderile care utilizează sistemul de justiție. Sistemul de justiție ar putea funcționa mai eficient, iar încrederea ar putea crește odată ce cetățenii vor putea accesa și utiliza cu ușurință serviciile. Pentru a identifica modalitățile de îmbunătățire a serviciilor, este necesar ca indivizii să aibă posibilitatea de a-și exprima doleanțele și nevoile, de a oferi feedback și de a-și împărtăși experiențele și preocupările. În comunicarea cu publicul ar trebui evidențiate beneficiile, rezultatele și impactul pozitiv asupra vieții cetățenilor. Limbajul utilizat ar trebui să fie ușor de înțeles, iar informațiile ușor de găsit și accesat.

6. Creșterea gradului de conștientizare și a accesului la asistență judiciară prin eforturi de comunicare țintite. Informațiile referitoare la asistența judiciară și la modalitățile în care aceasta poate fi accesată ar trebui elaborate și publicate prin intermediul canalelor de comunicare potrivite. Acestea includ site-urile web ale instituțiilor relevante din domeniul justiției, precum ale MJ, instanțelor și parchetelor. În plus, MJ ar putea juca un rol mai activ în comunicarea informațiilor despre modalitățile de accesare a asistenței judiciare și ghidarea persoanelor în direcția corectă. Informațiile ar trebui să fie adaptate publicului larg, precum și grupurilor specifice ale societății (marginalizate, sărace). Aceste informații ar trebui să fie detaliate, ușor de utilizat și accesibile, oferind informații despre criteriile de eligibilitate, procedura de solicitare și modalități de obținere a asistenței. Se poate avea în vedere și o campanie de conștientizare în acest sens.

7. Dezvoltarea capacității și abilităților de comunicare în cadrul sistemului de justiție, cu accent pe dezvoltarea competențelor și a personalului care poate furniza servicii de înaltă calitate, fie prin îmbunătățirea formării în domeniul comunicării cu mass-media pentru purtătorii de cuvânt, fie prin dotarea instanțelor și parchetelor cu specialiști în comunicare, pe baza unei analize a nevoilor și nivelului de efort necesar.

3. Managementul Resurselor Umane

Managementul resurselor umane (MRU) este un element esențial în asigurarea faptului că sistemul judiciar răspunde cerințelor și nevoilor publicului. Pe măsură ce aceste cerințe și nevoi evoluează, sistemul MRU ar trebui să se adapteze în consecință. Actualul sistem MRU pentru sistemul judiciar a jucat un rol important în stabilirea unei magistraturi independente și profesioniste. În fața noilor provocări este necesară dezvoltarea capacității de identificare a acestora, analizarea cauzelor și asigurarea unei resurse umane pregătite să le soluționeze. Acest lucru este deosebit de important în sectorul judiciar, deoarece capacitatea acestuia de a furniza servicii de justiție publicului depinde în mare măsură de calitatea personalului său - nu numai a magistraților, ci și de cea a celorlalte categorii de personal din sistemul de justiție, care sprijină activitatea acestora. În sistemul judiciar, atât gestionarea zilnică, cât și planificarea strategică a resurselor umane sunt împărțite între instituții. Monitorizarea diverselor funcții de MRU cu personal preponderent din rândul magistraților, o practică constantă în sistemul judiciar, este necesar a fi dublată de specialiști suplimentari în domeniul resurselor umane. Astfel, capacitatea magistraților de a răspunde noilor provocări ar fi îmbunătățită semnificativ prin colaborarea cu cei care au fost instruiți în acest scop.

Raportul de Diagnostic Inițial a analizat mecanismele existente în materie de management al resurselor umane în cadrul sistemului judiciar românesc. În plus, a analizat și schimbările recente în procesele de MRU și impactul acestora asupra personalului. Aspectele pozitive includ un proces de recrutare considerat ca fiind în general competitiv și echitabil, un raport magistrat-populație în conformitate cu mediile europene, egalitatea de gen (prezentând o discriminare pozitivă, întrucât femeile ocupă 75% din toate pozițiile) și o procedură de admitere directă în magistratură a altor profesii juridice, după un număr de ani de experiență.

Formarea profesională a magistraților

Recrutarea, formarea profesională inițială, precum și formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție este asigurată de Institutul Național al Magistraturii, instituție publică cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Consiliului Superior al Magistraturii. Institutul este organizat și funcționează potrivit dispozițiilor [Legii nr. 303/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, [Legii nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, [Legii nr. 305/2022](#), cu modificările și completările ulterioare și Regulamentului INM. Derularea programelor de formare profesională inițială și continuă este asigurată cu personal propriu de instruire, recrutat cu precădere din rândul magistraților (formatori, coordonatori de practică), precum și prin cooptarea altor specialiști români și străini. Programele anuale de formare sunt elaborate având în vedere direcțiile de dezvoltare definite în strategiile europene și naționale, nevoile sistemului judiciar și necesitatea specializării magistraților, dinamica procesului legislativ, evoluțiile jurisprudențiale, precum și domeniile de formare obligatorii prevăzute de lege. INM organizează anual atât

activități de formare profesională continuă la nivel centralizat, cât și la nivel descentralizat și asigură componenta internațională a formării, prin facilitarea accesului magistraților la activități de formare organizate de parteneri externi. Potrivit dispozițiilor [Legii nr. 303/2022](#), cu modificările și completările ulterioare și [Legii nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, categoriile profesionale pentru care INM asigură formarea profesională sunt: judecătorii, procurorii, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și asistenții judiciari".

Există o procedură de identificare a nevoilor de formare profesională ale magistraților, care ar putea fi îmbunătățită prin adoptarea unor tehnici moderne. Informațiile privind nevoile de formare sunt obținute din diferite surse, inclusiv instanțe și parchete, asociații profesionale ale magistraților, alți profesioniști din domeniul juridic și ținând cont de modificările legislative și de strategiile naționale relevante (cum ar fi strategia anticorupție). Pe baza acestor informații se elaborează o propunere de program de studii, care este supusă aprobării Consiliului INM și CSM. Curricula finală este ulterior distribuită instanțelor și parchetelor, și publicată pe site-ul INM. Evaluările de impact ale formării se limitează la evaluarea cursului de către participanți. Evaluarea la finalul cursului a cunoștințelor dobândite de către participanți și o evaluare aprofundată a modului în care conținutul formării influențează performanța la locul de muncă ar aduce beneficii semnificative. Totuși, un eventual proces de evaluare a cunoștințelor dobândite de participanți, și mai ales a rezultatelor formării trebuie să țină seama de limitele de competență conferite de lege INM (de ex. analiza performanțelor profesionale ale magistraților excedează competențelor INM) și de cadrul legal aplicabil activităților de formare derulate de Institut, inclusiv sub aspectul obligațiilor stabilite în sarcina participanților la activitățile de formare. În anul 2021, aproximativ 2000 de judecători și 1100 de procurori au participat la cursuri de formare continuă. În anul 2020, ca urmare a pandemiei de COVID-19, s-a înregistrat o scădere semnificativă atât în ceea ce privește numărul de cursuri oferite. Comparativ cu anul 2019, numărul de judecători care au participat la cursuri a scăzut cu 76%, iar numărul de procurori a înregistrat o scădere de 53% în 2020. În acel an, au fost disponibile doar 52 de cursuri pentru judecători și 28 pentru procurori, față de 123 și, respectiv, 62 în 2019. Formarea online s-a dovedit a fi mai puțin utilizată în rândul magistraților, iar numărul participanților a fost mai redus. Odată cu reluarea sesiunilor de formare în persoană, în 2021, numărul de participanți a crescut semnificativ. Astfel, în anul 2022 au fost organizate 216 activități de formare profesională continuă, dintre care 73 în colaborare cu formarea continuă la nivel descentralizat, la care au participat, în total, 4610 judecători, procurori și alți specialiști din cadrul sistemului judiciar, inclusiv magistrați europeni.

La nivelul anului 2023, numărul activităților de formare profesională continuă a crescut la 222 activități, dintre care 68 organizate în colaborare cu formarea continuă la nivel descentralizat, la care au participat, în total, 4316 magistrați și alți specialiști din cadrul sistemului judiciar, precum și magistrați europeni.

Institutul Național al Magistraturii sprijină formarea la nivel descentralizat care, conform legii, este organizată la nivelul curților de apel și parchetelor de pe lângă curțile de apel. În ultimii ani, se constată o creștere a numărului activităților de formare organizate la nivel descentralizat raportat la perioada pandemiei.

Cursurile care au suscitat un mare interes au fost cele centrate pe competențe soft și dezvoltare personală. Dintre subiectele juridice, cursurile privind tehnicile de audiere și justiția pentru minori au fost cele mai solicitate. INM oferă, de asemenea, activități de formare internațională. În cadrul componentei internaționale a formării, INM facilitează participarea auditorilor de justiție, a magistraților și a personalului de instruire propriu la activități de formare internaționale organizate de Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN), care includ seminare, ateliere de lucru, stagii de lungă durată la instituții și instanțe europene (CJUE, CEDO, EUROJUST, EPPO), vizite de studiu la instituții ale UE și stagii în cadrul jurisdicțiilor altor statele membre UE. De asemenea, prin implicarea INM în proiecte inițiate de parteneri externi (Academia de Drept European - ERA, școli de magistratură din Europa) sunt deschise oportunități de formare pentru magistrații români în domenii și pe tematici de actualitate din sfera dreptului european. În plus, personalul INM participă anual la cursuri de formare privind accesarea și implementarea proiectelor europene.

Este important de reținut că rolul unui magistrat nu se limitează exclusiv la sarcinile pur judiciare; judecătorii și procurorii joacă un rol semnificativ și în conducerea și gestionarea instanțelor și parchetelor. Aceste roluri necesită competențe specifice în domeniul administrației, gestionării bugetului, managementului resurselor umane, comunicării și al evaluării performanței. Deși INM oferă anumite cursuri de formare în domeniul managementului, cifrele nu sunt încurajatoare, nici în ceea ce privește participarea, nici numărul de cursuri oferite. În anul 2021 s-au organizat 4 seminare în domeniul managementului judiciar, la care au participat 35 de judecători și 40 de procurori. Formarea în domeniul managementului judiciar aferentă perioadei 2022-2023 a constatat în organizarea a 9 activități în acest domeniu, la care au participat 166 de judecători și 120 de procurori. În cursul anului 2024, INM a organizat 2 activități de formare în domeniul managementului judiciar, care s-au adresat unui număr de 18 judecători și 19 procurori. De asemenea, în cadrul programului de formare continuă pe anul în curs este prevăzută o activitate de formare în domeniul leadership-ului.

Formarea profesională în domeniul managementului oferită de INM este destinată managerilor de cel mai înalt nivel din sectorul justiției, precum și președinților/procurorilor-șefi de secție, și vizează un număr limitat de

subiecte, care se raportează, însă, la numărul de zile alocate unei activități de formare. Activitățile de formare în domeniul managementului judiciar au inclus subiecte precum: management și leadership: concepte, principii, stiluri manageriale; leadership situațional; funcții manageriale vs. atribuții și competențe necesare conducătorilor de instanțe; tehnici și instrumente de gestionare a documentelor (ECRIS, Statis); etc. Cu toate acestea, subiectele care capătă importanță pe măsură ce sectorul avansează în transformarea sa digitală - de exemplu, securitatea cibernetică și protecția datelor cu caracter personal - nu au fost încă încorporate în formarea inițială. Totuși, ambele domenii reprezintă arii de interes pentru Institutul Național al Magistraturii. Astfel, INM a facilitat, în ultimii ani, participarea judecătorilor și procurorilor la activități organizate de parteneri naționali și europeni (Asociația Română pentru Asigurarea Securității Informației - ARASEC, Rețeaua Europeană de Formare Judiciară - EJTN, Academia de Drept European - ERA, Programul HELP al Consiliului Europei), atât în domeniul securității cibernetică, cât și în cel al protecției datelor cu caracter personal. De asemenea, în perioada 2025-2026, INM va implementa, în calitate de coordonator, proiectul transnațional "CiviLink: Conectarea frontierelor prin formare judiciară e-CODEX". Cele două paliere de formare pe care se va dezvolta proiectul se referă la însușirea și consolidarea abilităților practice pentru folosirea instrumentelor digitale de cooperare transfrontalieră (e-CODEX) și observarea standardelor relevante din legislația UE în domeniul securității și al protecției datelor în cadrul procedurilor judiciare.

Formarea profesională specializată în anumite domenii importante, cum ar fi managementul financiar și statistica, nu este inclusă în programul de formare. Acest tip de instruire este esențial, având în vedere responsabilitățile bugetare ale judecătorilor și procurorilor cu funcții de conducere, precum și ale personalului din cadrul MJ și CSM. Absența acestora contravine standardelor și recomandărilor europene în domeniu. Conform Manualului EJTN privind metodologia de formare judiciară în Europa, formarea judiciară ar trebui să includă și administrarea bugetului, în cazul în care aceasta face parte din responsabilitatea managerială. Similar, standardele europene pentru procurori menționează în mod explicit formarea bugetară, afirmând că "procurorii ar trebui să beneficieze de o formare specializată adecvată pentru a-și îndeplini responsabilitățile în mod corespunzător în cadrul și în afara sistemului de justiție penală, inclusiv în ceea ce privește gestionarea resurselor bugetare [...]". Nici INM și nici SNG nu au integrat managementul financiar în programele lor de formare profesională. Înțelegerea mecanismului general al cadrului bugetar și al modului în care resursele financiare sunt distribuite și cheltuite constituie un element foarte important în dezvoltarea profesională a magistraților.

Capacitatea de a extrage și interpreta statistici judiciare este necesară pentru a asigura buna funcționare și gestionare a unui sistem judiciar. Există o lipsă de formare și de competențe în acest domeniu. Pe parcursul interviurilor, s-a constatat că părțile interesate cu responsabilități cheie (cum ar fi managementul resurselor umane) au o înțelegere limitată și nu au fost instruite în utilizarea, interpretarea și proiectarea datelor în cadrul funcțiilor lor.

De asemenea, în ciuda efortului formativ depus în ultimii ani prin intermediul unor proiecte precum TAEJ sau "Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor legi", au fost identificate lacune în ceea ce privește formarea profesională relevantă pentru magistrații cu responsabilități în domeniul comunicării. Purtătorii de cuvânt sunt, de obicei, desemnați din rândul personalului judiciar al instanțelor, parchetelor și CSM. În timp ce purtătorii de cuvânt au avantajul de a înțelege pe deplin subiectele judiciare, adesea prezintă abilități de comunicare și expertiză relevantă limitate, cum ar fi în relația cu presa. Presa și mass-media, în general, joacă un rol cheie în comunicarea între instanțe și cetățeni. Prin urmare, purtătorii de cuvânt au o funcție importantă în furnizarea de informații corecte și complete publicului, prin intermediul mass-mediei. Astfel, o formare adecvată este esențială pentru această poziție. Cu toate acestea, părțile interesate cu responsabilități în domeniul comunicării au raportat o pregătire profesională insuficientă și disparități în ceea ce privește programele de formare necesare pentru judecătorii și procurorii responsabili de comunicare.

Formarea profesională specializată, consistentă și periodică în domeniul comunicării, este în general absentă și diferă de la o instituție la alta. La preluarea funcției de purtător de cuvânt, se asigură o anumită formare obligatorie în domeniul comunicării. Purtătorilor de cuvânt li se oferă, de asemenea, cursuri de formare suplimentară anuale. Acestea se concentrează, în primul rând, pe documentele cheie care subliniază regulile de comunicare ce trebuie respectate și nu sunt cursuri cu privire la abilitățile de comunicare adecvate. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a introduce formarea profesională cu privire la utilizarea unui limbaj clar și non-tehnic, atât în comunicarea orală, cât și în cea scrisă, pentru personalul care intră în contact cu utilizatorii direcți (magistrați, dar și grefieri care sunt adesea primul punct de contact). În timp ce INM oferă o formare obligatorie privind redactarea hotărârilor în timpul formării inițiale a magistraților, interviurile cu părțile interesate sugerează că noii judecători preiau adesea stilul de redactare și limbajul utilizat în deciziile și motivările mai vechi, perpetuând astfel utilizarea unor stiluri de redactare învechite și complicate. În cadrul

proiectului "Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor legi" co-finanțat din fonduri elvețiene, INM a elaborat și actualizat ghiduri privind modele de acte procedurale și cereri, destinate practicienilor și justițiabililor.

O evoluție pozitivă este recunoașterea în cadrul SDSJ 2022-2025 că sarcinile non-juridice ar trebui să fie incluse în formarea magistraților, iar unul dintre obiectivele sale este dezvoltarea competențelor non-juridice specifice profesiei. Deși se referă doar la dezvoltarea unui program de leadership și comunicare, fără a oferi informații specifice despre implicații, obiectivul oferă oportunitatea de a se asigura că toate aspectele rolului de manager sau de purtător de cuvânt sunt acoperite de o formare relevantă. Dezvoltarea abilităților non-juridice ale magistraților urmează a fi avută în vedere și în cadrul noului proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian.

Grefierii și alte categorii de personal din instanțe și parchete

În cadrul consultărilor cu reprezentanți ai sistemului judiciar s-a exprimat dorința de a avea mai mult personal auxiliar, în special grefieri cu studii superioare. Aceasta evidențiază necesitatea unei analize cuprinzătoare a situației grefierilor și al altor categorii de personal din instanțe și parchete, care să ia în considerare nu numai numărul de angajați, ci și modul în care aceștia sunt utilizați și unde este cea mai mare nevoie de ei. Această analiză ar trebui să evalueze, de asemenea, dacă descrierile posturilor, sistemele de selecție, precum și distribuția și utilizarea personalului auxiliar necesită ajustări pentru a spori eficiența, pentru a crește satisfacția atât a magistraților, cât și a personalului în ceea ce privește activitatea acestuia din urmă și pentru a alinia categoriile de personal și descrierile posturilor acestora la cerințele actuale. O schimbare care ar putea fi luată în considerare ar fi creșterea numărului grefierilor cu studii superioare, menținând numărul magistraților.

Formarea profesională a grefierilor

Formarea profesională a grefierilor este asigurată de Școala Națională de Grefieri (SNG). SNG este responsabilă de recrutarea și formarea grefierilor cu studii superioare și de formarea inițială și continuă a tuturor tipurilor de grefieri. SNG funcționează sub coordonarea CSM, iar conducerea SNG este asigurată de organele sale proprii, respectiv directorul SNG și consiliul de conducere.

Numărul de grefieri recrutați anual prin intermediul SNG este aprobat de plenul CSM. În anul 2021, CSM a aprobat un total de 121 de posturi de grefieri cu studii superioare, dintre care 101 au fost alocate instanțelor judecătorești și 20 parchetelor. De regulă, acești grefieri ar fi trebuit să fie recrutați prin intermediul SNG, și numai în cazuri excepționale prin concursuri organizate direct de instanțe și parchete. Pentru a ocupa posturile vacante, grefierii au fost recrutați prin concursuri organizate direct de instanțe și de parchete. În cadrul consultărilor, unii judecători și procurori și-au exprimat preferința de a lucra cu grefieri recrutați de SNG, deoarece aceștia sunt bine pregătiți pentru a-și îndeplini funcția.

În cadrul componentei de formare profesională inițială SNG realizează, exclusiv, recrutarea și formarea profesională inițială pentru toate tipurile de grefieri (denumite în mod colectiv personal auxiliar). Grefierii cu studii superioare recrutați prin intermediul SNG urmează o formare inițială de șase luni. Această formare constă atât în cursuri în cadrul SNG, cât și formare practică în instanțe și parchete. Cursurile se axează în principal pe procedura civilă și penală, dar includ și cursuri aplicate în IT (în principal utilizarea Windows, Word, Excel și ECRIS), dactilografie și managementul cauzelor. Ca și în cazul magistraților, subiecte esențiale pentru tranziția către e-guvernare, cum ar fi securitatea cibernetică și protecția datelor cu caracter personal, nu au fost încă adăugate. Este de menționat, totuși, că SNG a introdus o acțiune de formare în domeniul protecției datelor cu caracter personal în programul de formare continuă pe anul 2023. Dezvoltarea competențelor transversale și a eticii profesionale reprezintă, de asemenea, componente esențiale ale formării inițiale.

Formarea profesională continuă este asigurată de SNG și este obligatorie la fiecare cinci ani pentru toți grefierii, indiferent de tipul acestora, cu toate că finanțarea pentru aceasta este limitată. În comparație cu ofertele INM, SNG oferă mai multe cursuri pe teme legate de IT, dar numărul de participanți este limitat la maximum 20 sau 30, iar majoritatea cursurilor sunt oferite o singură dată pe an. În 2021, finanțarea pentru formarea continuă a fost asigurată în principal din fonduri nerambursabile (97,20%) de la donatori, în timp ce o mică parte a finanțării (2,08%) a provenit de la bugetul de stat. Dezvoltarea unei platforme de e-learning a permis SNG să ofere formare continuă unui număr mai mare de grefieri, în special în contextul unei finanțări limitate. În 2021, din lipsa fondurilor, grefierii recrutați prin concursuri directe de către instanțe și parchete au beneficiat de formare continuă online, prin intermediul platformei de e-learning.

Constrângerile bugetare și chiar cele legate de spațiu continuă să reprezinte factori restrictivi, dar aceștia afectează doar numărul de participanți. Calitatea și impactul cursurilor și chiar subiectele pe care ar trebui să le abordeze ar putea fi îmbunătățite și prin utilizarea unor evaluări mai amănunțite ale nevoilor și impactului, prin adăugarea de noi abordări și metodologii și printr-o coordonare mai strânsă cu programele de schimbare din alte domenii judiciare.

Provocările actuale în ceea ce privește managementul resurselor umane pot fi abordate prin diverse măsuri. Printre acestea se numără angajarea personalului specializat în MRU; utilizarea mai eficientă a informațiilor pentru a identifica problemele și pentru a previziona și evalua rezultatele noilor politici. În general, recomandările pentru soluționarea provocărilor legate de MRU includ analiza diverselor tendințe din Europa, creșterea numărului de specialiști în resurse umane cu competențe specifice necesare pentru practicile moderne, intensificarea coordonării între instituțiile implicate în diferitele procese de MRU, precum și identificarea modalităților de reducere a numărului posturilor vacante și a altor probleme.

În continuare, sunt prezentate o serie de aspecte ce pot fi luate în considerare, în vederea modernizării managementului resurselor umane în sectorul justiției:

- 1.** Creșterea capacității departamentelor de MRU din sector, prin angajarea de personal cu abilități și cunoștințe necesare pentru a efectua exerciții de planificare strategică. Aceste competențe includ, inter alia, analiza și interpretarea statisticii judiciare; dezvoltarea unor indicatori calitativi și cantitativi pentru a măsura performanța; familiarizarea cu tendințele europene actuale în domenii precum evaluarea judiciară și admiterea în profesie; noi perspective privind nevoile de formare și evaluările de impact; capacitatea de a explora și de a evalua alternative de organizare a personalului, în special odată cu apariția noilor tehnologii și a proceselor modernizate; adaptarea la noile tendințe în materie de administrare a instanțelor judecătorești; tehnici pentru maparea proceselor și dezvoltarea hărților judiciare; analiza impactului schimbărilor propuse din punct de vedere financiar, social, politic și organizațional.
- 2.** Asigurarea faptului că activitățile de formare se coordonează cu alte inițiative de reformă și sunt sprijinite de către acestea. Se recomandă, de asemenea, creșterea bugetelor pentru formarea continuă a întregului personal, asigurându-se, în același timp, că aceasta vizează domenii prioritare. Asigurarea faptului că activitățile de formare în domeniul justiției din România funcționează într-o abordare coordonată, ar mări potențialul impact. Alegerea subiectelor potrivite, precum și intensificarea eforturilor pentru a se asigura că mediul de lucru sprijină aplicarea acestora sunt esențiale.
- 3.** Creșterea capacității CSM, pe măsură ce își consolidează rolul de lider în managementul resurselor umane în cadrul sistemului judiciar, nu numai pentru a-i asigura capacitatea de supraveghere și implementare a politicilor și proceselor de management al resurselor umane, ci și pentru a putea propune schimbări cu privire la practicile de management al resurselor umane care au un impact negativ asupra funcționării instituțiilor judiciare. Acest lucru ar putea include angajarea de experți în domeniul resurselor umane pe măsură ce se creează spațiu pentru aceste poziții. Instruirea suplimentară este, de asemenea, o opțiune. Această abordare ar trebui să permită o viziune comună și o abordare strategică a procesului de selecție, numire și repartizare a tuturor magistraților, precum și de negociere a bugetelor relevante.
- 4.** Instituțiile din domeniul justiției ar trebui să analizeze nevoia de alți experți calificați, specializați în domenii relevante (de exemplu, MRU, analiza și gestionarea datelor), pentru a se asigura că dispun de combinația potrivită de competențe și expertiză - din partea personalului de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, a funcționarilor publici și a altor categorii de personal.
- 5.** Sporirea eforturilor, pentru a se asigura că toate posturile din schemele de personal ale instanțelor și parchetelor sunt ocupate. Lipsa personalului are impact negativ asupra numărului de cauze ale judecătorilor și procurorilor și, prin urmare, asupra eficienței și ratelor de soluționare. Numărul tot mai mare de posturi vacante în parchete afectează investigarea și urmărirea penală a cazurilor în timp util, cu riscul de a se atinge termenul de prescripție fără ca justiția să fie îndeplinită.

4. Management Financiar

Un management financiar solid este esențial pentru funcționarea sistemului judiciar și pentru furnizarea de servicii de înaltă calitate către public. Alocarea și gestionarea fondurilor au o puternică influență asupra îndeplinirii mandatelor instituțiilor de justiție, dar și asupra eficienței generale a serviciilor din sectorul justiției. Practicile de management financiar afectează și alte funcții auxiliare (cum ar fi managementul resurselor umane, TIC și infrastructura) care, la rândul lor, afectează performanța sectorului judiciar.

Raportul de Diagnostic Inițial a trecut în revistă aspecte cheie ale managementului financiar în sectorului judiciar românesc: de la aspectele instituționale la tendințele vizând cheltuielile și defalcarea acestora. Analiza a condus la câteva constatări majore: (1) fondul de salarii domină cheltuielile sectorului, lăsând doar o mică parte din buget pentru investiții de capital; (2) modul de distribuire a cheltuielilor între instanțe și parchete reflectă, în linii mari, dimensiunea și extinderea competențelor acestora; (3) formularea bugetului nu pune accentul pe performanță, deși practicile anterioare s-au îmbunătățit (spre exemplu, execuția bugetară și raportarea); (4) riscuri financiare și administrative semnificative reies din lipsa de aliniere între salariile efective și cele decise de instanță, ale magistraților (mai precis, drepturile salariale restante).

Cheltuielile cu drepturile salariale restante au crescut atât în termeni absoluți, cât și în termeni relativi. În anul 2021, acestea reprezentau 19,6% din fondul de salarii și 14,2% din bugetul tuturor instanțelor și 26,7% și, respectiv, 24% din cel al tuturor parchetelor.

Alocările bugetare sunt determinate într-un proces de jos în sus, de agregare a cererilor individuale pe liniile de autoritate (adică de la cel mai mic la cel mai înalt nivel de ordonator de credite), cererile inițiale bazându-se în general pe ajustarea liniară, în sus, a alocărilor din anul anterior. Aceste ajustări sunt diferite ca mărime și sunt filtrate prin departamentele bugetare ale MJ și ale Ministerului Public - și, începând cu anul 2023, și ale ÎCCJ (pentru bugetul de salarii) - înainte de a fi trimise la MF pentru a fi armonizate, în cele din urmă, cu limitele anuale de cheltuieli.

Drepturile salariale

Schema de calcul a salariilor în sectorul judiciar din România include un cadru foarte complex de acte normative și administrative. În ultimul deceniu, modul de calcul a salariilor în sectorul judiciar românesc, dar și în sectorul public în ansamblu, a fost reglementat de o serie de legi- cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificări numeroase, frecvente și suprapuse.

Cadrul legislativ și administrativ complex și volatil care reglementează sistemul de calcul al salariilor în sectorul public a dat naștere la o multitudine de acțiuni legale în sectorul public. În cadrul acestor acțiuni, reclamantii, în mod individual sau colectiv, au contestat formula de calcul al remunerației lor. Contestațiile s-au bazat pe plângeri legate de discriminare, care pot fi sintetizate în trei categorii majore: (1) compararea pozițiilor individuale cu alte poziții cu atribuții sau cerințe educaționale similare, (2) compararea pozițiilor individuale din prezent cu situații din trecut și (3) compararea pozițiilor individuale cu poziții similare din alte instituții.

Contestațiile au dat naștere la o sumă importantă de drepturi salariale restante, punând o povară financiară semnificativă pe bugetul sectorului judiciar și o povară administrativă foarte mare pe resursele umane implicate în decontarea acestora. Analiza Funcțională a arătat că drepturile salariale restante se ridică la aproximativ un sfert din totalul fondului de salarii al ultimilor ani.

[Articolul 146 din Legea nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, a transferat către ÎCCJ responsabilitatea gestionării bugetului salarial și a procesului de salarizare, impunând astfel eforturi suplimentare din partea structurii ÎCCJ competente. Pentru a asigura îndeplinirea optimă a noilor atribuții după perioada de tranziție, ÎCCJ a demarat procedurile necesare pentru completarea schemei de personal, în prima etapă cu 54 de posturi.

Îmbunătățirea funcției de management financiar este un proces care va necesita expertiză, capacitate, precum și eforturi instituționale coordonate din partea sistemului judiciar din România, orientate spre aspecte precum:

1. Clarificarea cadrului legal pentru calculul salarial prin revizuirea legii salarizării și a altor acte normative și administrative, precum și pentru aplicarea acestora.
 2. Construirea capacității ÎCCJ de a-și duce la îndeplinire noul mandat de gestionare a bugetului de salarizare, inclusiv asigurarea unui efectiv corespunzător de personal disponibil și cu pregătirea necesară.
5. Tehnologia informației și comunicațiilor

Transformarea digitală este recunoscută ca fiind o prioritate de top pentru sectorul de justiție din România atât în PNRR*8), în care sunt prevăzute fonduri pentru digitalizarea sistemului judiciar, cât și în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2022-2025 (SDSJ) din România.

*8) Componenta 7 "Transformare digitală": Investiția 4. Digitalizarea sistemului judiciar (162,31 mil. euro) Există două perspective care descriu nivelul actual de digitalizare în sectorul de justiție din România. Prima se referă la stadiul digitalizării, trecând în revistă ceea ce s-a făcut. Observațiile sunt organizate în perspective precum: activități/procese, informații/date, software/aplicații, tehnologie/infrastructură. Cea de-a doua perspectivă se referă la modelul de operare în domeniul TIC, analizând modul în care se fac lucrurile. Principalele constatări în acest sens se referă la modul în care TIC este organizată, guvernată, finanțată și dotată cu personal. Următoarele subsecțiuni analizează fiecare dintre aceste perspective.

Stadiul digitalizării

Activități/Procese

Sectorul de justiție din România a progresat în eforturile de digitalizare, la fel ca multe sisteme de justiție din Europa. În indexul CEPEJ privind TIC pe 2020, scorul României este de 7,1 (relativ ridicat), ceea ce plasează România în al doilea grup de țări cu cel mai bun clasament (a se vedea figura de mai jos). Datele primite în urma chestionarelor și a interviurilor au arătat că o gamă largă de facilități sunt disponibile online. De exemplu:

- Posibilitatea de a iniția o procedură (de exemplu, de a depune o cerere online) și de a primi o confirmare electronică care atestă depunerea documentelor la instanță este în general disponibilă pentru toate acțiunile civile și în contencios administrativ.
- În cauzele penale, există posibilitatea comunicării virtuale confidentiale și sigure între inculpați și apărătorii acestora în timpul audierilor la distanță.

- Semnăturile și sigiliile electronice (și anume, semnăturile și sigiliile electronice avansate și calificate, astfel cum sunt definite în Regulamentul eIDAS și în [Legea nr. 214/2024](#) privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea) sunt admisibile în sistemul judiciar românesc.

- Există posibilitatea de a utiliza instrumente de comunicare electronică în timpul proceselor civile și penale. Părțile interesate intervievate au indicat că, totuși, capacitățile și tehnologiile care stau la baza acestora variază de la o instituție la alta, în special având în vedere lipsa de standarde raportată de persoanele intervievate.

- Informații despre taxele judiciare sunt disponibile online din diferite surse. Există opțiunea de a plăti online taxele judiciare de timbru, dar utilizarea acestora este limitată.

Din perspectivă generală, în întregul sistem, nivelul de digitalizare variază considerabil între instituțiile din justiție. Unele instituții, cum ar fi Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC), sunt foarte automatizate, în timp ce altele au înregistrat progrese modeste. Astfel, digitalizarea serviciilor la nivelul ONRC, consolidată în ciclul strategic precedent, reprezintă o prioritate în noul ciclul strategic venind astfel în întâmpinarea preocupărilor mediului de afaceri din perspectiva îmbunătățirii continue a calității și celerității serviciilor oferite. Instanțele și parchetele continuă să avanseze în ceea ce privește standardizarea și automatizarea proceselor lor în ECRIS, în timp ce instituții precum Direcția Națională de Probațiune și Institutul Național de Expertize Criminalistice (INEC) nu și-au automatizat suficient procesele operaționale.

Informații/Date

Accesul la date exacte, complete și actualizate este esențial pentru a lua decizii informate. Judecătorii, procurorii și funcționarii, împreună cu partenerii externi (avocați, executori judecătorești, notari, consilieri juridici etc.), au nevoie de astfel de informații pentru a-și desfășura activitatea zilnică. De asemenea, factorii de decizie politică și administratorii au nevoie de informații fiabile pentru a fundamenta politicile și programele. Cetățenii și justițiabilii au nevoie de acces ușor la informații privind cauzele în care sunt parte, la informații generale privind sectorul de justiție (de exemplu, taxe judiciare de timbru, proceduri administrative etc.) și, eventual, la hotărârile judecătorești publicate pe un portal al sistemului de justiție.

În sectorul de justiție românesc, deși există unele sisteme comune de colectare și raportare a datelor, nu există, în general, practici standard de colectare a informațiilor și datelor. Fiecare instituție din sectorul de justiție și-a dezvoltat propriile sisteme informatice, iar acestea nu au fost concepute pentru a face schimb de informații cu alte organizații. Această abordare limitată are ca rezultat crearea unor "silozuri" de informații, ceea ce face ca schimbul de informații să fie complex. Accentuată de natura autonomă a instituțiilor din justiție, lipsa unor politici și practici unitare cu privire la ceea ce poate fi comunicat (și cui) și la modul în care materialele sunt înregistrate și gestionate face ca schimbul de informații să fie și mai dificil. Informațiile deținute de o instituție nu pot fi transmise cu ușurință persoanelor din alte instituții care au nevoie de ele. Sunt necesare norme clare pentru a depăși aceste bariere instituționale.

Nomenclatura standard pentru identificarea, clasificarea și raportarea cauzelor din justiție este menținută în mod activ în sistemele informatice, dar instituțiile din justiție încă folosesc o terminologie specifică organizației lor. Comisia de actualizare a nomenclatoarelor aplicației ECRIS IV coordonează toate activitățile, de la centralizarea cererilor de modificare, la introducerea actualizărilor în ECRIS IV. Continuă să fie necesar să se stabilească și/sau să se îmbunătățească nomenclatoare comune, pentru a facilita raportarea pentru management în întregul sistem de justiție (de exemplu, categorii de infracțiuni, tipuri de apeluri, taxonomii de raportare etc.).

Datele statistice privind activitatea instanțelor sunt furnizate prin intermediul unui sistem comun, STATIS. Datele fiecărei instanțe din sistemul ECRIS IV sunt centralizate periodic în STATIS. Rapoartele și datele statistice transmise părților interesate (inclusiv CEPEJ) sunt generate din STATIS și din alte sisteme. În plus, datele selectate sunt extrase și prezentate periodic pe portalul seturilor de date deschise din România, sectorul de justiție contribuind la inițiativa privind Open Data. Pe portalul seturilor de date deschise al Guvernului, [data.gov.ro](#), în martie 2023, erau peste 100 de seturi de date publicate de MJ, CSM și Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP), 40 de seturi de date de la Registrul Comerțului și 38 de seturi de date de la Autoritatea Națională pentru Cetățenie (ANC). Majoritatea datelor se referă la plăți și contracte. De asemenea, sunt publicate informații despre diverși actori din sistemul judiciar, inclusiv traducători și interpreți, experți juridici, executori judecătorești și notari publici. În plus, există alte două platforme cu seturi de date deschise specifice justiției: (1) Portalul de jurisprudență unde se publică hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele naționale și (2) portalul legislativ care prezintă legislația României. Seturi de date deschise sunt publicate și pe portalurile asociațiilor naționale ale avocaților, executorilor judecătorești și notarilor. Capacitățile de raportare și de analiză intersectorială a datelor trebuie îmbunătățite pentru a răspunde cererilor de date în continuă creștere din sectorul de justiție.

Informații despre sectorul de justiție din România (de exemplu, proceduri, documente necesare, costuri etc.) sunt disponibile online pentru public. Acest lucru este în conformitate cu normele de transparență în domeniul

justiției din statele membre ale UE. Hotărârile judecătorești sunt publicate și disponibile online pe două portaluri: portalul instanțelor gestionat de MJ: portal.just.ro și portalul de jurisprudență gestionat de CSM: rejust.ro.

România transmite informații în sistemul judiciar mai larg al UE, la fel ca și alte autorități din statele membre, în conformitate cu cerințele UE, pentru a asigura funcționarea sistemelor judiciare din mai multe țări prin schimbul de date. Colaborarea include următoarele domenii:

- Portalul eJustice (e-justice.europa.eu) - prezintă informații în 23 de limbi privind sistemele de justiție și îmbunătățirea accesului la justiție în întreaga Uniune. Sub această umbrelă, sectorul de justiție contribuie, de asemenea, la următoarele:
 - FAN: Instrumentul "Găsiți un notar"
 - IRI: Sistemul de interconectare a registrelor de insolvență
 - BRIS: Sistemul de interconectare a registrelor comerțului din UE
- e-Codex: European digital infrastructure - permite conexiuni între sistemele naționale, permițând autorităților judiciare să trimită și să primească documente, formulare juridice, probe și alte informații într-un mod rapid și sigur.
- eEDS342 - Sistemul de schimb digital de probe. Autoritățile statelor membre pot transmite și primi în siguranță, în format digital, ordine europene de anchetă, cereri de asistență judiciară reciprocă și probe aferente.

În general, este nevoie de o abordare coordonată a guvernantei și a gestionării datelor în toate instituțiile judiciare din România. Datele din justiție sunt dispersate într-un tablou fragmentat de sisteme informatice concepute fiecare pentru un scop specific și gestionate izolat de fiecare instituție. Deseori, datele sunt stocate în formate specifice unui anumit sistem și, prin urmare, sunt dificil de procesat în alte sisteme, împiedicând astfel integrarea sau compararea seturilor de date. În consecință, provocările legate de date, cum ar fi disponibilitatea, accesibilitatea, calitatea, oportunitatea și coerența, au un impact asupra performanței instituționale și sectoriale și asupra capacităților decizionale. O abordare coordonată la nivelul instituțiilor din justiție în ceea ce privește guvernanta și managementul datelor va facilita, printre altele, schimbul de date, va îmbunătăți interoperabilitatea datelor, va spori protecția și confidențialitatea datelor și, în cele din urmă, va permite elaborarea de politici bazate pe date.

Software/Aplicații

Sectorul de justiție prezintă un tablou complex de sisteme informatice. Se regăsesc sisteme informatice comune care sprijină funcțiile operaționale dincolo de granițele organizaționale (de exemplu, ECRIS IV, STATIS, ReJust Desktop, TEXT, RMS și portalurile), sisteme informatice specializate care sprijină misiuni specifice (de exemplu, penitenciare, registrul comerțului, indisponibilizarea bunurilor, criminalistică) și soluții informatice locale multiple și duplicate care completează potențialele lacune funcționale sau operaționale, după caz.

ECRIS IV funcționează de peste un deceniu, ceea ce limitează inițiativele digitale și posibilitățile de automatizare. Sistemul ECRIS IV, lansat în 2010, este utilizat în toate instanțele pentru managementul cazurilor. ECRIS III, lansat în 2008, este utilizat în toate parchetele, deoarece funcționalitatea esențială pentru activitățile acestora nu este disponibilă în ECRIS IV. ECRIS este descentralizat, cu peste 250 de servere în toate instanțele și parchetele. Pentru a suplimenta funcționalitățile ECRIS, au fost dezvoltate mai multe extensii software (de exemplu, accesul electronic la dosare, programarea cauzelor în instanțe, informații privind ședințele de judecată) care sunt gestionate de fiecare instanță în parte și de CSM (CSMApp, OptimApp, MindApp, ReJust Desktop, Registratura.rejust.ro, ReJust Desktop, Rejust.ro, Aplicație Concursuri, EMAP).

Este în derulare un proiect de modernizare a ECRIS la versiunea ECRIS V, cu scopul de a acoperi lacunele funcționale și de a introduce capabilități tehnice suplimentare. De-a lungul anilor, Comisia de actualizare a nomenclatoarelor aplicației ECRIS IV și a altor aplicații informatice judiciare din cadrul MJ a acordat prioritate reparațiilor (de exemplu, remedierea erorilor) și îmbunătățirilor aduse ECRIS.

Sistemul de administrare a resurselor (RMS)

Introdus în 2012, RMS a fost conceput pentru a spori eficiența planificării, a bugetării și a gestionării resurselor (umane, financiare și materiale) pentru sistemul judiciar, iar aria sa de cuprindere a fost restructurată în timp, date fiind: i) modificările legislative, respectiv [Legea nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, prin care ÎCCJ a preluat competențele MJ în ceea ce privește gestionarea bugetului instanțelor privind cheltuielile de personal ([art. 142](#)) și va prelua atribuții pentru celelalte capitole bugetare în baza unei legi speciale ([art. 163](#)); ii) prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 285/2023](#) privind aprobarea [Planului de măsuri](#) pentru finalizarea sistemului informatic de administrare a resurselor sistemului judiciar și cele ale [Hotărârii Guvernului nr. 988/2024](#) privind alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului,

prevăzut în bugetul de stat pe anul 2024, pentru suplimentarea bugetului Înaltei Curți de Casație și Justiție; iii) corespondența cu ÎCCJ și PÎCCJ din anul 2023 privind modul de aplicare a celor menționate la punctele i) și ii) de mai sus.

Implementarea sistemului a trecut prin diferite stadii, în funcție de instituție:

- La nivelul MJ (aparatură centrală - pilot) sistemul a intrat în funcțiune în iunie 2019 și ulterior au devenit pe deplin operaționale cele trei module principale (Financiar, HR&Salarizare și Buget);
- CSM utilizează pentru aparatul propriu, doar componenta Resurse Umane a sistemului RMS;
- MJ și instanțele folosesc constant modulul Buget al RMS din anul 2021, iar MJ folosește lunar întreg sistemul RMS cu toate modulele acestuia, salariile pentru întreg personalul MJ plătindu-se din RMS tot începând cu anul 2021;
- Toate instanțele au instalat/configurate toate modulele RMS, dar în practică, cu excepția modulului Buget, folosesc RMS numai sporadic și în situații punctuale, mai ales în urma [Hotărârii Guvernului nr. 988/2024](#) care vizează inclusiv extinderea sistemului informatic SIMEC pentru managementul economico-financiar și administrativ folosit de ÎCCJ și la nivelul instanțelor;
- PÎCCJ beneficiază de același sistem informatic SIMEC, motiv pentru care a comunicat MJ, în anul 2023, faptul că nu este necesar ca modulele RMS de resurse umane și salarizare și Financiar să fie extinse la nivelul parchetelor, măsurile cu nr. 15, 16 și 17 prevăzute în [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#) devenind astfel inaplicabile;
- ÎCCJ beneficiază de același sistem informatic SIMEC, motiv pentru care a comunicat MJ, în anul 2023, faptul că nu este oportună extinderii modulelor Financiar și Buget ale RMS la Înalta Curte de Casație și Justiție, măsura cu nr. 22 prevăzută în [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#) devenind astfel inaplicabilă;
- Administrația Națională a Penitenciarelor (ANP) a extins două module relevante ale RMS (Buget și RE/RD) în luna decembrie 2024 și este de așteptat utilizarea acestora în activitatea curentă a ANP.

Astfel, sistemul informatic de administrare a resurselor financiare și umane (RMS) în sectorul de justiție a devenit operațional în totalitate (cu toate cele 7 module ale sale componente) la nivelul Ministerului Justiției, odată cu ultimul modul al RMS devenit operațional în decembrie 2024, respectiv RE/RD, dedicat exclusiv ANP și penitenciarelor, conform contractului semnat de MJ cu Furnizorul RMS. De asemenea, sistemul RMS a fost generalizat (extins - instalat și configurat) cu toate modulele sale pentru toate cele 57 de instanțe în anii 2021-2023 iar modulul RE/RD dedicat exclusiv ANP și penitenciarelor a fost extins la nivelul întregului sistem penitenciar în anul 2024. Pe de altă parte, măsurile cu nr. 8, 9, 10 și 14 dispuse prin [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#) care vizează modulul Resurse umane și salarizare al RMS la nivelul instanțelor devin inaplicabile, în urma noilor măsuri dispuse la nivelul instanțelor de Înalta Curte de Casație și Justiție în baza [Hotărârii Guvernului nr. 988/2024](#) care vizează inclusiv extinderea sistemului informatic SIMEC la nivelul instanțelor, respectiv a modulului de salarizare al SIMEC, în contextul în care prin [Legea nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, ÎCCJ a preluat competențele anterioare ale MJ în ceea ce privește gestionarea bugetului instanțelor privind cheltuielile de personal ([art. 142](#)).

Termenul până la care Ministerul Justiției este autorizat să asigure derularea activităților/măsurilor contractuale pentru finalizarea implementării sistemului RMS este 31 martie 2025, conform prevederilor [art. I ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 15/2023](#) privind modificarea termenului prevăzut la [art. X alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2016](#) pentru prorogarea unor termene, instituirea unor noi termene, privind unele măsuri pentru finalizarea activităților cuprinse în contractele încheiate în cadrul [Acordului de împrumut](#) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind reforma sistemului judiciar, semnat la București la 27 ianuarie 2006, ratificat prin [Legea nr. 205/2006](#), precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și ale [Hotărârii Guvernului nr. 285/2023](#), emis în baza [art. II ale aceleiași Ordonanțe de urgență a Guvernului nr. 15/2023](#). Astfel, acceptanța operațională formală pentru sistemul complet RMS a fost emisă până la 31 martie 2025, în funcție de alocările bugetare la nivelul bugetului MJ pentru anul 2025, alocări corelative plăților contractuale finale aferente finalizării implementării RMS.

Ulterior finalizării implementării RMS, în perioada 31 martie 2025 - 2029 se vor putea derula de Furnizorul RMS și finanța anual în baza [art. X alin. \(1\) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98/2016](#) pentru prorogarea unor termene, instituirea unor noi termene, privind unele măsuri pentru finalizarea activităților cuprinse în contractele încheiate în cadrul [Acordului de împrumut](#) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului privind reforma sistemului judiciar, semnat la București la 27 ianuarie 2006, ratificat prin [Legea nr. 205/2006](#), precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, doar acele activități contractuale post finalizarea RMS, specifice perioadei de mentenanță și garanție contractuală de 4 ani, necesare pentru asigurarea sustenabilității utilizării RMS pe termen lung, aceste activități/măsuri limitative eligibile fiind expres prevăzute în cuprinsul planului de măsuri aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#), cu termen "permanent", respectiv măsurile cu numerele 5, 6, 23 și 24.

Astfel, după data de 31 martie 2025, sistemul RMS beneficiază de 4 ani de mentenanță și garanție contractuală și va putea fi utilizat efectiv la nivelul instanțelor nu doar prin modulul Buget dar și prin modulul Financiar care a fost instalat și configurat anterior pentru instanțe, în lumina recomandărilor Curții de Conturi, cu termene de aplicare pentru anul 2025 și în următoarele condiții principale dar nelimitative: i) scopul concret al utilizării să fie stabilit de MJ în calitate de ordonator principal de credite la alegerea acestuia (precum elaborarea unor situații financiare centralizate sau alte asemenea); ii) instanțele să introducă/opereze corect în modulul RMS acele date proprii specifice solicitate de MJ care să corespundă scopului stabilit de MJ; iii) utilizarea modulului Financiar al RMS în condițiile i) și ii) să nu fie afectată din punct de vedere tehnic sau din alte motive de sistemul informatic SIMEC, respectiv de modulul economico-financiar al acestuia, extins la nivelul instanțelor de către Înalta Curte de Casație și Justiție în baza prevederilor [Art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 988/2024](#) care vizează inclusiv extinderea implementării Platformei software integrate pentru managementul economico-financiar și administrativ (sistemul SIMEC); iv) adaptarea implicită și limitarea unor date migrate anterior care au făcut obiectul măsurilor nr. 7, 11 și 12 dispuse prin [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#), precum și a unor funcționalități ale modulului Financiar al RMS, după caz, la condițiile menționate la punctele i), ii) și iii) de mai sus, inclusiv în lumina prevederilor [Legii nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare; v) restângerea implicită a ariei de cuprindere a măsurii nr. 14 care vizează utilizarea RMS de către cele 57 de instanțe în activitatea curentă, dispusă prin [Hotărârea Guvernului nr. 285/2023](#), la condițiile menționate la punctele i) - iv) de mai sus.

Alte aplicații

Sectorul justiției explorează utilizarea tehnologiilor speech-to-text, a inteligenței artificiale și a tehnologiei blockchain în activitățile judiciare principale. CSM utilizează inteligența artificială pentru următoarele procese: Anonimizare documente, Adăugare diacritice în textul documentelor, Transformare documente scanate în text. În cadrul Analizei Funcționale a fost efectuat un studiu al programelor informatice non-enterprise și care nu sunt specifice unui domeniu specific de activitate. Chestionarul de sondaj a fost trimis instituțiilor din sectorul de justiție. Principalele constatări sunt rezumate mai jos:

- În mai multe instanțe există diverse aplicații informatice redundante (de exemplu, există mai multe soluții software pentru afișarea pe ecrane a programelor instanțelor, înregistrarea documentelor și programarea conferințelor video). Deși unele dintre aceste soluții sunt partajate cu alte instanțe, diversele aplicații care susțin funcții identice sau similare duc la duplicarea eforturilor, la creșterea costurilor și la utilizarea inadecvată a resurselor disponibile.
- Mai multe extensii au fost create la nivelul instanțelor pentru a extinde capacitățile ECRIS. Aceste soluții auxiliare au fost dezvoltate independent, fără parcurgerea unui flux administrativ de avizare, fiind neclar dacă aceste aplicații au fost actualizate pentru a se asigura integrarea/interoperabilitatea cu ECRIS și, la fel de important, dacă asigură securitatea și confidențialitatea informațiilor și datelor. Exemple de astfel de sisteme locale sunt:
 - InfoDosar - permite accesul prin internet la toate documentele din dosare, și anume la cele create sau atașate în aplicația ECRIS. Accesul este asigurat pe baza unei adrese de email și a unui număr de telefon.
 - TDS - securizează transmisia și gestionează fișierele electronice. Permite accesul electronic la dosarul cauzei și trimite citații și comunicări în format electronic.
 - "Dosare suspendate" - ține evidența dosarelor suspendate în cadrul unei instanțe și efectuează verificări periodice ale situației acestora.

În cadrul diferitelor instanțe, în special la curțile de apel, există capacitate internă pentru dezvoltarea de aplicații. Aceste capacități de dezvoltare a aplicațiilor ar trebui coordonate și valorificate, astfel încât să se asigure resursele și gestionarea corespunzătoare a inițiativelor transversale esențiale.

Tehnologie/Infrastructură

Infrastructura tehnologică a sistemului de justiție este extrem de descentralizată, variată, fragmentată și, în cea mai mare parte, învechită. În condițiile coordonării limitate între instituții, infrastructura TIC a evoluat organic pentru a răspunde nevoilor specifice ale fiecărei instituții. Această evoluție a introdus un nivel inutil de complexitate și riscuri, creând bariere tehnice în calea interoperabilității sistemelor și a schimbului de informații. Centrele de date/camerele tehnice ale MJ și instalațiile actuale nu corespund cerințelor minime pentru instalarea sistemelor și serviciilor informatice cu acoperire națională.

Riscul de întrerupere a serviciilor este foarte ridicat, iar infrastructura nu este capabilă să asigure, în condiții operaționale optime, continuitatea activității și recuperarea în caz de dezastru.

Capacitățile de lucru la distanță sau de desfășurare virtuală a operațiunilor nu sunt disponibile constant în toate instanțele. În timpul carantinei și restricțiilor din pandemia de COVID-19, unele instanțe au reușit să ofere acces parțial de la distanță la resursele organizaționale utilizând conexiuni securizate de rețea privată virtuală (VPN). Instanțele au început să organizeze mai multe ședințe prin videoconferințe. De asemenea, a crescut utilizarea și acceptarea probelor transmise electronic. Totuși, o parte din personalul esențial căruia i s-

a permis să lucreze de la distanță nu a putut face acest lucru, având în vedere numărul limitat de dispozitive portabile. În alte cazuri, nu s-a putut asigura conectivitatea, date fiind limitările lățimii de bandă a rețelei. Au fost solicitate fonduri (și au fost alocate 42 de milioane de euro) din Planul Național de Reziliență și Redresare (PNRR) pentru a extinde capacitățile de lucru la distanță, de adoptare a fișierelor electronice și de comunicare*9). Potrivit părților interesate, personalul din instituțiile justiției poate, în unele cazuri, lucra de la distanță și își poate îndeplini atribuțiile. Acest lucru nu este posibil, însă, în toate instituțiile. Toate instanțele dispun de echipamente de videoconferință și canale de comunicare securizate.

Există canale de comunicare electronică securizată între instanțe/parchete și Agenția Națională a Penitenciarelor (ANP). De asemenea, există canale de comunicare securizată între instanțe și notari, între instanțe și executorii judecătorești și între instanțe și avocați. Comunicațiile electronice securizate între instanțe /parchete și principalele instituții partenere (poliția judiciară, ANABI) sunt însă foarte limitate sau încă inexistente (adică, în principal pe hârtie).

*9) Componenta 7 "Transformare digitală": Investiția 4. Digitalizarea sistemului judiciar

Modelul de operare în domeniul TIC

În general, modelul operațional în domeniul TIC din sectorul de justiție s-a dezvoltat în mod inegal în diferite instituții. Unele departamente informatice sunt mai bine organizate decât altele, având în vedere configurația lor instituțională și obiectivul vizat (de exemplu, ONRC, ANP, DNA, DIICOT). Departamentele informatice de la ONRC și ANP își pot defini și standardiza procesele pentru a asigura operațiuni fiabile și eficiente. Pe de altă parte, având în vedere natura extrem de descentralizată și autonomă a instanțelor și a parchetelor, serviciile TIC din aceste instituții sunt puțin motivate să colaboreze între ele. În general, serviciile TIC funcționează ad-hoc, reactiv, cu un nivel minim de colaborare și coordonare între jurisdicții.

Este nevoie de o strategie privind TIC pentru sectorul de justiție. Această strategie ar trebui să fie aliniată la SDSJ, la strategiile și inițiativele din domeniul TIC la nivel național (de exemplu, Agenda digitală, Platforma cloud guvernamental, interoperabilitate etc.) și la inițiativele UE (de exemplu, principiul "once-only/o singură dată", interoperabilitatea). Strategia în domeniul TIC pentru sectorul de justiție trebuie să definească schimbările prin care trebuie să treacă serviciile TIC pentru a facilita cu succes transformarea digitală a sectorului și pentru a crea valoare pentru acesta. Totodată, strategia trebuie să stabilească o abordare coerentă privind gestionarea riscurilor tehnologice (de exemplu, vulnerabilitățile în materie de securitate a informațiilor, tehnologia și echipamentele învechite), privind gestionarea bugetului limitat alocat TIC astfel încât să se obțină randamente optime, precum și privind adoptarea noilor tehnologii esențiale pentru activitățile din sector (de exemplu, soluții de videoconferință/colaborare, tehnologii speech-to-text etc.). Lipsa unei strategii în domeniul TIC a dus, printre altele, la duplicarea soluțiilor informatice, la lipsa resurselor informatice pentru realizarea investițiilor strategice (de exemplu, RMS) și la ratarea ocaziilor de a valorifica tehnologiile și competențele TIC existente, inclusiv cele din sectorul privat (de exemplu, parteneri comerciali). Conform datelor furnizate de CEPEJ, alocările medii pentru digitalizarea instanțelor în perioadele 2014-2018 și 2016-2020 reprezintă mai puțin de 1% (0,3 % și, respectiv, 0,7 %) din bugetele totale pe perioadele respective. Bugetul limitat este utilizat în principal pentru a finanța întreținerea licențelor și a echipamentelor folosite în activitatea curentă (imprimante, modemuri etc.).

Sectorul de justiție se bazează, în principal, pe surse externe pentru a-și finanța investițiile în TIC. Între 2018 și 2022, au fost mobilizate fonduri externe în valoare de 28 de milioane de euro, cu ONRC și PÎCCJ ca principali beneficiari. Alte surse externe au totalizat circa 51 de milioane de euro până la sfârșitul anului 2023. Pentru perioada 2023-2026, 214 milioane de euro din surse externe au fost angajate pentru a finanța agenda de transformare digitală în justiție. În PNRR au fost angajate 162 de milioane de euro pentru perioada 2022-2026.

Fondurile din PNRR sunt destinate, în principal, creșterii capacităților de lucru la distanță și creării unei infrastructuri TIC sustenabile și rezistente. Aproximativ 83% din fondurile din PNRR vor fi utilizate pentru investiții în centre de date și în infrastructură pentru utilizatori (de exemplu, laptopuri și capacități de comunicare unificată) pentru a consolida continuitatea activității. Fondurile PNRR rămase sunt direcționate către implementarea capacităților cheie (de exemplu, speech-to-text), modernizarea sistemelor existente sau dezvoltarea unor noi sisteme specifice misiunii. Pe de altă parte, fondurile care nu provin din PNRR sunt alocate în principal extinderii capacității aplicațiilor informatice principale existente și dezvoltării de noi facilități în sprijinul transformării digitale.

Personalul TIC

Personalul TIC dedicat și motivat din sectorul justiției a adoptat bune practici în dezvoltarea și sprijinirea sistemelor și instrumentelor TIC. În ciuda resurselor limitate, echipele TIC au luat măsuri pentru modernizarea sistemelor TIC pentru a îndeplini cerințele specifice activității (de exemplu, videoconferințe, audieri online, înregistrări audio în instanțe etc.).

Specialiștii TIC reprezintă două procente din totalul forței de muncă din sectorul de justiție. În noiembrie 2022, existau 912 posturi aprobate în domeniul TIC și 752 de specialiști TIC care lucrau în diverse instituții,

reprezentând două procente din totalul personalului. În instituțiile din justiție care dispun de astfel de personal, specialiștii TIC reprezintă, în medie, între 1 și 3% din totalul forței de muncă. Printre excepțiile notabile se numără ONRC, unde specialiștii în TIC reprezintă șase procente din totalul personalului, și Direcția Națională de Probațiune, unde specialiștii în TIC reprezintă aproximativ 0,1 % din totalul forței de muncă.

În sectorul de justiție sunt numeroase posturi vacante, în domeniul IT - 18% (la nivelul anului 2023). La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, PÎCCJ și DIICOT (5%) ponderea posturilor vacante este în medie de aproximativ patru-cinci procente. La extrema spectrului, ponderea posturilor vacante la echipa centrală de TI din cadrul MJ este de circa 40%, la ANP de circa 37%, la ONRC de circa 31 %, iar la DNA de 27%.

Rata netă de înlocuire a personalului (adică recrutări și plecări) este relativ scăzută și constantă, de trei până la patru procente pe an. Acest lucru poate fi explicat în parte prin înghețarea angajărilor în instituțiile publice în ultimii ani. Totodată, datele indică necesitatea de a îmbunătăți politicile de angajare și de a contracta eventual serviciile unor consultanți informaticieni independenți pentru a acoperi deficitul de posturi vacante de 18%.

Sectorul de justiție dispune de o forță de muncă bine pregătită în domeniul TIC. Aproximativ 67% dintre specialiștii TIC au diplomă de licență, aproximativ 25% au diplomă de masterat și aproximativ 1% au obținut un doctorat. Aproximativ 34% au competențe în exploatarea și întreținerea serverelor Microsoft Windows și peste jumătate (52%) au competențe în administrarea bazelor de date (de exemplu, Microsoft SQL Server, Oracle). În plus, aproximativ 30% dintre ei pot dezvolta aplicații în diverse limbaje de programare (de exemplu, .Net, C++, C#, Basic, HTML, Java, PHP, Python etc.). În cele din urmă, aproximativ 15% dintre specialiștii în TIC au fost certificați în principalele tehnologii (de exemplu, Microsoft și CISCO), deși certificările pentru unii dintre ei trebuie revizuite și/sau actualizate.

Este necesar să se dezvolte programe de formare a personalului din TIC care sprijină direct transformarea digitală și proiectele în curs. În general, personalul din TIC beneficiază de cursuri de pregătire profesională atunci când se implementează o nouă tehnologie sau un nou proiect. Nu există un plan de pregătire profesională și un buget aferent pentru a îmbunătăți capacitatea TIC și pentru a acoperi lacunele de competențe în TIC. Ca atare, odată cu planul strategic privind forța de muncă în domeniul TIC, nevoile de formare exprimate de personalul din TIC ar trebui raționalizate și ordonate în contextul priorităților strategice pentru transformarea digitală și a proiectelor în curs de desfășurare.

Direcția tehnologia informației din cadrul MJ nu dispune de resurse umane suficiente pentru a-și îndeplini mandatul. [Articolul 195 din Regulamentul](#) de organizare și funcționare al MJ, aprobat prin [Ordinul ministrului justiției nr. 1973/C/2022](#), atribuie echipei de TIC a MJ, printre altele, responsabilități privind elaborarea strategiei de transformare digitală a sistemului de justiție, de a centraliza propunerile de îmbunătățire a soluțiilor informatice existente, de a asigura uniformitatea acestora, precum și de a coordona recrutarea și gestionarea posturilor TIC la nivelul instanțelor. Aceste atribuții strategice se adaugă la responsabilitățile de întreținere și de exploatare a sistemelor și infrastructurii informatice, precum și la furnizarea de asistență și instruire pentru utilizatorii finali. Nivelul actual de personal, de 11 specialiști TIC la Ministerul Justiției, nu este suficient pentru a susține astfel de atribuții ample și esențiale. Cu 34 de posturi în TIC aprobate, ponderea posturilor vacante de 50% (17 posturi) este cea mai mare din sector. Conducerea direcției TIC din MJ a propus un total de 55 de specialiști în TIC pentru a-și susține mandatul, ceea ce necesită finanțarea și recrutarea de specialiști suplimentari.

În cazul instanțelor și al parchetelor, majoritatea activităților în domeniul TIC sunt legate de activitățile curente - asistență zilnică pentru utilizatori și operațiuni și întreținere a infrastructurii. Cea mai mare parte a activităților specialiștilor în TIC din acest sector se concentrează pe operațiuni curente. Deși acestea sunt activități importante care facilitează activitățile de zi cu zi, ele nu contribuie la dezvoltarea capabilităților digitale. Există practici și abordări contemporane menite să raționalizeze gestionarea serviciilor de asistență pentru utilizatori și a serviciilor de infrastructură (de exemplu, birouri de asistență centralizate/modele de asistență pe niveluri și servicii de infrastructură partajate), astfel încât specialiștii în TIC valoroși să se poată concentra pe inițiativele strategice. Redistribuirea unor specialiști în TIC, de la instanțe și parchete, pentru a sprijini inițiativele conduse la nivel central (de exemplu, soluții și servicii cross-organizaționale/soluții și servicii comune de activitate, soluții centralizate de gestionare a datelor/informațiilor) poate ajuta sectorul de justiție să progreseze în implementarea agendei sale de transformare digitală.

Capacitățile TIC care au un impact direct asupra performanței sectorului sunt dispersate și nu dispun de suficiente resurse. Conform răspunsurilor primite în urma sondajului privind tehnologia informației, circa 25-30% din activitățile TIC sunt dedicate priorităților strategice. Capacitățile de dezvoltare software care susțin funcțiile operaționale ale sectorului, competențele de securitate cibernetică care protejează activele informatice ale sectorului și competențele de management care conduc și coordonează investițiile în TIC sunt dispersate în cadrul instituțiilor din justiție. Acest aspect duce la dublarea eforturilor, la un peisaj complex de soluții informatice și la o gestionare necoordonată a riscurilor asociate tehnologiilor digitale. Prin urmare, este

necesar să se raționalizeze personalul TIC, să se consolideze și să se redistribuie resursele către inițiativele TIC care au un impact strategic și critic asupra sistemului de justiție. Astfel de demersuri pot fi operaționalizate prin:

1. Consolidarea guvernanței TIC la cel mai înalt nivel, esențială pentru eficiența proceselor decizionale la nivel de sector, pentru adoptarea inovațiilor în vederea obținerii rezultatelor dorite și pentru a garanta că fondurile publice sunt utilizate eficient pentru realizarea priorităților strategice. Sporirea competențelor digitale ale angajaților din justiție prin formare și colaborare le va da acestora posibilitatea de a conduce transformarea digitală și de a integra fără probleme practicile moderne de management.
2. Promovarea și aplicarea principiului "partajării și reutilizării", pentru a garanta că informațiile joacă un rol central în activitatea justiției. Dezvoltarea unei arhitecturi care să permită analiza și raportarea datelor din justiție este crucială pentru a lua decizii în cunoștință de cauză. Planificarea unui traseu strategic către interoperabilitate, începând cu integrarea registrelor de bază și adoptarea unor standarde și scheme deschise, va facilita schimbul de date fără întreruperi. Mai mult, stabilirea unor protocoale care să faciliteze schimbul de date între instituțiile din justiție și partenerii externi este esențială pentru a îmbunătăți colaborarea și coordonarea între actorii implicați.
3. Încurajarea adoptării de tehnologii, platforme și sisteme informatice comune pentru părțile interesate din justiție, pentru a simplifica procesele operaționale comune. Pentru a optimiza eficacitatea acestora, ar trebui să se aibă în vedere proiecte-cheie care să valorifice sinergiile între investițiile în TIC. Printre acestea se numără tranziția la managementul de produs în dezvoltarea aplicațiilor din ECRIS, accelerarea implementării RMS, adoptarea unei soluții de tip "speech-to-text" la nivelul întregului sector, introducerea arhivării digitale, standardizarea site-urilor web, adoptarea comunicațiilor uniformizate, investiția într-un sistem de gestionare a activelor TIC și înființarea unei platforme digitale pentru gestionarea identității și a accesului.
4. Asigurarea securității, a rezilienței și a utilizării în colaborare a infrastructurii TIC în toate instituțiile din sectorul justiției. Capacitatea sectorului justiției de a funcționa în mod eficient și de a face schimb de informații depinde de o infrastructură unificată, modernizată, fiabilă, accesibilă, interoperabilă și sigură. Finanțarea de 86 de milioane de euro asigurată prin PNRR permite adoptarea unor soluții la nivelul standardelor înalte din domeniu, care modernizează, consolidează și optimizează o infrastructură TIC comună la nivel de justiție. Două inițiative sunt esențiale. În primul rând, consolidarea măsurilor de securitate a informațiilor va proteja datele și sistemele sensibile împotriva potențialelor amenințări. Aceasta implică introducerea unor protocoale de securitate solide, efectuarea de audituri periodice și promovarea conștientizării securității cibernetice în rândul personalului. În al doilea rând, consolidarea infrastructurii TIC va optimiza utilizarea resurselor, va spori interoperabilitatea și va reduce redundanța.

Pilonul II: Performanța sectorului de justiție

1. Eficiența instanțelor

Eficiența instanțelor influențează fundamental performanța sectorului justiției și reflectă capacitatea instanțelor de a răspunde nevoilor publicului în timp util.

Raportul de Diagnostic Inițial, din 2022, a constatat niveluri generale bune de eficiență la curțile de apel, tribunale și judecătoria în România. Analiza Funcțională a arătat că instanțele au reușit să mențină ratele medii de soluționare în jur de 100% în această perioadă, în ciuda reducerii numărului de magistrați. În general, gradul de încărcare al instanțelor s-a încadrat în nivelurile recomandate. Termenele de soluționare s-au dovedit a fi, de asemenea, în intervalul recomandat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO). Cu toate acestea, judecătoria de la Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) par să aibă dificultăți privind volumul de muncă, iar termenele de soluționare s-au dublat în ultimii ani.

Analiza Funcțională a confirmat că eficiența instanțelor în cauzele civile, în cauzele privind litigii între profesioniști*10) și în cele penale din România este, în cea mai mare parte, bună. S-au atenuat efectele pandemiei COVID-19, când au fost mai puține cauze noi și s-a înregistrat o scădere a cauzelor soluționate, iar unele dintre cifre au revenit la nivelurile anterioare pandemiei.

*10) Prin [Legea nr. 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, categoria "cauze privind litigii între profesioniști" a fost redenumită "cauze civile izvorând din exploatarea unei întreprinderi, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii". Dat fiind faptul că analiza acestei categorii de cauze a fost realizată înainte de intrarea în vigoare a [Legii 304/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, în prezentul document s-a păstrat vechea denumire a acestei categorii de cauze.

Ratele de soluționare a cauzelor civile și a celor privind litigiile între profesioniști au scăzut în 2022 comparativ cu 2021 și au fost de numai 96% la tribunale și judecătoria. De asemenea, în cauzele penale, ratele de soluționare au scăzut la toate nivelurile instanțelor în 2022 și au fost de 97% la curțile de apel și tribunale și de 98% la judecătoria. O scădere a ratelor de soluționare poate semnala un risc de creștere a stocului de dosare. Într-adevăr, scăderea ratelor de soluționare a fost însoțită de o creștere a gradului de încărcare în 2022.

De asemenea, au fost identificate probleme de eficiență în ceea ce privește litigiile administrative și fiscale. În timp ce numărul de cauze noi a scăzut constant din 2017, corelativ și ratele de soluționare.

Curțile de apel au reușit să mențină o rată de soluționare de peste 100% în 2022, dar tribunalele, care gestionează majoritatea acestor cazuri, au avut o rată de soluționare de doar 94% în același an. Gradul de încărcare a crescut la tribunale din 2017 și a fost, de asemenea, relativ ridicat la curțile de apel în ultimii trei ani, sugerând că ar putea fi necesară luarea unor măsuri pentru a aborda întârzierile tot mai mari în soluționarea cauzelor administrative.

Calitatea datelor

Experiența efectuării Analizei Funcționale a evidențiat probleme legate de calitatea și managementul datelor din sectorul justiției. Discrepanțele au fost constatate nu numai între seturile de date furnizate pentru elaborarea Analizei Funcționale, ci și în ceea ce privește datele raportate către CEPEJ. Factorii de decizie au nevoie de date fiabile pentru a lua decizii în cunoștință de cauză. Deciziile strategice și de management care nu se bazează pe date corecte riscă să nu identifice nevoile reale și acțiunile necesare. Pe baza constatărilor Analizei Funcționale, colectarea, analiza și gestionarea datelor sunt domenii care necesită o atenție suplimentară în sectorul justiției din România, în special la nivelul MJ și al CSM.

Cauze nou-întrate

La nivelul sistemului judiciar, diferite instanțe sunt desemnate ca instanțe de prim grad de jurisdicție, în funcție de complexitatea/tipul/valoarea cauzei. Judecătoriile se pronunță, de obicei, în cauze simple, în timp ce tribunalele și curțile de apel se pronunță în cauze mai complexe, precum și în apeluri și alte căi de atac împotriva deciziilor instanțelor inferioare. La nivelul curților de apel, aproximativ 4% din toate cauzele civile și cele privind litigiile între profesioniști, 11% din cauzele penale și 31% din cauzele administrative și fiscale sunt cauze de jurisdicție inițială proprie (adică, cauze în primă instanță), în timp ce la tribunale, cifrele sunt de 55%, 65% și, respectiv, 49%. Aceasta înseamnă că curțile de apel se pronunță în principal asupra căilor de atac. La tribunale, mai mult de jumătate din cauze sunt cauze în primă instanță.

Judecătoriile primesc cea mai mare parte a cauzelor civile, a celor privind litigiile între profesioniști și a cauzelor penale, în timp ce tribunalele primesc cele mai multe cazuri de contencios administrativ și fiscal.

Curțile de apel primesc, de asemenea, o mare parte din litigiile administrative și fiscale.

Numărul cauzelor civile și ale celor privind litigiile între profesioniști a crescut ușor la nivelul judecătoriilor și a scăzut ușor la nivelul tribunalelor. La nivelul curților de apel, cifrele au fost, în mare parte, stabile. La izbucnirea pandemiei COVID-19 în 2020, numărul de cauze civile și al celor privind litigiile între profesioniști a scăzut la toate nivelurile instanțelor. Experiența internațională arată că mai puține persoane și întreprinderi au mers în instanță în timpul pandemiei COVID-19, lucru care se poate presupune că s-a întâmplat și în România, ceea ce a dus la un număr redus de cauze noi. Într-adevăr, cifrele au crescut din nou în 2021, la toate nivelurile instanțelor. Cu toate acestea, pe măsură ce numărul de cauze noi a continuat să urce la nivelul judecătoriilor în 2022, acesta a scăzut din nou la nivelul tribunalelor și al curților de apel, sugerând o tendință descendentă continuă.

Datele dezagregate arată că există diferențe semnificative în numărul de cauze civile și cele privind litigiile între profesioniști care ajung la diferitele instanțe de același nivel. Dintre curțile de apel, Curtea de Apel București a primit cel mai mare număr de cauze civile și cauze privind litigiile între profesioniști. Curtea de Apel București a primit 17.792 de cauze civile și cauze privind litigiile între profesioniști noi, în 2022. În schimb, Curtea de Apel Târgu Mureș a primit doar o zecime din acest număr, 1.702 de cauze civile și cauze privind litigii între profesioniști, în același an. Tendințe similare sunt prezente în rândul tribunalelor și judecătoriilor. Astfel de diferențe nu sunt neobișnuite și sunt adesea legate de numărul de cetățeni și companii aflate sub jurisdicția unei instanțe și de specializarea instanței.

Similar cauzelor civile și celor privind litigiile între profesioniști, numărul total al cauzelor penale a scăzut în 2020, dar a crescut din nou în 2021 și 2022. Acest fapt poate fi atribuit unei scăderi de 11% a cazurilor noi în 2020 comparativ cu 2019 la nivelul judecătoriilor, care se ocupă de cazuri mai simple.

Curtea de Apel București a primit de departe cel mai mare număr de cauze penale. În 2022, a primit 10.083 de cauze penale noi, în timp ce Curtea de Apel Târgu Mureș a primit 1.244 de cauze. Tendința este similară în rândul tribunalelor și judecătoriilor, instanțele situate în zone cu mai mulți locuitori primind mai multe cauze penale decât cele situate în zone cu mai puțini locuitori.

Singurul tip de cauze al căror număr este în scădere este cel de contencios administrativ și fiscal. Cea mai mare scădere a avut loc la nivelul tribunalelor, care se pronunță asupra majorității acestor cauze, și la curțile de apel. Cea mai semnificativă scădere a fost înregistrată în 2018, când numărul total de cauze noi a scăzut cu 25% față de 2017. Numărul cauzelor noi a continuat să scadă în această perioadă. Părțile interesate au menționat că numărul de cauze administrative poate fi adesea legat de modificările legislației. Noile legi sunt adesea neclare și contradictorii și trebuie să fie "clarificate" prin practica instanțelor. Odată ce se întâmplă acest lucru, numărul de cauze noi tinde să scadă.

Dintre curțile de apel, Curtea de Apel București primește cea mai mare pondere dintre toate cauzele administrative. În timp ce numărul de cauze noi a scăzut în rândul tuturor celorlalte curți de apel, numărul de cauze noi a rămas ridicat în București. În 2022, Curtea de Apel București a primit aproximativ 36% din totalul litigiilor administrative și fiscale din țară. Acest lucru se explică, cel mai probabil, prin competența exclusivă a instanței pentru anumite cauze administrative. Cifrele arată, de asemenea, că a existat o creștere a numărului total de cauze noi în 2021 în rândul tuturor curților de apel, cel mai probabil cauzată de efectele pandemiei COVID-19. Totuși, numărul de cazuri noi a scăzut din nou în 2022.

Numărul de cauze soluționate

Numărul de cauze soluționate anual este un instrument util în scopuri de management, deoarece modificările numărului de cazuri soluționate pot semnala faptul că ar putea fi necesară o redistribuire a resurselor. Cu toate acestea, numărul de cauze soluționate ar trebui utilizat într-un context mai larg, luând în considerare orice schimbări legislative sau societale (cum ar fi recenta pandemie COVID-19), care poate afecta temporar volumul de muncă. În plus, ar trebui să se țină cont și de ceea ce este considerat "cauză". O analiză efectuată de MJ pentru fundamentarea SDSJ 2022-2025 a arătat că aproximativ 37 % din toate cauzele nou intrate în România în 2018 și 2019 și 34,6 % în 2020 se referă la cereri de încuviințare a executării silite. După cum s-a explicat deja în precedenta Analiză Funcțională a sistemului judiciar românesc din 2013, acestea sunt, de obicei, soluționate foarte rapid și, prin urmare, îmbunătățesc scorurile medii.

Numărul de cauze soluționate în cauzele civile și în cele privind litigiile între profesioniști a fost în creștere până la apariția pandemiei COVID-19. După cum s-a raportat în interviuri, instanțele au avut probleme de adaptare la lucrul online, ceea ce a afectat eficiența. Pe măsură ce restricțiile au fost ridicate, numărul de cauze soluționate a început să crească din nou și aproape au revenit la nivelurile pre-pandemice la nivelul judecătoriilor, în 2022. Cu toate acestea, în timp ce numărul de cauze soluționate au crescut în 2021 la nivelul curților de apel și al tribunalelor, acestea au scăzut din nou ușor în 2022.

Numărul total de cauze soluționate în cauze penale a fost în cea mai mare parte constant în perioada de referință, scăzând doar ușor în 2020 și apoi urcând din nou la nivelurile pre-pandemice în 2021 și 2022. Cu toate acestea, în ceea ce privește datele de la nivelul instanțelor, există unele variații între nivelurile instanțelor. Numărul de cauze soluționate a scăzut ușor la nivelul judecătoriilor și au crescut la nivelul tribunalelor. Curțile de apel au ținut un ritm constant în ceea ce privește soluționarea cauzelor penale și nu au fost observate variații semnificative în afară de variația din timpul apogeului pandemiei COVID-19.

Numărul de cauze soluționate în litigiile administrative și fiscale a scăzut în această perioadă, cea mai semnificativă scădere înregistrându-se în 2018. Acest lucru nu este surprinzător având în vedere scăderea numărului de cauze administrative noi. Cu toate acestea, judecătorii de la tribunale par să aibă dificultăți în soluționarea cauzelor noi, iar numărul de cazuri soluționate în 2022 a fost mai mic decât în 2020.

Numărul de dosare per judecător

Numărul de cauze per judecător se calculează pe baza numărului de judecători la fiecare nivel de instanță sau tribunal și a numărului de cauze primite. Analiza Funcțională utilizează acest indicator în forma sa cea mai simplă, fără a lua în considerare alți factori importanți, cum ar fi tipurile de cauze, complexitatea cauzelor și alte variabile care pot influența volumul real de muncă. Indicatorul reprezintă un instrument util care poate oferi un prim indiciu cu privire la existența unor ineficiențe în sistem în ceea ce privește distribuția sau numărul de resurse umane disponibile la fiecare instanță.

Cele mai recente date CEPEJ arată că România are aproximativ 24 de judecători la 100.000 de locuitori, ceea ce este ușor peste media UE de 22 de judecători la 100.000 de locuitori. Analizând diferitele niveluri de instanțe, România are comparativ mai puțini judecători la 100.000 de locuitori în primă instanță (11 judecători în România, față de 15,6 în medie în UE), precum și la nivelul instanței supreme (0,57 în România, față de 0,9 în medie în restul UE), dar are comparativ mai mulți judecători în a doua instanță (12,4 în România, față de 5,5 în restul UE). Acest lucru poate fi explicat prin faptul că România are patru niveluri de instanță și raportează la CEPEJ judecătorii de la tribunale și curți de apel cumulat ca judecători de a doua instanță. Numărul de dosare soluționate per judecător variază considerabil între instanțele de grad diferit din România. Judecătorii de la judecători au un număr mult mai mare de dosare decât judecătorii de la tribunale, iar judecătorii de la nivelul tribunalelor au mai multe dosare decât judecătorii de la nivelul curților de apel. Tribunalele și curțile de apel judecă dosare mult mai complexe, precum și căile de atac, pe când dosarele mai simple revin spre soluționare judecătoriilor. Astfel judecătorii din instanțele superioare au nevoie de mai mult timp pentru soluționarea acestor dosare, ceea ce poate explica numărul mai mic de dosare soluționate per judecător.

Analizând datele dezagregate, există diferențe considerabile între numărul de dosare per judecător la nivelul diferitelor curți de apel.

Judecătorii de la Curtea de Apel Pitești au avut de soluționat de trei ori mai multe dosare per judecător decât judecătorii din Târgu Mureș (418 respectiv 147) în 2021. Curtea de Apel Constanța (348 de dosare), și

București (341 de dosare) au constant un număr mare de dosare per judecător, în timp ce în Ploiești s-a înregistrat o creștere semnificativă (de la mai puțin de 250 de dosare per judecător în 2019 și 2020 la 321 în 2021). Pe de altă parte, judecătorii de la Curtea de Apel din Târgu Mureș, Brașov și Oradea au avut mai puțin de 200 de dosare per judecător în 2021 (147, 190 și respectiv 193).

De asemenea, există diferențe considerabile în ceea ce privește volumul de muncă între tribunale. Judecătorii de la Tribunalul din Argeș au avut în medie 875 de dosare pe judecător în 2021, de peste trei ori mai mult decât volumul de lucru al judecătorilor din Mehedinți, care au avut în medie 251 de dosare pe judecător în același an.

La nivelul judecătorilor, judecătorii de la instanțele cu cel mai mare număr de dosare au avut de peste patru ori mai multe dosare decât cei de la instanțele cu cel mai mic număr de dosare. Judecătorii de la judecătoriile din Buftea, Urziceni și Gura Humorului au avut peste 2.000 de cauze pe judecător (2.592, 2.207 și, respectiv, 2.029) în 2021, în timp ce judecătorii de la judecătoriile din Întorsura Buzăului, Orșova și Răducăneni au avut mai puțin de 500 de cauze pe judecător (482, 487 și, respectiv, 496) în același an.

În timp ce în România s-au depus eforturi pentru a modifica nivelul de personal al instanțelor în funcție de volumul de activitate al acestora, constatările din cadrul Analizei Funcționale sugerează că există în continuare o ineficientă distribuție a numărului de dosare pe judecător. În plus, după cum se arată în secțiunea de analiză privind managementul resurselor umane, există un număr semnificativ de posturi vacante în instanțe. Acest lucru are, în mod natural, un impact asupra volumului de muncă, întrucât un număr mai mic de judecători înseamnă că cei care sunt angajați în prezent trebuie să se ocupe atât de propriile dosare, cât și de cele ale celor care ar fi trebuit să ocupe posturile vacante. Deși există o multitudine de factori care determină un volum de muncă rezonabil pentru un judecător (cum ar fi nivelul instanței, specializarea, tipurile de cauze, complexitatea cauzelor, raportul grefier/judecător etc.), pentru a asigura un volum de muncă mai echilibrat sunt necesare eforturi suplimentare în vederea redistribuirii resurselor umane între instanțe. Redistribuirea ar trebui să fie luată în considerare la toate nivelurile instanțelor, având în vedere diferențele majore în ceea ce privește numărul de dosare pe judecător la fiecare nivel. Sistemul judiciar ar trebui să aibă în vedere efectuarea unor evaluări periodice ale volumului de dosare pe judecător la toate instanțele pentru a se asigura că resursele umane sunt plasate acolo unde este nevoie de ele.

Ratele de soluționare

Ratele de soluționare sunt importante, deoarece acestea arată dacă instanțele țin pasul cu volumul lor de muncă sau dacă crește stocul de dosare. Ratele de soluționare măsoară numărul de cazuri soluționate ca procent din numărul de cauze noi. O rată de soluționare sub 100% indică faptul că se generează restanțe. Stocurile de dosare sunt reduse atunci când ratele de soluționare sunt de peste 100 la sută.

Ratele de soluționare ale cauzelor civile și celor privind litigiile între profesioniști au scăzut la nivelul tribunalelor (la 92%) și al judecătoriilor (la 97%) pe parcursul evoluției pandemiei de COVID- 19. Cu toate acestea, ele au rămas aceleași la nivelul curților de apel (98%). În 2021, ratele de soluționare au crescut la nivelul tribunalelor (101%) și al judecătoriilor (103%), dar au rămas aceleași la nivelul curților de apel (98%). Aceasta înseamnă că judecătorii de la toate nivelurile instanțelor și-au menținut sau și-au mărit ratele de soluționare în 2021, în ciuda unei creșteri a cauzelor noi. Totuși, în timp ce numărul de cauze noi a scăzut în 2022 atât la nivelul tribunalelor, cât și la nivelul curților de apel, tribunalele nu au reușit să țină pasul cu volumul lor de muncă, deoarece ratele lor de soluționare au scăzut (96%). Situația a fost inversă la nivelul curților de apel unde ratele de soluționare au crescut (104%). Ratele de soluționare au scăzut, de asemenea, la nivelul judecătoriilor și au fost la un nivel mai scăzut în 2022 (96%) decât în timpul pandemiei.

Judecătorii care s-au pronunțat în cauzele penale au reușit să-și mențină ratele de soluționare în timpul pandemiei de COVID-19. La nivelul judecătoriilor, care au înregistrat cea mai mare scădere a numărului cauzelor penale, ratele de soluționare au crescut ușor, de la 99% în 2019 la 100% în 2021. La nivelul curților de apel și al tribunalelor, numărul de cauze noi a fost aproximativ același în 2020 ca și în 2019, dar instanțele au reușit să-și mențină ratele de soluționare (99%). Pe măsură ce numărul de cauze noi a crescut la toate nivelurile instanțelor în 2021, ratele de soluționare au scăzut la 97% la nivelul curților de apel, dar au crescut la 101% la nivelul tribunalelor și 102% la nivelul judecătoriilor. Cu toate acestea, în 2022, ratele de soluționare au scăzut din nou atât pentru tribunale (97%), cât și pentru judecătorii (98%). Ratele au rămas aceleași pentru curțile de apel. Odată cu scăderea ratelor de soluționare, există riscul unor întârzieri din ce în ce mai mari, mai ales în privința cauzelor penale.

O scădere a numărului de cauze administrative și fiscale a fost urmată de o creștere a ratelor de soluționare a acestor tipuri de cauze. S-a înregistrat o scădere semnificativă a numărului de cauze administrative și fiscale în 2018 față de 2017. Aceasta s-a tradus printr-o scădere de 7% la nivelul judecătoriilor, o scădere de 42% la nivelul tribunalelor și o scădere de 41% la nivelul curților de apel. Aceste cifre au continuat să scadă, deși nu la fel de semnificativ ca în 2018. Mai puține cauze noi a însemnat că, dacă judecătorii și-au menținut ratele de soluționare, rata de soluționare ar crește, ceea ce s-a și întâmplat. Instanțele au reușit să mențină ratele de soluționare ridicate doar în cursul anului 2018 și numai tribunalele au reușit să mențină o rată de soluționare

de peste 100% în perioada măsurată, inclusiv în 2020. Cu toate acestea, în 2022, rata de soluționare la nivelul tribunalelor a scăzut la 94%, în ciuda unei scăderi a numărului cauzelor noi comparativ cu 2021. Lucrurile au stat invers la curțile de apel, care au avut o rată de soluționare de 92% în 2021 și 103% în 2022, în ciuda mai multor cauze noi în anul respectiv.

Gradul de încărcare

Gradul de încărcare este reprezentat de numărul de cauze nesoluționate la sfârșitul unui an, împărțit la numărul de cauze soluționate în cursul aceluiași an. Acest raport între cauzele nesoluționate și cele soluționate ajută la evaluarea importanței cauzelor pendinte. În mod ideal, gradul de încărcare ar trebui să fie mult sub 1,00, de preferință sub 0,50. Un raport sub 0,50 sugerează că există mult mai puține cauze nesoluționate la sfârșitul anului decât cauze soluționate.

Gradul de încărcare pentru cauzele civile și pentru cele privind litigiile între profesioniști este cel mai mic la judecătoria și cel mai mare la tribunale. Judecătoriile au reușit să mențină gradul de încărcare sub nivelul dorit de 0,5 pe tot parcursul perioadei. Întrucât judecătoriile primesc cele mai multe cauze civile, aceasta înseamnă că majoritatea acestor cauze sunt soluționate. Tribunalele, care primesc cauzele civile și cauzele privind litigii între profesioniști mai complexe, precum și căile de atac la astfel de cauze, au cel mai mare grad de încărcare, dar sunt tot sub 1,0. Un factor care explică creșterea gradului de încărcare la tribunale poate fi numărul mare de posturi vacante în aceste instanțe, după cum se arată în capitolul privind managementul resurselor umane. Curțile de apel au, de asemenea, un grad de încărcare foarte bun, majoritatea menținându-se sub 0,5, cu excepția cifrelor pe anul 2020. În 2020, gradul de încărcare a crescut la cele trei niveluri ale instanțelor, dar a scăzut din nou în 2021.

În ceea ce privește cauzele penale, gradul de încărcare este sub 0,5 la toate nivelurile instanței. Gradul de încărcare a crescut ușor la nivelul curților de apel, dar este încă la nivelurile recomandate.

Gradul de încărcare în cauzele de contencios administrativ este cel mai scăzut la nivelul judecătoriilor și cel mai ridicat la tribunale. Gradul de încărcare este cu mult sub 1,0 la toate nivelurile și sub 0,5 la judecătoria. Nu este surprinzător că gradul de încărcare a crescut pe perioada pandemiei de COVID-19 și apoi a scăzut în 2021.

Durata de soluționare

În Raportul de Diagnostic Inițial a fost furnizată o analiză a timpilor de soluționare în funcție de tipul de cauză. Analiza preliminară nu a evidențiat nicio problemă majoră cu privire la durata de soluționare în sistemul judiciar românesc. Raportul de Diagnostic Inițial a constatat că timpii de soluționare se încadrează în intervalul de timp stabilit ca fiind o durată rezonabilă a procedurilor în jurisprudența CEDO.

O analiză suplimentară efectuată în cadrul Analizei Funcționale a identificat probleme legate de promptitudinea comunicării unei hotărâri motivate. În timp ce hotărârile sunt pronunțate în cea mai mare parte în timp util (durata de pronunțare), motivările nu sunt (durata de redactare). O hotărâre motivată este necesară pentru introducerea unei căi de atac. În timp ce o cale de atac trebuie să fie introdusă într-un anumit interval de timp după pronunțarea hotărârii, motivarea căii de atac poate fi făcută numai după ce a fost comunicată motivarea hotărârii. Întârzierile în comunicarea unei hotărâri motivate contribuie astfel la întârzierile în prelucrarea căilor de atac, deoarece prelucrarea poate începe doar după motivarea căii de atac. Întârzierile în comunicarea unei hotărâri motivate au, de asemenea, un impact asupra căilor de atac extraordinare, deoarece astfel de căi de atac nu pot fi introduse fără o hotărâre motivată.

În 2021, Curtea Constituțională a României (CCR) a decis că articolele din [Codul de procedură penală](#) care prevăd că motivarea hotărârii prin care se stabilește vinovăția unei persoane trebuie comunicată în termen de 30 de zile de la pronunțare sunt neconstituționale, în special în ceea ce privește hotărârile de condamnare. Potrivit Curții Constituționale, "redactarea hotărârii judecătorești prin care cauza este soluționată de prima instanță de judecată, respectiv a hotărârii judecătorești prin care instanța se pronunță asupra apelului (motivarea în fapt și în drept) ulterior pronunțării minutei (soluției) dispuse în cauză, "în cel mult 30 de zile de la pronunțare" sau după un interval de timp ce poate depăși cu mult termenul menționat, este aptă să lipsească persoana condamnată de garanțiile înfăptuirii actului de justiție, aduce atingere dreptului de acces la instanță și dreptului la un proces echitabil". Totodată, Curtea a reținut că "punerea în executare a unei hotărâri judecătorești definitive anterior motivării în fapt și în drept a acesteia este contrară dispozițiilor constituționale și convenționale referitoare la libertatea individuală și siguranța persoanei și a celor care consacră demnitatea umană și dreptatea, ca valori supreme în statul de drept". Ca urmare a [Deciziei nr. 233/2021](#), [Codul de procedură penală](#) a fost ulterior modificat pentru a fi aliniat celor reținute de instanța de contencios constituțional în cuprinsul deciziei sale.

Dacă se analizează timpul mediu de comunicare a unei hotărâri motivate în cauzele penale în general, acesta a scăzut la curțile de apel și la judecătoria, dar a rămas destul de constant la tribunale.

Datele defalcate arată că există diferențe semnificative între instanțele individuale la fiecare nivel. La Curtea de Apel Iași, a fost nevoie, în medie, de 57 de zile pentru a se comunica o motivare a hotărârii în cauzele

penale în 2022. La Galați a durat 23 de zile, la Ploiești 21, iar la București 20 de zile. Acestea sunt, de asemenea, instanțele în care timpul mediu pentru comunicarea unei decizii motivate a crescut de la momentul pronunțării Deciziei CCR. Curțile de apel cu cea mai scurtă durată de comunicare a unei motivări au fost Bacău (5 zile) și Alba Iulia (6 zile).

La nivelul tribunalelor, cea mai lungă durată pentru comunicarea unei hotărâri motivate a fost la Iași (54 de zile), urmat de București (48 de zile) și Ilfov (46 de zile). La celălalt capăt se află tribunalele din Sălaj și Mureș, unde durează în medie 2,1 și, respectiv, 2,7 zile.

Cele mai lungi durate pentru comunicarea hotărârii motivate pot fi găsite la nivelul judecătoriilor. La Judecătoria Drăgășani a fost nevoie, în medie, de aproape șase luni (161,6 zile) pentru a fi comunicată motivarea în cauzele penale din 2022. La judecătoriile din Bolintin Vale și Târnăveni judecătorii au avut nevoie, în medie, de peste 140 și, respectiv, 122 de zile pentru motivarea hotărârilor. Cu toate acestea, există, de asemenea, judecătorii în care judecătorii au reușit să motiveze hotărârea la momentul pronunțării. Acestea sunt judecătoriile din Luduș (0,6 zile), Gheorgheni (0,6 zile), Târgu Lăpuș (0,8 zile) și Ineu (0,8 zile).

Probleme cu privire la durata motivării există și în dosarele civile, în cele privind litigii între profesioniști și în cele administrative. Deși legea prevede că instanțele ar trebui să comunice motivarea în termen de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii în aceste tipuri de cauze, puține instanțe reușesc să respecte acest termen. În conformitate cu [articolul 426 din Codul de procedură civilă](#), "Hotărârea se va redacta și se va semna în cel mult 30 de zile de la pronunțare, și, în cazuri temeinic justificate, acest termen se poate prelungi cu câte 30 de zile, de cel mult două ori. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia concurentă se redactează și se semnează în același termen." Acest lucru înseamnă că depășirea regulii de 30 de zile ar trebui să fie folosită doar ca o excepție și, ca atare, nu ar trebui să afecteze duratele medii într-o măsură mai mare.

În cauzele civile și cauzele privind litigii între profesioniști, judecătoriile sunt cele mai rapide în ceea ce privește comunicarea unei hotărâri motivate. În 2022, a fost nevoie în medie de 16,7 zile pentru ca judecătoriile să comunice o hotărâre motivată, care se încadrează în termenul legal. Acest lucru nu este valabil pentru curțile de apel și tribunale. Durata medie în care s-a comunicat motivarea hotărârilor la curțile de apel a fost de aproape 44 de zile în 2022, în timp ce la tribunale durata medie a fost de aproape 62 de zile. Dintre curțile de apel, judecătorii de la Curtea de Apel București au nevoie în medie de peste 82 de zile pentru a comunica hotărârea motivată în cauzele civile. Judecătorii de la Curtea de Apel Ploiești au nevoie de aproximativ 37 de zile, urmați de judecătorii de la Curtea de Apel Constanța (36,5 zile). Judecătorii de la Curtea de Apel Craiova sunt cei mai rapizi, comunicând motivarea în 12 zile de la pronunțarea hotărârii, urmați de judecătorii de la Curtea de Apel Suceava (12,8 zile). La nivel de tribunal, cele cu cele mai lungi termene de comunicare a unei hotărâri motivate sunt cele de la Alba (204,8 zile), Giurgiu (125,4 zile) și Bacău (113,7 zile). Doar aproximativ o treime din toate tribunalele reușesc să comunice motivarea în termenul legal. La nivelul judecătoriilor, majoritatea sunt în măsură să comunice motivarea hotărârii în timp util, în timp ce 15 din cele 176 judecătorii au nevoie de mai mult timp.

Tribunalelor, care primesc majoritatea cauzelor administrative noi, le ia cel mai mult timp să comunice motivarea. Judecătorii de la Tribunalul Brașov au nevoie de cel mai lung termen (107,1 zile), urmați de cei din Buzău (94,9 zile) și Vâlcea (93,6 zile). Judecătorii care comunică cel mai rapid motivările în cauze administrative se regăsesc la Covasna (10,5 zile), Ialomița (15,6 zile) și Brăila (16,1 zile), toate în termenul legal. La nivelul curților de apel, Curtea de Apel București are cea mai lungă durată pentru comunicarea motivării (96,4 zile), în timp ce Curtea de Apel Brașov are cel mai scurt termen (15,1 zile). Diferențele cele mai mari sunt la nivelul judecătoriilor fiind nevoie în medie de 167,6 zile pentru a obține o motivare de la judecătoria din Drăgășani, comparativ cu 1,5 la judecătoria din Miercurea Ciuc. Termenul deosebit de lung de la judecătoria din Drăgășani nu poate fi explicat prin posturi vacante, deoarece nu au existat, în 2022, și nici prin creșterea numărului de cauze penale. În 2017, de exemplu, judecătoria a primit 746 de cauze penale și a furnizat motivarea în termen de 36 de zile, în timp ce în 2022 a primit cu 110 mai puține cauze penale (635), dar a durat mai mult de 167 de zile pentru a furniza hotărârea motivată.

Cauzele în care instanțele depășesc termenele legale reprezintă motive de îngrijorare dată fiind perioada mare de așteptare pentru a putea contesta o hotărâre sau pentru punerea ei în aplicare. Printre explicațiile unei astfel de situații se pot număra (1) lipsa de personal, care ar trebui să fie confirmată prin compararea numărului de cauze cu datele legate de resurse umane; (2) lipsa unei sancțiuni, în care nerespectarea termenului de 30 de zile pentru motivare (sau lipsa motivării în aceeași zi, în cauzele penale) ar putea face obiectul unei acțiuni disciplinare; (3) întinderea hotărârilor, în cazul în care judecătorii includ prea multe informații în motivare, în principal din nevoia de a analiza cererile adresate instanței care, nu de puține ori, se întind pe zeci de pagini; sau (4) lipsa unor modele bune, care ar putea ajuta, de asemenea, în privința problemei scrisului în exces.

Promptitudinea cu care se comunică deciziile este un indicator standard și trebuie respectat nu numai la nivelul instanței, ci și la nivelul fiecărui judecător. Numai atunci pot fi identificate și abordate potențialele

probleme. La nivelul fiecărui judecător în parte, promptitudinea deciziilor ar trebui să fie evaluată în relație cu datele privind volumul de muncă al acestora. Acest lucru ar ajuta la identificarea judecătorilor care nu pot respecta termenele din cauza volumului prea mare de muncă sau care sunt neperformanți.

Analizând exemplele furnizate mai sus se constată că problemele semnalate nu vizează aspecte de ordin legislativ, ci chestiuni de ordin administrativ ce necesită soluții punctuale la nivelul instanțelor unde s-a depășit durata legală de comunicare a motivării hotărârilor.

Eficiența ÎCCJ

Comparațiile internaționale arată că România are al doilea cel mai mare număr de cauze civile și cauze privind litigii între profesioniști la nivelul instanțelor supreme din UE. La nivelul UE, doar Croația are mai multe litigii civile și litigii între profesioniști la 100 de locuitori. România are, în medie, 0,124 litigii civile și litigii între profesioniști la 100 de locuitori, comparativ cu 0,037 cauze noi în UE, în medie.

De asemenea, România se situează pe locul al doilea în ceea ce privește numărul de litigii administrative la 100 de locuitori la nivelul Curții Supreme. Cu o medie de 0,132 litigii administrative la 100 de locuitori, România se situează considerabil mai sus decât media UE de 0,043. Doar Bulgaria are mai multe cazuri, cu 0,203 cazuri la 100 de locuitori.

Situația este inversă în ceea ce privește cauzele penale la 100 de locuitori la nivelul Curții Supreme. România se numără printre țările cu cele mai puține cazuri noi, doar Danemarca și Irlanda înregistrând un număr mai mic. Potrivit CEPEJ, România are în medie 0,002 cauze penale noi la nivelul Curții Supreme, comparativ cu o medie a UE de 0,017.

Constatările de mai sus sunt în concordanță cu cifrele primite de la ÎCCJ. Conform datelor ÎCCJ, instanța primește un număr relativ mare de cauze civile, cauze privind litigii între profesioniști și cauze administrative, în timp ce numărul de cauze penale este considerabil mai mic.

În ciuda numărului mare de cazuri, ÎCCJ a reușit în cea mai mare parte să mențină rate foarte ridicate de soluționare. Pe de altă parte, deși numărul de cauze penale noi este relativ mai mic, rata de soluționare a cauzelor penale este, de asemenea, relativ scăzută. În 2022, rata de soluționare a cauzelor penale a fost de doar 93%, în timp ce pentru cauzele civile și pentru cele privind litigii între profesioniști a fost de 107%, iar pentru cauzele de contencios administrativ și fiscal a fost de 112%. Ratele de soluționare în cauzele civile și în cele privind litigii între profesioniști, precum și în cauzele administrative au crescut în ultimii trei ani în comparație cu perioada 2016-2019. Totuși, acestea au scăzut în cea mai mare parte în cauzele penale în cursul perioadei respective.

Deoarece judecătorii ÎCCJ au menținut rate ridicate de soluționare, gradul de încărcare se încadrează în nivelurile recomandate. În 2022, gradul de încărcare a fost cel mai mare pentru cauzele administrative (0,84) și cel mai mic pentru cauzele penale (0,35). Gradul de încărcare în litigiile civile și litigiile între profesioniști a fost de 0,47 în 2022. Scăderea gradului de încărcare în cauzele civile, în cele privind litigii între profesioniști și în cauzele administrative sugerează că dosarele pendinte sunt, de asemenea, în scădere, în timp ce creșterea gradului de încărcare în cauzele penale sugerează că stocul de dosare este în creștere. Constatările de mai sus arată că ÎCCJ are un volum relativ mare de cauze în comparație cu alte instanțe supreme din UE. Pentru a face față volumului de cauze de la ÎCCJ, ar trebui să se aibă în vedere consolidarea măsurilor de reducere a numărului de cazuri noi.

Noile coduri, care au intrat în vigoare între 2012 și 2014, au pus în aplicare noi măsuri care au redus semnificativ numărul cauzelor la ÎCCJ. Datele CEPEJ arată că numărul de apeluri la ÎCCJ a scăzut semnificativ în 2016, comparativ cu anii anteriori. Rămâne, însă, constatarea că numărul cauzelor primite la ÎCCJ este încă relativ mai mare decât în alte țări ale UE. Această situație îngreunează capacitatea ÎCCJ de a prioritiza în mod eficient responsabilitățile sale principale, cum ar fi furnizarea de îndrumare și unificarea jurisprudenței. Această problemă este deosebit de semnificativă în România, unde modificările frecvente ale legislației și lacunele și neconcordanțele din cadrul juridic au un impact negativ asupra previzibilității procesului decizional. Astfel, un instrument nou de unificare a practicii judiciare a fost introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale.

Mecanisme de soluționare alternativă a litigiilor

Soluționarea alternativă a litigiilor (SAL) este benefică atât pentru utilizatori, deoarece oferă o alternativă rentabilă la utilizarea instanțelor, precum și un rezultat posibil mai satisfăcător, cât și pentru instanțe, deoarece poate reduce volumul excesiv de muncă. SAL oferă posibilitatea de a soluționa un litigiu fără a apela la instanță.

Principalele metode SAL sunt arbitrajul, concilierea și medierea. Arbitrajul este o procedură prin care părțile selectează un terț imparțial (arbitru) pentru a soluționa un litigiu între ele, a cărui decizie este obligatorie.

Concilierea, cu o sferă de aplicare limitată la domenii specifice, este un proces confidențial prin care un terț imparțial (conciliator) face o propunere fără caracter obligatoriu părților pentru soluționarea unui litigiu între

ele. Medierea se referă la un proces structurat și confidențial în care un terț imparțial (mediator) asistă părțile prin facilitarea comunicării dintre ele în scopul soluționării problemelor în litigiu.

SAL este în prezent sub-utilizată în România. Deși posibilitatea medierii există în teorie, nu pare să fie folosită prea mult în practică.

SAL nu este un panaceu pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă sistemul judiciar, dar oferă anumite beneficii în ceea ce privește îmbunătățirea accesului la justiție, reducerea costurilor și reducerea volumului de muncă pentru instanțe. Prin urmare, ar trebui depuse eforturi pentru a spori utilizarea soluționării alternative a litigiilor în România. Aceasta include luarea de măsuri adecvate pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la SAL în rândul publicului, inclusiv conștientizarea beneficiilor SAL în comparație cu litigiile tradiționale. De asemenea, ar trebui depuse eforturi de sensibilizare a judecătorilor cu privire la acest lucru, care pot informa potențialii utilizatori cu privire la existența și beneficiile SAL.

2. Activitatea desfășurată de parchete

În ceea ce privește activitatea parchetelor, mai multe aspecte privind eficiența au fost analizate, incluzând numărul de dosare primite, numărul dosarelor soluționate, volumul, rata de soluționare, gradul de încărcare și vechimea dosarelor aflate în curs de soluționare. Analiza Funcțională are la bază datele disponibile privind activitatea parchetelor din România, dar și consultările cu părțile interesate.

În perioada analizată (2016-2021) s-a observat o scădere constantă a numărului de dosare înregistrate la parchete. Există diferențe considerabile în ceea ce privește numărul dosarelor înregistrate la parchetele de diferite niveluri, majoritatea cauzelor ajungând la parchetele de pe lângă judecătorii.

Odată cu scăderea numărului de dosare înregistrate s-a observat și o scădere a numărului de dosare soluționate. Cea mai semnificativă scădere a numărului de dosare soluționate a avut loc în cazul parchetelor de pe lângă curțile de apel și la parchetul de pe lângă ÎCCJ. Este posibil ca reducerea numărului de dosare soluționate să fie determinată de o combinație de probleme procedurale și practici existente (așa cum sunt descrise mai jos), agravate de scăderea gradului de ocupare a posturilor. Deși numărul de procurori din schema de personal corespunde mediei UE, rata efectivă de ocupare a posturilor era de doar 65% la sfârșitul anului 2022. Așa cum reflectă Analiza Funcțională, numărul mare de posturi neocupate a fost determinat de mai mulți factori, printre care posibilitatea de pensionare după 25 de ani de serviciu, sistemul de promovare pe loc, și lipsa concursurilor de admitere în 2020 și 2021.

Numărul de cauze per procuror se încadrează în media UE, dar prezintă variații semnificative geografice și ierarhice între parchete, așa cum se întâmplă în majoritatea țărilor. Procurorii din parchetele ierarhic superioare primesc, în medie, un număr mai mic de dosare, deoarece aceștia gestionează dosarele aflate în căi de atac, iar dosarele pe care le gestionează în faza de urmărire penală tind să fie mai complexe. Există, de asemenea, diferențe semnificative între parchetele de același nivel. Procurorii din parchetele cu o încărcătură mai mare au gestionat de peste șase ori mai multe cauze decât cei din parchetele cu o încărcătură mai mică. Diferențele reale în ce privește volumul de muncă sunt chiar mai mari atunci când se iau în considerare și numărul de posturi vacante în fiecare parchet. Adoptarea măsurilor pentru ocuparea majorității posturilor și pentru alocarea personalului în funcție de volumul de muncă al fiecărui parchet ar contribui la creșterea ratelor de soluționare a dosarelor și la o distribuție uniformă a gradului de încărcare.

Ratele medii de soluționare sunt cu mult sub 100%, semnalând o creștere a numărului de dosare nesoluționate. În perioada analizată, ratele de soluționare au înregistrat o scădere în toate parchetele de diferite niveluri. Acest lucru a dus la o creștere a ratei de încărcare, care este cu mult peste nivelurile recomandate în parchetele de toate nivelurile, cu excepția celor de pe lângă curțile de apel. Dacă nu se depun eforturi pentru a soluționa problema încărcării excesive a parchetelor, există un risc real ca acțiunea penală să nu poată fi pusă în mișcare ca urmare a intervenirii prescripției. Imposibilitatea exercitării acțiunii penale reprezintă o amenințare la adresa statului de drept. Astfel, numărul de dosare închise din cauza depășirii termenului de prescripție aproape s-a dublat în perioada analizată. Nu au fost disponibile date pentru a analiza structura stocului de dosare în funcție de vechimea lor, ceea ce ar fi putut evidenția dosarele ce nu sunt soluționate.

În timp ce numărul de dosare soluționate și rata de soluționare au înregistrat o scădere, iar gradul de încărcare este în creștere, datele disponibile indică faptul că doar aproximativ unul din zece dosare este soluționat prin trimitere în judecată. Marea majoritate a dosarelor, aproximativ nouă din zece, sunt soluționate prin netrimiteră în judecată (inclusiv cauzele care nu sunt trimise în judecată din cauza prescripției).

Indiferent de gradul de ocupare a posturilor, numărul mare de dosare nefondate care sunt investigate sugerează posibilitatea de a reduce încărcătura parchetelor prin modificarea procedurilor și practicilor și prin introducerea unor stimulente mai specifice, cum ar fi monitorizarea activității prin sistemul informatic de gestionare a dosarelor (CMIS). Prin ajustarea normelor procedurale și a practicilor referitoare la principiul oportunității și la posibilitatea ca procurorul să respingă sesizările lipsite de temei, se poate reduce numărul dosarelor care trebuie soluționate, diminuând astfel încărcătura parchetelor. De asemenea, colectarea și utilizarea datelor relevante de către factorii de decizie ar putea contribui la soluționarea blocajelor și identificarea domeniilor problematice.

Modificările aduse legilor justiției asupra parchetelor

Printre cele mai semnificative modificări care au afectat activitatea parchetelor se numără:

a) Procesul de numire în funcții de conducere în cadrul Ministerului Public a suferit modificări. Procurorii generali din parchetele de pe lângă curțile de apel și prim-procurorii de pe lângă tribunale și judecătorii continuă să fie selectați prin concurs. Pentru restul funcțiilor de conducere, concursul a fost înlocuit cu interviul la CSM doar pentru posturile de adjuncți. Pentru ocuparea funcțiilor de șefi de birou, serviciu, secție nu s-au operat modificări, respectiv acestea se ocupă tot prin interviu în fața CSM. În ceea ce privește unele posturi de conducere din cadrul PÎCCJ, DNA și DIICOT (alte posturi decât cele de procuror de rang înalt, cum ar fi procuror șef serviciu sau șef birou), procedura de numire a rămas aceeași, candidații fiind selectați de către șeful parchetului respectiv și propuși pentru numire Secției pentru procurori din cadrul CSM.

b) Au fost aduse modificări în ceea ce privește procedura de numire a procurorilor șefi de rang înalt (procurorul general, procurorul șef al DNA și procurorul șef al DIICOT, adjuncții acestora și procurorii șefi de secție din aceste parchete). Modificările au fost implementate ca urmare a criticilor formulate în trecut cu privire la consecvența și transparența procesului de selecție. Candidații selectați sunt supuși avizului (aviz consultativ) Secției pentru procurori a CSM, iar apoi sunt nominalizați de ministrul justiției și numiți în funcție de președintele României. În cazul unui aviz negativ din partea Secției pentru procurori a CSM, ministrul justiției organizează un al doilea interviu cu candidatul respectiv, în care sunt avute în vedere aspectele invocate în avizul negativ. După desfășurarea celui de-al doilea interviu, ministrul justiției decide dacă înaintea propunerii inițiale Președintelui României în vederea numirii sau dacă întrerupe procedura.

c) Procedura de revocare a procurorilor de rang înalt a suferit modificări în conformitate cu Decizia Curții Constituționale a României din 2018 și Hotărârea CEDO în cauza Kovesi vs. România 3594/19, și este similară cu procedura de numire. Potrivit noilor modificări legislative, ministrul justiției inițiază procesul de revocare care se înaintea Secției pentru procurori a CSM. Ca și în cazul procedurii de numire, avizul Secției pentru procurori a CSM nu este obligatoriu. După obținerea avizului, ministrul justiției poate înainta propunerea de revocare a procurorului către Președintele României, care poate respinge propunerea doar pe motive de legalitate. S-a adăugat o cale de atac care oferă procurorilor revocați dreptul de a contesta decizia de revocare atât în ceea ce privește legalitatea, cât și motivele invocate. Secția de contencios administrativ a ÎCCJ este competentă să soluționeze în ultimă instanță astfel de cazuri.

d) Mandatul de 3 ani procurorilor de rang înalt poate fi reînnoit o singură dată. Aceștia sunt numiți inițial pentru un mandat de trei ani care poate fi reînnoit o singură dată, urmând același proces de selecție ca în cazul primei numiri. Pentru a asigura independența funcțională a procurorului general și a procurorilor șefi ai DNA și DIICOT și a adjuncților acestora, Comisia de la Veneția a recomandat României modificarea [art. 144 alin. \(1\) din Legea 303/2022](#), cu modificările și completările ulterioare, pentru a stipula că procurorii sunt numiți pentru perioade mai lungi și fără posibilitatea de reînnoire a mandatului. Această recomandare a fost supusă unei analize la nivel intern a unui Panel de experți independenți (Panelul pentru justiție) care a concluzionat că "ar fi oportună luarea în considerare la nivel național a posibilității de creștere a duratei mandatului procurorilor de rang înalt, cumulativ cu interzicerea reînnoirii acestuia. În acest context un mandat de 5 ani pentru procurorii de rang înalt, fără posibilitatea de reînnoire, ar putea fi considerată o soluție în acord cu standardele europene în materie". În acest sens, se are în vedere într-un proiect viitor o modificare legislativă având acest obiect.

e) Noile legi ale justiției extind atribuțiile procurorului general și ale procurorilor șefi ai DNA și DIICOT în ceea ce privește infirmarea actelor și dispozițiilor procurorilor aflați în subordine. În conformitate cu dispozițiile anterioare ale legii, doar procurorul direct superior avea dreptul de a suspenda/infirma măsurile luate de procurori. Cu toate acestea, prin noua lege, procurorii șefi au competența de a infirma, în scris și motivat, orice măsură sau soluție dispusă de procurorii din parchetele pe care le conduc, în cazul în care se constată că acestea sunt nelegale sau nefondate.

Deși nu face parte din legile justiției modificate, o altă evoluție importantă a fost desființarea SIJ în 2022.

Competența de cercetare și urmărire penală a infracțiunilor comise de magistrați a fost transferată la nivelul PCA și PÎCCJ (pentru infracțiunile comise de magistrați la nivelul curților de apel, al ÎCCJ și al PÎCCJ). Este important de menționat că în cei patru ani de activitate ai SIJ, procurorii săi nu au investigat sau trimis în judecată niciun caz legat de corupția judecătorilor sau procurorilor. Conform Raportului MCV din 2023, SIJ a avut de soluționat 9651 de cauze în total, între 2018 și 2022. Dintre acestea, a soluționat în total 2000 de cauze, dintre care șapte rechizitorii cu nouă inculpați. La momentul desființării SIJ, mai mult de 7000 de cauze erau încă în derulare.

Eficiența parchetelor

Dosare noi înregistrate

În 2020, numărul dosarelor nou înregistrate la 100 de locuitori, la parchetele din România, a fost ușor sub media UE de 3,2. Procurorii români au primit în medie trei dosare la 100 de locuitori în același an, în

comparație cu aproape șase dosare la 100 de locuitori în Franța și Germania și mai puțin de unul în Croația, Letonia și Irlanda.

Numărul de dosare nou înregistrate la parchetele din România a scăzut din 2016. Numărul total de dosare înregistrate s-a redus cu circa șase procente între 2016 și 2019 și cu încă 10 procente în 2020. Cel mai probabil, reducerea din 2020 s-a datorat pandemiei COVID-19. În timpul interviurilor, respondenții au remarcat că poliția s-a concentrat în 2020 pe aplicarea măsurilor de combatere a COVID-19, ceea ce a avut un impact asupra numărului de dosare penale înregistrate. Începând cu anul 2021, cifrele au început să crească din nou, dar rămân sub nivelurile înregistrate anterior pandemiei.

Majoritatea dosarelor penale sunt instrumentate de parchetele de pe lângă judecătorii. În perioada 2016-2021, aceste parchete au gestionat aproximativ 92% din toate dosare nou înregistrate. Dosarele mai complexe și infracțiunile săvârșite de anumite categorii de cetățeni sunt cercetate de parchetele de grad ierarhic superior, inclusiv de parchetul de pe lângă ÎCCJ (PÎCCJ). În perioada analizată, parchetele de pe lângă tribunale (PT) au gestionat circa 7% și parchetele de pe lângă curțile de apel (PCA) au gestionat circa 1% din dosarele noi. Datele dezagregate arată că, începând cu 2016, numărul de dosare înregistrate la parchetele de toate nivelele a înregistrat o scădere constantă. PCA au suferit cel mai semnificativ declin, înregistrând o reducere de 30% în ceea ce privește numărul de dosare noi în 2021, comparativ cu 2016. La nivelul PT, numărul de dosare intrate a scăzut cu 4% în perioada 2016-2021. Parchetele de pe lângă judecătorii au înregistrat cu 13% mai puține dosare în 2021 comparativ cu 2016. La nivelul PÎCCJ, numărul de dosare intrate în 2021 a fost cu 57% mai mic decât în 2016.

Reducerea numărului de dosare înregistrate la parchetele de pe lângă curțile de apel poate fi legată de modificarea competențelor. În ultimii ani, competențele instanțelor și parchetelor de diferite grade de jurisdicție au fost transferate în mare măsură către judecătorii și tribunale, reducând competențe exclusive ale parchetelor de pe lângă CA. Însă, odată cu desființarea SIIJ, parchetele de pe lângă CA au preluat competența de a investiga infracțiunile comise de magistrații de la nivelul judecătoriilor și tribunalelor. De asemenea, parchetele de pe lângă CA au competențe și în cazul urmăririi penale a avocaților, notarilor publici și executorilor judecătorești. În plus, tot mai multe parchete de pe lângă CA pun în aplicare mandate europene de arestare și alte cereri de asistență judiciară reciprocă în materie de procedură penală. Acești factori pot avea un impact asupra numărului de cauze instrumentate de parchetele de pe lângă CA.

Cauze soluționate

Numărul cauzelor soluționate anual este un bun indicator al operativității sistemului și poate fi utilizat pentru evaluarea performanței. Totuși, acest indicator poate fi influențat de factori externi, cum ar fi pandemia de COVID-19 sau complexitatea cauzelor și disponibilitatea experților.

Din 2016, numărul de cauze soluționate a scăzut constant la parchetele de toate nivelurile. La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, numărul de cauze soluționate a scăzut cu 27% în această perioadă. La nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, numărul cauzelor soluționate a scăzut cu 6%, iar la nivelul parchetelor de pe lângă judecătorii, cu 7%. Cea mai mare scădere a fost înregistrată la PÎCCJ, unde numărul cauzelor soluționate a scăzut cu 47% între 2016 și 2021. Rata de soluționare mai scăzută nu poate fi explicată prin numărul mai mic de cauze înregistrate, deoarece majoritatea parchetelor au stocuri de dosare considerabile.

Numărul de procurori

România se situează puțin peste media UE în ceea ce privește numărul total de procurori la 100.0 de locuitori. Există circa 12,7 procurori la 100.000 de locuitori, față de o medie UE de 11,3. Prin urmare, nu este evident că, în comparație cu restul UE, parchetele din România trebuie să își extindă schema de personal sau că se confruntă cu o încărcare mai mare.

În privința numărului de procurori de primă instanță la 100.000 de locuitori, România se situează sub media UE. În medie, România are 5,96 de procurori de primă instanță la 100.000 de locuitori, în timp ce media UE este de 8,77. De-a lungul istoriei, țările din Europa Centrală și de Est au avut tendința de a avea un număr mai mare de procurori (și judecători) în comparație cu țările vestice și nordice. Cu toate acestea, România are în medie mult mai puțini procurori față de multe dintre țările din est, cifrele fiind mai apropiate de cele din partea vestică și sudică a UE.

În ceea ce privește instanțele superioare ierarhic, numărul procurorilor de a doua instanță la 100.000 de locuitori este mai mare în România decât media UE. Conform CEPEJ, România are în medie 4,1 procurori de a doua instanță la 100.000 de locuitori, în timp ce restul UE are o medie de 2,68. Numărul ridicat de procurori de a doua instanță din România poate fi explicat parțial prin faptul că România are patru niveluri de instanțe și parchete, iar CEPEJ include atât procurorii de la parchetele de pe lângă tribunale, cât și de la cele de pe lângă curțile de apel în categoria "procurori de a doua instanță". Un alt factor care poate contribui poate fi faptul că atât PT, cât și PCA investighează în primă instanță cauze mai complexe. Deși acest raport nu

analizează tipologiile de infracționalitate, acestea ar putea oferi o explicație suplimentară cu privire la numărul de cauze noi instrumentate de parchetele de pe lângă instanțele de grad ierarhic superior și, prin urmare, numărul de procurori necesari pentru a efectua aceste anchete.

În plus, România se situează mult peste media UE în ceea ce privește numărul de procurori la cel mai înalt grad de jurisdicție la 100.000 de locuitori, fiind devansată doar de Letonia. România are 2,68 procurori de la cel mai înalt grad de jurisdicție la 100.000 de locuitori, în comparație cu o medie UE de 0,96.

Totuși, numărul real de procurori este semnificativ mai redus decât cel pe care îl indică schema de personal. Gradul de ocupare a posturilor a prezentat o scădere constantă pe parcursul perioadei analizate. Datele disponibile între 2016 și 2021 arată că rata de ocupare a scăzut de la 84% în 2016 la 73% în 2021, la toate nivelurile de jurisdicție.

Conform datelor extrase din surse oficiale, până la 31 decembrie 2022 s-au pensionat încă 243 de procurori. Din cauza absenței concursurilor de admitere în profesie în anii 2020 și 2021, rata de ocupare a schemei de personal a scăzut la doar 65% la sfârșitul anului 2022.

Gradul de ocupare a schemei este cel mai scăzut la PÎCCJ și cel mai ridicat la parchetele de pe lângă curțile de apel. Gradul de ocupare a schemei la PÎCCJ a fost de doar 56% în 2021, ceea ce sugerează că procurorii de la parchetele de cel mai înalt nivel ar putea întâmpina dificultăți în gestionarea volumului de dosare. Așa cum este prezentat mai jos, rata de soluționare a dosarelor la PÎCCJ a scăzut de la 81% în 2016 la 66% în 2021. La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, gradul de ocupare a schemei a fost de 81%. În ceea ce privește parchetele de pe lângă tribunale și judecătoria, gradul de ocupare a schemei a fost de asemenea scăzut (68 și, respectiv, 75%).

La nivelul parchetelor se observă o situație similară, cu rate de ocupare a schemelor de personal în continuă scădere. Parchetele militare se confruntă cu cea mai dificilă situație în ceea ce privește personalul, cu doar 51% din posturi ocupate în 2021. În același an, rata de ocupare schemei la DNA a fost de 72%, iar la DIICOT de 81%^{*11}). Importanța unui nivel adecvat al resurselor umane pentru calitatea și eficiența serviciilor judiciare a fost subliniată în SDSJ 2022-2025, unul dintre obiectivele stabilite fiind creșterea gradului de ocupare a posturilor de procuror până la 80-85% (Obiectivul 2.4.3). În august 2024, gradul de ocupare la nivelul DNA a fost de 86,67%, cel mai ridicat procent înregistrat la nivelul parchetelor.

^{*11}) În august 2024 rata de ocupare a schemei de personal a DIICOT, categoria procurori, este de 80,36%. În timpul consultărilor cu părțile interesate, principala provocare subliniată a fost, fără excepție, cea privind posturile vacante. Procurorii la parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și din parchetele specializate au arătat că există dificultăți în recrutarea procurorilor, deoarece a crescut vechimea necesară pentru ocuparea acestor posturi. Provocarea privind recrutarea în parchetele specializate, cum ar fi DNA, a fost evidențiată și în cel mai recent raport MCV, în care se remarcă faptul că cerința de vechime ridicată este o cauză majoră pentru numărul redus de candidați la ocuparea posturilor vacante. O lege care ar fi redus vechimea necesară la șapte ani a fost declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională. Prin urmare, sistemul actual rămâne în vigoare, vechimea necesară fiind de zece ani, precum și trei ani de pregătire obligatorie la Institutul Național al Magistraturii, începând cu promoția de auditori de justiție care va fi admisă în urma promovării concursului de admitere la INM declanșat în anul 2025. Raportul din 2022 privind statul de drept recomandă abordarea provocărilor operaționale ale DNA, inclusiv recrutarea procurorilor. Cu toate acestea, procedurile de recrutare a procurorilor derulate de către DNA în intervalul ianuarie 2023-august 2024, la care s-au înscris 86 de procurori dintre care au fost declarați admiși 65, confirmă existența unei baze de selecție în rândul procurorilor, precum și menținerea atractivității în plan profesional, fiind depășite barierele legislative în vigoare.

Majoritatea structurilor de parchet cu personal insuficient sunt situate în zone geografice neatractive și nu reușesc să asigure un nivel minim de personal. Conform datelor, aproximativ 54% dintre parchetele de pe lângă judecătoriile au cinci sau mai puțini procurori, 34% au trei procurori. Există, de asemenea, parchete care au un singur procuror sau niciunul.

Volumul de dosare al parchetelor

Volumul de dosare noi se referă la numărul de cauze înregistrate într-un an, în timp ce volumul total cuprinde atât dosarele noi, cât și cele pendinte, adică la numărul de dosare pe care un procuror le are în lucru într-un an. Volumul (gradul de încărcare) trebuie deosebit de volumul de muncă, acesta din urmă cuprinzând atât dosarele, cât și alte activități, precum sarcinile administrative, care nu sunt legate de cauze, pregătirea profesională și comunicarea interdepartamentală.

În anul 2020, în medie, un procuror de primă instanță din România a avut de soluționat 1547 de dosare și, la fel ca în majoritatea țărilor UE, numărul de dosare per procuror variază considerabil între parchetele de diferite niveluri și între parchetele de același nivel. Unele dintre diferențe în ceea ce privește numărul dosarelor în lucru pot fi explicate prin redistribuirea inegală a resurselor, în timp ce altele sunt cauzate de scăderea gradului de ocupare a posturilor. Toate aceste cauze contribuie la creșterea gradului de încărcare cu dosare.

În ceea ce privește încărcătura totală pe procuror (și anume, stocurile de dosare în curs de soluționare plus dosarele noi), cele mai mari diferențe au fost identificate la parchetele de pe lângă judecătorii. În aceste cazuri, procurorii din cadrul celui mai aglomerat parchet aveau de 12 ori mai multe dosare pe procuror decât din cele cu gradul cel mai mic de încărcare. Procurorii din Bârlad au avut în medie peste 4.000 de dosare pe procuror în 2021, comparativ cu procurorii din Întorsura Buzăului care au avut în medie 349 de dosare în același an. Din cauza numărului mare de parchete de pe lângă judecătorii (175), nu este posibilă prezentarea grafică a acestora.

Deficitul de personal nu este distribuit în mod uniform între parchete, ceea ce înseamnă că procurorii de la unele parchete se confruntă cu o încărcătură de dosare considerabil mai mare decât ar fi normal. Încărcătura procurorilor din șase parchete de pe lângă judecătorii (la Câmpeni, Deva, Târgu Lăpuș, Dragomirești, Babadag și Pogoanele) s-a triplat din cauza lipsei de personal.

Există diferențe semnificative și în ceea ce privește încărcătura totală la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale. Procurorii de la parchetele de pe lângă la tribunalele din Tulcea, Galați și Brăila aveau de cinci ori mai multe dosare (378, 378 și, respectiv, 367) pe procuror decât procurorii de la parchetele de pe lângă tribunalele din Harghita, Covasna și Prahova (70, 72 și, respectiv, 82) în 2021.

Procurorii de la parchetele de pe lângă tribunale a căror încărcătură este cea mai afectată de lipsa de personal sunt cei din Brăila. Aceștia aveau o încărcătură de dosare de aproape cinci ori mai mare decât dacă toate posturile din organigramă ar fi fost ocupate. Procurorii din Galați, Vaslui, Vrancea, Bistrița Năsăud, Teleorman, Covasna și Bihor au de două ori mai multe dosare decât ar fi avut dacă toate posturile ar fi fost ocupate. Parchetele de pe lângă tribunale cel mai puțin afectate de posturile vacante se găsesc în Ilfov, Cluj, București și Suceava (cu 0, 6, 13, respectiv 17% mai multe dosare pe procuror).

La fel ca în cazul parchetelor de la alte niveluri, redistribuirea inegală a încărcăturii totale de dosare se manifestă și la parchetele de pe lângă curțile de apel. În anul 2021, procurorii de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Ploiești au avut în medie 99 de dosare pe procuror, în timp ce procurorii de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Galați au avut în medie 19 dosare pe procuror. Luând în considerare situația personalului, se constată că încărcătura totală reală de dosare pe procuror este de fapt mai mare. La Ploiești, procurorii au avut în medie 117 dosare, în timp ce la Galați media a fost de 27 de dosare în 2021.

Examinând tendințele în perioada 2016-2021, se observă că unele parchete au înregistrat în mod constant o încărcătură totală de dosare mai mare, în timp ce altele au înregistrat o încărcătură mai mică. Procurorii din Constanța și Alba Iulia au înregistrat în perioada analizată (2016-2021), în medie, un număr de dosare pe procuror mai mult decât dublu față de cei din Cluj și București. Aceste diferențe devin și mai evidente atunci când se ia în considerare impactul posturilor vacante asupra numărului total de dosare.

Constatările de mai sus arată că încărcătura totală de dosare pe procuror este distribuită inegal între parchetele de același nivel, situație agravată de deficitul de personal. O explicație poate fi aceea că unele parchete sunt mai puțin eficiente decât altele. Cu toate acestea, având în vedere diferențele mari în ceea ce privește încărcătura totală de dosare, ar trebui să se ia în considerare o reevaluare a schemei de personal, astfel încât să se asigure o distribuție mai uniformă a numărului de dosare pe procuror, în funcție de numărul mediu de dosare primite anual și numărul de dosare restante. Comparațiile cu datele CEPEJ arată că România se încadrează în media UE în ceea ce privește numărul de sesizări la 100 de locuitori și are un număr de procurori la 100 000 de locuitori ușor peste media UE. Prin urmare, trebuie depuse eforturi pentru a se asigura ocuparea tuturor posturilor din schema de personal.

Rata de soluționare

Rata de soluționare a cauzelor este utilizată ca indicator pentru a stabili dacă parchetele fac față încărcăturii de dosare sau dacă întârzierile cresc. Rata de soluționare reprezintă procentul de dosare soluționate în raport cu numărul de dosare intrate. O rată de soluționare sub 100% indică faptul că se generează stocuri de dosare, iar o rată de soluționare de peste 100% arată că stocul de dosare se reduce.

Ratele medii de soluționare sunt mult sub 100% la parchetele de toate nivelurile, ceea ce arată că stocul de dosare este în creștere. În perioada analizată, ratele de soluționare au fluctuat la parchetele de la toate nivelurile, cel mai semnificativ la nivelul PÎCCJ, unde a înregistrat o scădere de la un maxim de 93% în 2019 la un minim de 66% în 2020. În anul 2022, PÎCCJ a primit aproximativ 2.600 de dosare ale SIIJ, ceea ce, combinat cu competența nou atribuită de a investiga infracțiunile comise de anumiți magistrați, va avea, cel mai probabil, un impact semnificativ asupra ratei de soluționare în anii următori.

Și parchetele de pe lângă tribunale se confruntă cu dificultăți în gestionarea volumului de dosare. În anul 2021, rata de soluționare la nivelul acestor parchete a fost de numai 77%. Parchetele de pe lângă curțile de apel și judecătorii au înregistrat rate de soluționare de 90% în 2021, ceea ce înseamnă că nici acestea nu reușesc să rezolve problema stocurilor de dosare. Parchetele de pe lângă curțile de apel le-a fost atribuită competența de a investiga infracțiunile comise de magistrații de la nivelul judecătoriilor și tribunalelor și au primit, în 2022, aproximativ 4.600 de dosare de la SIIJ, ceea ce reprezintă o creștere cu 56% a numărului de dosare înregistrate.

Constatările arată că ar trebui depuse eforturi pentru a crește ratele de soluționare a dosarelor, astfel încât să nu se genereze stocuri de dosare. Cauzele în care cercetarea și urmărirea penală nu se efectuează în timp util riscă să fie afectate de împlinirea termenului de prescripție și să fie închise fără a se face dreptate. Numărul dosarelor închise din cauza împlinirii termenului de prescripție a crescut substanțial din 2018. Numărul dosarelor închise din acest motiv a crescut cu 32% între 2016 și 2021.

Gradul de încărcare

Numărul în creștere al cauzelor nesoluționate arată că eficiența parchetelor scade. Creșterea stocului de dosare este confirmată de creșterea gradului de încărcare, în special la parchetele de pe lângă tribunale și judecătoria.

Gradul de încărcare reflectă raportul dintre numărul de cauze nesoluționate la sfârșitul unui an și numărul de cauze soluționate în cursul aceluiași an. Acest indicator ajută la evaluarea importanței cauzelor pendinte în sistem. Un grad de încărcare mai mic de 1,00 arată că la sfârșitul anului au rămas mai puține dosare nesoluționate decât cele soluționate. Ideal, gradul de încărcare ar trebui să fie sub 0,5.

Există variații semnificative în ceea ce privește gradul de încărcare între parchetele de la diferite niveluri. Doar parchetele de pe lângă curțile de apel au un grad de încărcare sub 1,00. În anul 2021, gradul de încărcare a fost de doar 0,51, ceea ce înseamnă că aceste parchete își reduc stocurile de dosare. În cazul parchetelor de pe lângă tribunale, gradul de încărcare a fost cu mult peste 1,0 în perioada 2016-2021. Aceasta sugerează o creștere a stocului de dosare. În 2021, gradul de încărcare a fost de 1,61, cel mai ridicat din perioada analizată.

Parchetele de pe lângă judecătoria au întâmpinat cele mai mari dificultăți în ceea ce privește soluționarea cauzelor pendinte, cu un grad de încărcare de 2,4 în 2021. Cu gradul de încărcare mult peste 2,0 între 2016 și 2021, parchetele de pe lângă judecătoria nu numai că nu reușesc să reducă stocul de dosare pendinte, dar nu reușesc nici să soluționeze numărul de dosare înregistrate în fiecare an. Și la PÎCCJ gradul de încărcare a fost cu mult peste 1,0 în perioada analizată și de 1,43 în 2021. Acest lucru sugerează că procurorii de la PÎCCJ nu fac față volumului de dosare și că stocul de dosare pendinte este în creștere.

Instrumentarea cauzelor

Analiza se concentrează asupra numărului de cauze trimise în instanță, a numărului de dosare pendinte, a numărului de cauze soluționate și a numărului de cauze închise după împlinirea termenului de prescripție - precum și asupra comparațiilor cu instituții internaționale relevante.

Conform CEPEJ România înregistrează cel mai mic număr de cauze trimise în judecată de către procurori în comparație cu celelalte state membre UE. În timp ce România se situează aproape de media UE în ceea ce privește numărul de cauze înregistrate la parchete la 100 de locuitori, înregistrează cel mai scăzut număr de cauze trimise în judecată la 100 de locuitori dintre țările UE pentru care au fost disponibile date. În 2020, media UE a înregistrat 0,86 cauze trimise în judecată la 100 de locuitori, în timp ce în România, cifra a fost de doar 0,24.

În ceea ce privește numărul de dosare pendinte la parchetele din România, aceasta se situează pe locul doi în rândul statele membre ale UE. Pe 31 decembrie 2020, România avea în medie 6,1 cauze pendinte la 100 de locuitori, față de media UE de 1,8. Doar Slovenia avea mai multe cauze pendinte, și anume 13,34 la 100 de locuitori. Majoritatea celorlalte state membre ale UE pentru care au fost disponibile date aveau, la sfârșitul anului 2020, mai puțin de un caz pendinte la 100 de locuitori.

În cadrul diferitelor structuri de parchet, cel mai mare procent de cauze soluționate prin trimitere în instanță se înregistrează la nivelul parchetelor de pe lângă tribunale. Această proporție a înregistrat o scădere în ultimii ani, de la 15% între 2016 și 2018 la 12% în 2021. La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, procentele au fluctuat între un minim de 9% în 2016 și 2021 și un maxim de 13% în 2019 și 2020. Parchetele de pe lângă judecătoria au cea mai mică pondere a cauzelor trimise în judecată, cu aproximativ opt până la nouă la sută din cauze fiind trimise în judecată anual în perioada de referință. La nivelul tuturor structurilor de parchet, marea majoritate a cauzelor sunt soluționate prin decizii de renunțare la urmărirea penală sau prin clasare.

Numărul de dosare închise ca urmare a împlinirii termenului de prescripție a înregistrat o creștere, cifrele pentru 2021 aproape dublându-se comparativ cu cele pentru 2016 și 2017. În 2021, la parchetele de pe lângă curțile de apel, aproape unul din zece dosare a fost închis ca urmare a împlinirii termenului de prescripție. La parchetele de pe lângă tribunale, cifra corespunzătoare este cea mai mică, cu aproximativ 6% din dosare închise ca urmare a împlinirii termenului de prescripție în 2021. În cazul parchetelor de pe lângă judecătoria, procentul este mai ridicat, aproape două din zece cauze fiind închise din cauza împlinirii termenului de prescripție.

Structura stocului de dosare pe categorii de vechime

La momentul elaborării Analizei Funcționale nu erau disponibile date comprehensive cu privire la structura pe categorii de vechime a stocului de dosare pendinte, care include numărul total de dosare aflate în cercetare. Astfel, conform datelor (disponibile numai cu privire la numărul de dosare soluționate într-un anumit an, cu o

vechime mai mică de 6 luni, între 6 și 12 luni și peste 12 luni), la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, aproximativ 43% din dosarele pendinte cu autori cunoscuți aveau o vechime mai mare de un an. La nivelul parchetelor de pe lângă tribunale, ponderea era de 58%, iar la parchetelor de pe lângă judecătoria, ponderea era de 51%.

Eficiența procedurală

Principiul discreției procurorului, numit și principiul oportunității, conferă procurorului puterea de a decide dacă să pornească sau să desfășoare urmărirea penală împotriva unei persoane.

Principiul oportunității a fost introdus în România prin [articolul 7 alin. 2 din Legea nr. 135/2010](#), cu modificările și completările ulterioare, care a intrat în vigoare în 2014, înlocuind obligația de a investiga toate sesizările.

Conform reglementărilor anterioare procurorul trebuia să cerceteze toate sesizările primite, inclusiv cele referitoare la fapte care nu constituiau infracțiuni sau cu privire la care dispuneau de informații insuficiente pentru a fi prelucrate, care ar fi trebuit evident respinse. Introducerea principiului oportunității a avut ca scop să permită procurorilor să respingă astfel de sesizări și să se concentreze pe cercetarea infracțiunilor reale. Totuși, introducerea acestui principiu nu a fost însoțită de îndrumări mai detaliate privind modul în care procurorii trebuie să îl aplice în practică. În timp ce [articolul 7 alin. \(2\) din Legea nr. 135/2010](#), cu modificările și completările ulterioare, constituie baza aplicării principiului oportunității de către procuror, ar fi benefice îndrumări suplimentare pentru aplicarea în practică a acestei prevederi.

Continuă să existe provocări în ce privește tratarea în practică a sesizărilor care nu îndeplinesc cerințele legale minime. Există discrepanțe semnificative în interpretarea legii de către procurori din perspectiva capacității lor de a respinge sesizările care nu conțin elemente esențiale. În timp ce unii procurori resping astfel de sesizări prin procedura administrativă prevăzută la [articolul 294 din Codul de procedură penală](#) fără a le înregistra în registrul de urmărire penală, alții înregistrează toate sesizările în registrul de urmărire penală. Pentru aceștia din urmă, cauzele nu pot fi clasate fără a efectua o serie de acte de cercetare, ceea ce duce la irosirea unor resurse importante pentru cercetarea unor plângeri/denunțuri care nu îndeplinesc condițiile legale. De aceea, astfel de situații ar putea fi abordate în mod eficient prin implementarea unor mecanisme administrative/de management la nivelul parchetelor, respectiv printr-o formare profesională adecvată. Așa cum a fost menționat în secțiunea de mai sus privind instrumentarea cauzelor, nouă din zece dosare sunt închise fără a fi trimise în judecată. Deși este normal ca nu toate cercetările să se încheie cu trimitere în judecată, ar trebui examinate mai în detaliu motivele pentru care atât de multe cauze nu ajung în fața instanțelor. România înregistrează cel mai mic număr de cauze soluționate cu trimitere în judecată la 100 de locuitori dintre statele membre ale UE. Cifrele pentru România indică faptul că există oportunități semnificative de îmbunătățire a eficienței parchetelor, precum:

1. Revizuirea schemei de personal la fiecare parchet, pentru a asigura o distribuție mai uniformă a încărcăturii pe procuror, luând în considerare numărul mediu de cauze înregistrate anual. Analizele comparative cu datele CEPEJ arată că România se încadrează în media UE în ceea ce privește numărul de sesizări la 100 de locuitori și are un număr de procurori la 100.000 de locuitori ușor mai mare decât media UE. Prin urmare, o redistribuire a resurselor umane între parchete ar trebui să fie suficientă pentru a reduce în mod eficient încărcătura de dosare la fiecare parchet.
2. Introducerea unor indicatori suplimentari de performanță, care să includă o gamă mai largă de date privind instrumentarea cauzelor. Printre acestea se numără date privind investigațiile preliminare, numărul investigații finalizate sau durata medie a acestora. Această abordare ar facilita identificarea blocajelor și a domeniilor problematice, permițând luarea de decizii adecvate de gestionare pe baza constatărilor. De asemenea, constatările ar putea furniza criterii obiective în evaluarea performanțelor procurorilor și în procesul de promovare.
3. Introducerea în sistemul statistic a unor caracteristici care să reflecte structura cauzelor pendinte în funcție de vechime. Structura actuală clasifică datele în trei grupe generale: până la 6 luni, între 6 și 12 luni și peste un an. Această abordare limitează posibilitatea realizării unei analize semnificative asupra situației stocului de cauze pendinte.
4. Analiza practicilor privind respingerea sesizărilor neîntemeiate pentru a reduce încărcătura de dosare la structurile de parchet. Ar trebui luate în considerare modificări ale practicilor pentru a se asigura că procurorii nu pierd timp investigând sesizări fără fundament și pentru a introduce mai multă claritate și a se oferi îndrumare în privința principiului oportunității. În plus, motivul pentru care un număr mare de investigații nu sunt finalizate prin trimitere în judecată trebuie analizat în mai mare detaliu.

3. Activitatea de probațiune

Sistemul de probațiune din România îndeplinește un serviciu public ce se desfășoară în interesul comunității, în aplicarea prevederilor [Codului penal](#), [Codului de procedură penală](#) și legislației subsecvente, respectiv [Legea nr. 252/2013](#) privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare, [Legea nr. 253/2013](#) privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri

neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare. Sistemul de probațiune gestionează punerea în executare a sancțiunilor penale neprivative de libertate, a căror pondere prevalează în ansamblul sancțiunilor dispuse de organele judiciare, ca urmare a reformei penale și procesual penale efectuate în anul 2014.

Personalul de probațiune furnizează suport specializat organelor judiciare și instanțelor de judecată, indiferent de nivelul ierarhic al acestora, în procesul de individualizare a pedepselor și sancțiunilor și asigură executarea hotărârilor judecătorești în materie penală prin care au fost dispuse sancțiuni și măsuri neprivative de libertate, urmărindu-se astfel reducerea costurilor sociale ale executării sancțiunilor și măsurilor penale prin diminuarea populației din unitățile penitenciare, reabilitarea socială a infractorilor, diminuarea riscului de săvârșire a unor noi infracțiuni și creșterea gradului de siguranță în comunitate.

Noua legislație penală a adus nu numai o creștere exponențială a cazurilor aflate în evidența sistemului de probațiune (de la 20.000 cazuri înregistrate în 2012, la un număr de 104.000 în anul 2019, număr ce s-a menținut relativ constant până în prezent), ci și o multiplicare a atribuțiilor personalului, nivelul de responsabilitate decizională a acestuia crescând și prin atribuțiile legate de adaptarea continuă a procesului de executare a sancțiunii neprivative, precum și de colaborare cu instituțiile din comunitate, coordonând implicarea acestora în procesul execuțional penal.

Totodată contribuția sistemului de probațiune la scăderea costurilor sociale generate de sancțiunile penale este, de asemenea, una foarte importantă, realizându-se atât prin eliminarea cheltuielilor specifice detenției, cât și prin contribuția la remedierea problemelor legate de supraaglomerarea carcerală.

Hotărârea pilot din 25 aprilie 2017, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele conexe Rezmeș și alții împotriva României, arată că una dintre măsurile generale care trebuie puse în aplicare, în vederea reducerii supraaglomerării carcerale și a condițiilor inadecvate de detenție (paragraful 114 coroborat cu paragraful 118 din hotărâre) este asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de probațiune. Acest aspect este reflectat și în cuprinsul Planului de acțiune pentru perioada 2020-2025, elaborat în vederea executării hotărârii-pilot Rezmeș și alții împotriva României, precum și a hotărârilor pronunțate în grupul de cauze Bragadireanu împotriva României, adoptat de Guvernul României în data de 18.11.2020.

Astfel, ca parte a măsurilor de diminuare a populației penitenciare, măsurile prevăzute în acest plan pentru funcționarea eficientă a sistemului de probațiune vizau:

- Măsuri la nivel legislativ - adoptarea legii privind Statutul personalului de probațiune, alături de alte măsuri propuse cu privire la implementarea instrumentelor prevăzute de cadrul general de reglementare a noilor sancțiuni neprivative de libertate;

- Măsuri la nivel strategic - Strategia de dezvoltare a sistemului național de probațiune din România pentru perioada 2020-2024 și Strategia națională de reabilitare a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni și măsuri comunitare;

- Măsuri privind resursele umane - ocuparea posturilor vacante la nivel local și central;

- Măsuri privind infrastructura fizică și IT - direct proporțional cu măsurile privind resursele umane este necesară și dezvoltarea infrastructurii fizice și IT pentru a permite personalului de probațiune gestionarea datelor privind persoanele aflate în evidență, dar și pentru asigurarea unui mediu de lucru optim.

Parte dintre măsurile vizate de documentele anterior menționate au fost realizate integral sau parțial, însă modificările vizate rămân încă de actualitate pentru sistemul de probațiune în contextul în care, cel puțin sub aspectul componentei de resurse umane și al celei de infrastructură și IT, este necesară continuarea încadrării de personal specializat și asigurarea condițiilor adecvate pentru desfășurarea activității. Un argument în acest sens îl constituie și faptul că, prin raportare la anul 2023, numărul total al cazurilor cu care au lucrat cei 721 de consilieri de probațiune a fost de 102.400 cazuri (cca. 140 de cazuri/ consilier), iar numărul mediu al supravegheților active (din stoc supravegheți, fără a lua în considerare fluxul ieșirilor din supraveghețe) care erau în grija unui consilier de probațiune - manager de caz, la data de 31.12.2023, era cca. 91,3, astfel că, potrivit informațiilor cuprinse în Raportul Consiliului Europei Persoane supravegheate de serviciile de probațiune, SPACE II - 2023*12), referitoare la activitățile din anul 2022, România era plasată între primele cinci state în privința raportului dintre numărul de supravegheți (stoc) și totalul angajaților din sistemul de probațiune.

*12) https://wp.unil.ch/space/files/2024/06/SPACE-II_2023_240618.pdf

Aceste date evidențiază faptul că măsurile stabilite în Planul de acțiune pentru perioada 2020-2025, elaborat în vederea executării hotărârii-pilot Rezmeș și alții împotriva României, precum și a hotărârilor pronunțate în grupul de cauze Bragadireanu împotriva României pentru consolidarea sistemului de probațiune și-au atins doar parțial scopul propus, de diminuare a gradului de încărcare a personalului de probațiune, astfel că acestea rămân în continuare de actualitate.

4. Ajutor public judiciar și asistența judiciară

Scopul asistenței judiciare este de a asigura furnizarea de servicii echitabile de justiție pentru grupurile marginalizate în trei domenii: (1) facilitarea accesului la drepturile constituționale/legale, (2) sprijin în soluționarea litigiilor și (3) apărarea persoanelor acuzate de infracțiuni și a victimelor infracțiunilor. Declarația

Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Carta Drepturilor Fundamentale a UE și jurisprudența Convenției Europene a Drepturilor Omului protejează accesul la asistență judiciară ca fiind un drept al omului. Prin urmare, majoritatea statelor membre ale UE oferă asistență judiciară participanților eligibili în cadrul procedurilor penale, iar multe dintre ele oferă asistență pentru unele cauze civile. Cu variații considerabile, ajutorul este acordat nu numai reclamantului/învinutului (interpretarea inițială), ci și altor părți implicate într-o anumită cauză.

Analiza programului de asistență judiciară din România se bazează pe Raportul de Diagnostic Inițial și pe cercetări documentare, interviuri cu părțile interesate, analiza statisticilor disponibile și comparații cu exemple internaționale.

Cadrul de asistență judiciară din România a evoluat și s-a extins de-a lungul timpului. Cadrul actual stabilește tipurile de servicii furnizate și pragurile de eligibilitate. Plafonul de venit pentru eligibilitate în cazurile nepenale rămâne relativ scăzut, deși a fost majorat recent^{*13}).

^{*13}) [Ordonanța de urgență a Guvernului 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 193/2008](#), [articolul 8](#) astfel cum a fost modificat prin [Legea nr. 31/2023](#) pentru modificarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă

Supravegherea și monitorizarea limitată a furnizării serviciilor de asistență judiciară la nivel central afectează capacitatea sectorului de a evalua accesibilitatea și eficacitatea programului României privind asistența judiciară. Deși SDSJ 2022-2025 recunoaște necesitatea existenței unui departament dedicat pentru gestionarea asistenței judiciare, acesta nu a fost înființat, supravegherea actuală fiind astfel limitată. În prezent, Ministerul Justiției (MJ) colectează informații de la instanțe cu privire la cheltuielile cu asistența judiciară. Cu toate acestea, nu colectează și nu raportează alte date relevante (cum ar fi numărul de beneficiari, serviciile furnizate și procentul de aprobare a cererilor de asistență), care ar putea oferi o perspectivă mai clară cu privire la furnizarea serviciilor de asistență judiciară în România. Campaniile de comunicare și informare a potențialelor părți la litigii cu privire la drepturile lor și la mijloacele de acces la asistență judiciară sunt și ele foarte limitate. Un program în dezvoltare

Analiza programului de asistență judiciară din România, SDSJ 2015-2020 și SDSJ 2022-2025 fac referire la cifre comparative din sondajul CEPEJ din 46 de țări europene (și două țări extra-regionale), care arată că România se situează pe ultimul loc în ceea ce privește performanța. Raportul mai recent al CEPEJ (2022, care folosește date din 2020 și adaugă un comparator extra-regional suplimentar, oferă rezultate similare, evidențiind faptul că România se situează în partea cea mai de jos a clasamentului la toate cele trei măsuri ale performanței generale surprinse de CEPEJ. Rapoartele conțin câteva constatări importante:

- România are unul dintre cele mai mici numere de beneficiari pe cap de locuitor dintre țările analizate (0,003 pe cap de locuitor), față de o medie de 0,011 și un maxim de 0,033 pe cap de locuitor.
- Cheltuielile României cu asistența judiciară ca procent din PIB (0,008) sunt relativ scăzute. Acest lucru este cu atât mai surprinzător, dat fiind faptul că procentul din PIB cheltuit pentru întregul sistem de justiție, în special pentru instanțe și parchete, este cu mult peste mediile și minimele CEPEJ.
- Plafonul de venit maxim al României pentru a beneficia de asistență judiciară este unul dintre cele mai scăzute din regiune.

Deși strategiile din sectorul justiției evidențiază importanța asistenței judiciare, au fost înregistrate puține progrese în dezvoltarea sa.

Eligibilitatea pentru asistența judiciară și plafonul de venit

Îndeplinirea criteriilor de eligibilitate nu garantează primirea efectivă a asistenței, uneori nu doar din cauza respingerii unei solicitări, ci mai ales din cauza altor bariere pe care o persoană eligibilă le întâmpină în calea accesului la justiție. Conform legii, după ce sunt analizate condițiile de eligibilitate, potențialii beneficiari constituie un grup relativ mic, încadrându-se în următoarele categorii:

1. Minorii (care trebuie să fie reprezentați de un părinte sau de un tutore legal) care sunt implicați ca părți (suspect, învinuit, victimă, terță parte etc.) în toate cauzele penale, în toate etapele procesului, precum și în cauzele nepenale atunci când legea specială prevede expres acest lucru.

2. În cauzele penale, se atribuie automat următoarelor categorii de persoane:

a) În cazurile în care sunt implicați minori (în toate calitățile enumerate mai sus), persoane arestate atât pe durata urmăririi penale cât și în faza de cameră preliminară sau de judecată, precum și în faza de cameră preliminară sau de judecată în cazurile în care legea prevede detenția pe viață sau o pedeapsă privativă de libertate mai mare de cinci ani, pentru infracțiunea săvârșită.

b) Victimelor anumitor infracțiuni (de exemplu, traficul de persoane), atât în faza de cameră preliminară sau de urmărire penală, cât și în cea de judecată. De asemenea, asistența juridică este obligatorie și în cazul persoanelor vătămate minore.

c) Suspecți, inculpați, persoane vătămate și alte părți ale procesului penal atunci când procurorul sau judecătorul consideră că ar fi prejudiciați în absența asistenței. Aceste persoane sunt, în principal, cele

considerate incapabile să se reprezinte singure din cauza stării lor psihice, însă această formulare poate acoperi și alte categorii de persoane.

3. Pentru cazurile nepenale, după ce este solicitată și aprobată în funcție de nivelul veniturilor sau în mod automat atunci când aceasta este prevăzută expres de lege.

Astfel, în timp ce asistența judiciară pentru cauzele penale este considerată "obligatorie", există limitări semnificative în ceea ce privește eligibilitatea. Multe țări impun obligativitatea asistenței pentru un grup mai extins de inculpați - de exemplu, cei acuzați de infracțiuni sau crime grave (lucru posibil în România, dar numai în faza de judecată) - realizând, în același timp, o evaluare a veniturilor pentru inculpaților pentru a stabili cine are nevoie de asistență și cine ar trebui să o primească.

Pentru cauzele judiciare nepenale nivelurile de venit pentru eligibilitate sunt neobișnuit de reduse. Anterior modificărilor intrate în vigoare pe 23 ianuarie 2023, persoanele ale căror venituri medii lunare nete pe membru de familie în cele două luni anterioare depunerii cererii de asistență judiciară erau mai mici de 300 de lei (aproximativ 60 de euro) beneficiau de acoperirea totală a cheltuielilor de asistență judiciară de către stat, în limitele unui plafon anual de 5.000 de euro. Persoanele ale căror venituri medii lunare nete pe membru de familie în cele două luni anterioare depunerii cererii erau mai mici de 600 de lei (dar mai mari de 300 de lei), ar fi urmat să beneficieze de acoperirea a 50% din costuri, în limitele aceluiași plafon.

[Legea nr. 31/2023](#), intrată în vigoare la 15 ianuarie 2023, a majorat plafonul de venit, calculându-l ca procent din venitul minim brut lunar (în prezent 3.700 de lei*14)). Pentru a beneficia de acoperire completă, plafonul este de 25% din această sumă, adică 750 de lei (aproximativ 150 de euro) pentru fiecare membru al familiei. Pentru cei cu un venit pe membru de familie cuprins între 25 și 50% din salariul minim brut (până la 1.500 de lei sau 300 de euro), statul acoperă 50% din costuri. Plafonul anual de 5.000 de euro rămâne în vigoare pentru cazurile nepenale. Majoritatea părților interesate intervievate au afirmat că acest plafon mai ridicat reprezintă o îmbunătățire mult așteptată, deși mulți observatori îl consideră încă relativ scăzut.

*14) Potrivit [Hotărârii Guvernului nr. 598/2024](#) pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată

Pe parcursul consultărilor, părțile interesate au menționat că, în practică, informațiile solicitate de persoane fizice pot fi obținute prin intermediul unui barou sau al unuia dintre membrii acestuia, sub forma asistenței extrajudiciare. Totuși, acordarea asistenței judiciare presupune de regulă aprobarea unui judecător (sau a procurorului), în legătură cu cauza respectivă.

În ceea ce privește asistența extrajudiciară, decanul unui barou poate aproba acordarea acesteia, însă datele furnizate de barouri cu privire la acest tip de asistență arată că nu este utilizată extensiv. Interviuurile cu părțile interesate au indicat incertitudinile privind eventualele plăți din partea statului drept posibilă cauză a reticenței de a utiliza acest tip de asistență. Așa cum s-a menționat pe parcursul interviurilor cu părțile interesate, deși în practică unele barouri utilizează uneori asistența extrajudiciară pentru a ajuta la pregătirea acțiunilor în instanță, nu acesta este scopul asistenței judiciare extrajudiciare. Din perspectiva lor, acest tip de asistență, așa cum este prevăzută de lege, nu a fost concepută ca o formă de asistență judiciară pre-contencioasă, ci a fost gândită să ofere asistență judiciară celor care doresc să rezolve probleme juridice în afara sistemului judiciar. Astfel, în lipsa accesului la informații generale, detaliate și ușor de utilizat provenind de la sursele logice (MJ, UNBR, barouri) sau a informațiilor furnizate individual de către avocați sau asociațiile acestora, un potențial beneficiar al programului de asistență judiciară din România poate întâmpina dificultăți încă de la început. Responsabilitate redusă care rezultă din îndeplinirea incompletă a prevederilor legale

[Regulamentul din mai 2022](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*15) nu stabilește un organism sau un departament însărcinat cu asistența judiciară, dar menționează că Departamentul Economic va centraliza datele și informațiile "referitoare la acordarea ajutorului public judiciar în materie civilă ([art. 187, lit. p](#)), precum și datele și informațiile privind compensațiile financiare acordate victimelor infracțiunilor, care sunt acordate de minister, dar plătite de instanțele judecătorești ([art. 187, lit. q](#))". Interviuurile cu membrii Departamentului Economic au arătat că acest departament gestionează doar date financiare. În plus, unele dintre serviciile detaliate în [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#), cu modificările și completările ulterioare, nu sunt oferite, cum ar fi controlul și coordonarea serviciilor, informarea publicului cu privire la asistența judiciară, centralizarea informațiilor referitoare la furnizarea acesteia și elaborarea unor criterii statistice pentru înregistrarea datelor privind asistența judiciară. Exemple suplimentare includ mai multe servicii prevăzute în [articolul 76 din Legea nr. 51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care ar trebui să fie oferite de UNBR, dar care în practică nu sunt prestate: (1) exercitarea controlului asupra asistenței judiciare acordate; (2) stabilirea, în colaborare cu MJ, a indicilor și evidențelor statistice privind sistemului de asistență judiciară și analizarea informațiilor necesare pentru planificarea și coordonarea adecvată a acestuia; (3) colaborarea cu MJ privind buna funcționare și planificare, inclusiv din punct de vedere bugetar, a sistemului de asistență judiciară; și (4) creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește sistemul de asistență judiciară.

*15) [Ordinul ministrului justiției nr. 1973/C/2022 din 6 mai 2022](#) privind aprobarea [Regulamentului](#) de organizare și funcționare a Ministerului Justiției.

În vederea reducerii unora dintre provocările menționate mai sus, este recunoscută importanța înființării unui departament dedicat gestionării asistenței judiciare. Acest departament nu a fost încă înființat, deși această măsură a fost inclusă în planul de acțiune al SDSJ 2022-2025. Având în vedere faptul că MJ se află sub plafonul său de angajare, se află într-o poziție favorabilă comparativ cu alte instituții din sectorul public pentru a aloca personal calificat și pentru a înființa un astfel de departament. Ca și în alte cazuri, un departament specializat în asistența judiciară, personalul calificat ar putea include nu numai magistrați (activi, detașați sau asimilați), ci și alți experți cu o serie de competențe tehnice, inclusiv analiza statistică și bugetară, controlul calității, monitorizarea proceselor și comunicare, printre altele.

Aranjamente instituționale pentru supraveghere

O provocare majoră a programului de asistență judiciară din România constă în faptul că nicio instituție nu și-a asumat, în practică, responsabilitatea pentru supravegherea completă a acestuia. Cele două organisme logice și desemnate din punct de vedere legal (MJ și UNBR) supraveghează anumite părți specifice ale programului de asistență judiciară, dar niciunul nu și-a asumat sarcina de a supraveghea programul de la început până la sfârșit.

În general, următoarele observații evidențiază domeniile în care ar putea fi aduse îmbunătățiri:

- niciuna dintre instituțiile din domeniul justiției nu supraveghează asistența judiciară la nivel național, iar datele /statisticile, altele decât bugetele, sunt rareori raportate sau distribuite pe o scară mai largă.
- România separă furnizarea și urmărirea asistenței judiciare între mai multe instituții, dintre care niciuna nu surprinde o imagine completă.
- deși, în unele cazuri (la nivelul barourilor sau al instanțelor), se păstrează înregistrări ale serviciilor dincolo de nivelul individual, accentul este pus pe sumele investite și plătite avocaților și experților care au furnizat servicii.
- în ceea ce privește gestiunea financiară, sistemul prezintă deficiențe în anumite privințe dat fiind că MJ trebuie să se bazeze pe instanțe pentru verificarea cererilor de plată trimise de barouri.

O consecință a lipsei de informații este că nivelul scăzut al serviciilor trece neobservat. Capacitatea instituțională și mecanismele de implementare a programului de asistență judiciară din România sunt limitate. Absența unei monitorizări globale a rezultatelor și întârzierea înființării unui birou de supraveghere în cadrul MJ au afectat performanța sectorului în furnizarea asistenței judiciare.

Există câteva recomandări cheie pentru îmbunătățirea programului de asistență judiciară din România:

1. Crearea și operaționalizarea unui compartiment în cadrul MJ, în conformitate cu prevederile legale.
2. Evaluarea calității serviciilor furnizate, inclusiv a satisfacției clienților cu privire la servicii. Există diferite modalități de evaluare a calității serviciilor, dar este necesară selectarea uneia singure. Analizele privind optimizarea resurselor disponibile sunt relevante pentru asigurarea unor servicii de înaltă calitate. Este important să existe o corelație între asistența juridică și zonele vulnerabile identificate în alte strategii sau documente. În ceea ce privește satisfacția clienților, aceasta poate fi evaluată cel mai bine prin intermediul sondajelor adresate utilizatorilor sau prin organizarea de focus-grupuri.
3. Îmbunătățirea diseminării informațiilor despre program către public, cu precădere pentru cei care ar putea avea nevoie de asistență judiciară. Informațiile ar trebui adaptate astfel încât să ajungă în special la populația țintă (marginalizată, săracă) și într-o formă ușor accesibilă. În cele mai multe țări, informațiile nu pot fi puse la dispoziție doar pe un site web, iar utilitatea și impactul informațiilor furnizate atât online, cât și în alte formate ar trebui testate.
4. Propunerea de măsuri pentru a asigura disponibilitatea asistenței primare (consiliere, informații generale despre opțiunile și procedurile legale, pregătirea cazului), precum și a asistenței secundare și a asistenței pentru mediere. Deși protocolul enumeră onorariile pentru consultații, se pare că procesul este împiedicat de necesitatea ca un magistrat să aprobe plățile pentru servicii înainte ca acestea să fie prestate.

V. OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 1: Calitate și eficiență a serviciilor din domeniul justiției

OST: 1. Dezvoltarea serviciilor din domeniul justiției, inclusiv a celor furnizate prin intermediul profesiilor juridice conexe

Obiective specifice:

- 1.1. Compatibilizarea cadrului normativ în vederea utilizării dosarului electronic național, precum și a semnăturii electronice/sigiliilor electronice în justiție
- 1.2. Îmbunătățirea cadrului legal privind expertiză tehnici judiciari
- 1.3. Îmbunătățirea capacității instanțelor de redactare și comunicare a hotărârilor motivate, în termen legal

OST: 2. Consolidarea și simplificarea serviciilor din domeniul justiției, prin transformare digitală

Obiective specifice:

2.1. Modernizarea/optimizarea utilizării tehnologiilor digitale, pentru îmbunătățirea activității de înfăptuire a justiției, inclusiv poliția judiciară, și a activităților conexe

OSt: 3. Creșterea eficienței și calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, prin îmbunătățirea politicii de resurse umane

Obiective specifice:

3.1. Echilibrarea schemelor de personal ale instanțelor și parchetelor și ocuparea posturilor vacante

3.2. Dezvoltarea unui nou cadru legal pentru salarizarea personalului din familia ocupațională de funcții bugetare "justiție"

3.3. Elaborarea și punerea în aplicare de programe de formare care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul sistemului judiciar

3.4. Măsurarea, evaluarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru categoriile de personal din instanțe și parchete

3.5. Modernizarea Statutului grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice

OSt: 4. Îmbunătățirea comunicării pentru a spori transparența și a contribui la consolidarea încrederii în sectorul justiției

Obiective specifice:

4.1. Elaborarea și implementarea unei politici de comunicare pentru a îmbunătăți comunicarea strategică și transparența

OSt: 5. Creșterea calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar prin îmbunătățirea accesului fizic la instanțe și parchete

Obiective specifice:

5.1. Analiza infrastructurii existente la nivelul parchetelor și identificarea oricăror modernizări sau construcții noi necesare

5.2. Implementarea acordurilor de împrumut dintre Guvernul României și BIRD, în domeniul justiției

5.3. Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura instanțelor

5.4. Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura parchetelor

OSt: 6. Îmbunătățirea capacității de analiză strategică la nivelul sistemului judiciar Obiective specifice:

6.1. Consolidarea capacității sistemului judiciar de colectare și analiză de date privind activitatea și performanța instanțelor și a parchetelor pentru a sprijini fundamentarea de analize

6.2. Dezvoltarea/consolidarea mecanismului de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate (cetățeni/ justițiabili/avocați etc.) la nivelul tuturor instanțelor și parchetelor, inclusiv în ceea ce privește percepția accesului la justiție

6.3. Îmbunătățirea performanțelor cu privire la procesarea cazurilor

OSt: 7. Creșterea capacității CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa de a-și îndeplini funcțiile

Obiective specifice:

7.1. Creșterea eficienței personalului CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa, prin asigurarea unor condiții de muncă mai bune

7.2. Consolidarea capacității CSM de analiză și planificare a nevoilor de personal (judecători și procurori), la nivelul instanțelor și parchetelor

7.3. Continuarea consolidării proceselor operaționale, logistice și de management în cadrul CSM și ale instituțiilor aflate în coordonarea sa prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale

OSt: 8. Consolidarea capacității ÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile

Obiective specifice:

8.1. Reașezarea competenței de judecată a ÎCCJ și adaptarea schemei de personal la noile competențe

8.2. Întărirea capacității administrative a ÎCCJ

OSt: 9. Consolidarea capacității PÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile

Obiective specifice:

9.1. Îmbunătățirea supravegherii performanței parchetelor de nivel inferior

9.2. Consolidarea proceselor de management operațional, logistic la nivelul PÎCCJ și al instituțiilor subordonate prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale

OSt: 10. Consolidarea capacității MJ și a instituțiilor subordonate de a-și îndeplini funcțiile

Obiective specifice:

10.1. Consolidarea cooperării judiciare internaționale

10.2. Îmbunătățirea politicii și capacității de gestionare și dezvoltare a sistemelor și echipamentelor IT

10.3. Îmbunătățirea capacității DIPFIE-MJ în vederea implementării proiectelor cu finanțare externă și ocuparea posturilor vacante

10.4. Îmbunătățirea funcției de control la nivelul Ministerului Justiției

- 10.5.** Dezvoltarea proceselor de resurse umane la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor
- 10.6.** Îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniul probațiunii
- 10.7.** Dezvoltarea resurselor umane ale sistemului de probațiune
- 10.8.** Dezvoltarea infrastructurii sistemului național de probațiune (sedii servicii de probațiune, inclusiv dotări mobilier și echipamente IT)
- 10.9.** Continuarea digitalizării serviciilor la nivelul ONRC
- 10.10.** Dezvoltarea resurselor umane la nivelul ONRC
- 10.11.** Creșterea capacității Autorității Naționale pentru Cetățenie de a procesa cererile, prin asigurarea resurselor umane necesare și prin modernizare digitală
- 10.12.** Creșterea capacității Institutului Național de Expertize Criminalistice de a procesa dosarele de expertiză a drogurilor și, respectiv a expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru, la nivel regional

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 2: Acces la justiție

OST: 1. Îmbunătățirea accesului la justiție

Obiective specifice:

- 1.1.** Consolidarea capacității MJ de a coordona, monitoriza și evalua furnizarea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală, prin crearea și operaționalizarea unui compartiment în cadrul MJ
- 1.2.** Valorificarea soluțiilor/platformelor IT pentru a crea o bază de date/sistem în cadrul compartimentului din MJ nou creat, care să permită monitorizarea furnizării ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală
- 1.3.** Simplificarea și facilitarea accesului publicului la informații și servicii de ajutor public judiciar și asistență judiciară în materie penală
- 1.4.** Îmbunătățirea furnizării de asistență extrajudiciară

OST: 2: Dezvoltarea capacității de a interacționa cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile la nivelul instanțelor și parchetelor

Obiective specifice:

- 2.1.** Dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul tehnicilor de audiere, consiliere și interacțiune cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile
- 2.2.** Dotarea parchetelor cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore, atât în procesul penal, cât și în cel civil, și formarea profesională a magistraților în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor
- 2.3.** Îmbunătățirea sistemului de justiție pentru minori și alte categorii de persoane vulnerabile

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 3: Combaterea corupției și a criminalității

OST 1: Consolidarea capacităților organizaționale de combatere a corupției și criminalității

Obiective specifice:

- 1.1.** Consolidarea efectivelor de personal prevăzute de [art. 55 din Legea nr. 135/2010](#), cu modificările și completările ulterioare, la nivelul parchetelor
- 1.2.** Consolidarea capacității administrative și logistice ale Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
- 1.3.** Consolidarea infrastructurii IT a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
- 1.4.** Asigurarea necesităților de formare profesională în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni
- 1.5.** Specializarea procurorilor la nivelul parchetelor teritoriale, precum și a polițiștilor judiciari, pentru investigarea cu celeritate a tuturor infracțiunilor de mediu
- 1.6.** Eficientizarea alocării resurselor umane și materiale pentru combaterea infracțiunilor de mediu
- 1.7.** Asigurarea resurselor materiale și umane necesare structurilor nou înființate în cadrul DIICOT
- 1.8.** Îmbunătățirea activității de urmărire penală la nivelul DNA și DIICOT prin asigurarea resurselor necesare

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 4: Management și coordonare strategică

OST: 1: Consolidarea managementului strategic la nivelul sistemului judiciar

Obiective specifice:

- 1.1.** Consolidarea capacității instituționale a MJ, CSM, ÎCCJ, PÎCC pentru implementarea SDSJ și a reformelor în domeniul justiției
- 1.2.** Consolidarea cooperării interinstituționale în sistemul judiciar

OST: 2: Consolidarea managementului intrasectorial în domeniul managementului resurselor umane și al infrastructurii

Obiective specifice:

- 2.1.** Creșterea capacității departamentelor MRU din instituțiile sistemului judiciar, prin dezvoltarea competențelor de analiză și evaluare a resurselor umane
- 2.2.** Operaționalizarea unui mecanism de coordonare a inițiativelor de infrastructură la nivel sectorial

VI. DIRECȚII DE ACȚIUNE ȘI REZULTATE AȘTEPTATE

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 1: Calitate și eficiență a serviciilor în domeniul justiției

Ost1: Dezvoltarea serviciilor din domeniul justiției, inclusiv a celor furnizate prin intermediul profesiilor juridice conexe

Obiectiv specific 1.1.: Compatibilizarea cadrului normativ în vederea utilizării dosarului electronic național, precum și a semnăturii electronice/sigiliilor electronice în justiție

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.1.: Identificarea ajustărilor normative necesare; Elaborarea și adoptarea propunerilor de reglementare, după consultarea entităților și actorilor interesați

Obiectiv specific 1.2.: Îmbunătățirea cadrului legal privind expertii tehnici judiciari

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.2.: Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea [Ordonanței Guvernului nr. 2/2000](#) privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu modificările și completările ulterioare; Promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea [Ordonanței Guvernului nr. 2/2000](#), cu modificările și completările ulterioare;

Obiectiv specific 1.3.: Îmbunătățirea capacității instanțelor de redactare și comunicare a hotărârilor motivate, în termen legal

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.3.: Elaborare analiză pentru identificarea cauzelor care determină depășirea termenelor de comunicare a hotărârilor judecătorești și formularea de propuneri de îmbunătățire, cu caracter administrativ; Implementare propuneri de îmbunătățire cu caracter administrativ, la nivelul instanțelor de judecată

Rezultate așteptate Ost1:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea Ost1 sunt: cadru normativ în vederea utilizării dosarului electronic național, precum și a semnăturii electronice/sigiliilor electronice în justiție, în vigoare; cadru legal privind expertii tehnici judiciari, îmbunătățit, în vigoare

Ost2: Consolidarea și simplificarea serviciilor din domeniul justiției, prin transformare digitală

Obiectiv specific 2.1.: Modernizarea/optimizarea utilizării tehnologiilor digitale pentru îmbunătățirea activității de înfăptuire a justiției, inclusiv poliția judiciară, și a activităților conexe

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.1.: Realizarea tranziției către platforme de soluții, tehnologii și sisteme IT partajate sau după caz interconectate); Adoptarea și integrarea de noi abordări (semnătura electronică/sigiliul electronic) și tehnologii (conversia voce-text, inteligența artificială/anonimizarea, arhivare electronică) în platformele de soluții informatice; Realizarea tranziției către o infrastructură TIC sigură și rezilientă; Actualizarea infrastructurii IT dedicate Registrului Național de Publicitate Mobiliară (RNPM); Interconectarea HUB-ului de servicii al MAI cu soluția informatică ECRIS în vederea eficientizării și digitalizării schimbului de informații între MAI, MJ și PÎCCJ; Dotarea cu echipamente specifice de resortul TIC a unităților de poliție în contextul constituirii/utilizării dosarului electronic. Analiza oportunității extinderii/interconectarea aplicației SMIA, de la nivelul PÎCCJ, cu noua soluție ce va fi dezvoltată de MAI-IGPR pentru înregistrarea audierilor; Digitalizarea fluxurilor de date/informații între organele de cercetare penală ale poliției judiciare din cadrul Poliției Române și din cadrul parchetelor cu instituții publice sau parteneri privați (ex. Banca Națională a României, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Autoritatea Vamală Română etc.)

Rezultate așteptate Ost2:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea Ost2 sunt: 3 soluții informative implementate (ECRIS, RNONG) și care optimizează fluxurile operaționale de la nivelul instanțelor judecătorești (speech2text, programare videoconferințe etc.); în 2025, toate instituțiile încep să implementeze platforme, tehnologii și sisteme de soluții IT comune sau, după caz, interconectate, care permit schimbul de date în funcție de nevoi; 100 % incidente de securitate soluționate; mecanism de continuitate a activității și de recuperare în caz de dezastru implementat; minim 50% din personalul de specialitate informatică la nivelul instanțelor, cu competențe sporite în materie de securitate cibernetică; infrastructura RNPM cu 3 noduri actualizată; Platforme MAI, MJ și PÎCCJ interconectate

Ost3: Creșterea eficienței și calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, prin îmbunătățirea politicii de resurse umane

Obiectiv specific 3.1: Echilibrarea schemelor de personal ale instanțelor și parchetelor și ocuparea posturilor vacante

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 3.1.: Analiza schemelor de personal pentru judecători din perspectiva unor criterii obiective cum ar fi volumul de activitate și gradul de încărcare, numărul de grefieri și alți factori care afectează activitatea judecătorilor; Redistribuirea posturilor vacante de judecători în funcție de concluziile analizei; Ocuparea posturilor vacante de judecători; Analiza schemelor de personal pentru procurori din perspectiva unor criterii obiective cum ar fi volumul de activitate și gradul de încărcare, numărul de grefieri și alți factori care afectează activitatea procurorilor; Redistribuirea posturilor vacante de procurori în funcție de

concluziile analizei; Ocuparea posturilor vacante de procurori; Elaborare analiză privind necesitatea unei reorganizări a instanțelor și a parchetelor sub aspectul eficientizării activității, inclusiv din perspectiva desființării unor instanțe și parchete ineficiente sau a transformării unor parchete de lângă judecătorii în sedii secundare (cu analizarea recomandărilor din proiectul SIPOCA 761); Finalizare analiză nevoi personal: grefieri și alte categorii de personal din instanțe; Elaborare plan etapizat de suplimentare posturi grefieri la instanțe; Suplimentarea și asigurarea finanțării posturilor pe baza planului etapizat; Elaborare analiză nevoi personal: grefieri și alte categorii de personal din parchete; Elaborare plan etapizat de suplimentare posturi grefieri și alte categorii de personal la parchete; Suplimentarea și asigurarea finanțării posturilor de grefieri și alte categorii de personal parchete pe baza planului etapizat

Obiectiv specific 3.2: Dezvoltarea unui nou cadru legal pentru salarizarea personalului din familia ocupațională de funcții bugetare "justiție"

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 3.2.: Identificarea soluțiilor legislative în dialog cu MJ, CSM, PÎCCJ, ÎCCJ; Elaborarea și adoptare proiect act normativ

Obiectiv specific 3.3.: Elaborarea și punerea în aplicare de programe de formare care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul sistemului judiciar

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 3.3.: Efectuarea unei evaluări pentru a identifica nevoile de formare ale magistraților inclusiv în domenii non-juridice precum comunicare, management financiar, resurse umane etc.; Efectuarea unei analize pentru a identifica nevoile de formare ale grefierilor; Elaborarea activităților /acțiunilor de formare pe baza nevoilor identificate pe fiecare categorie de personal, inclusiv acțiuni comune INM-SNG; Includerea tematicii managementului financiar în agendele activităților de formare în domeniul managementului judiciar; Furnizare de formare profesională continuă, cu prioritate online, pentru asistenții judiciari pentru litigii de muncă și asigurări sociale; Evaluarea globală a programului de formare din perspectiva beneficiarilor

Obiectiv specific 3.4.: Măsurarea, evaluarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru categoriile de personal din instanțe și parchete

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 3.4.: Efectuarea de analize detaliate a condițiilor de muncă în cadrul instanțelor și parchetelor, utilizând datele existente din rapoartele de medicină a muncii, sănătate și securitate în muncă pentru a identifica riscurile profesionale specifice și a îmbunătăți condițiile de muncă; Elaborare planuri de măsuri de îmbunătățire a condițiilor de muncă (în funcție de concluziile rezultate din analiza elaborată la punctul 3.4.1).

Obiectiv specific 3.5.: Modernizarea statutului grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 3.5.: Elaborare proiect de Lege privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice; Promovare în vederea aprobării, a proiectului de Lege privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice

Rezultate așteptate Ost3:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea Ost3 sunt: 85 % posturi vacante judecători ocupate la nivelul instanțelor, 85 % posturi vacante procurori ocupate la nivelul parchetelor, 85 % posturi vacante grefieri ocupate la nivelul parchetelor; nou cadru legal pentru salarizarea personalului din familia ocupațională de funcții bugetare "justiție", în vigoare; program de formare profesională dezvoltat și implementat, abilități non-juridice îmbunătățite în domenii precum comunicarea, managementul judiciar, etică, limbi străine etc.; Condiții de muncă ale personalului din instanțe și parchete, îmbunătățite; Statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, îmbunătățit

Ost4: Îmbunătățirea comunicării pentru a spori transparența și a contribui la consolidarea încrederii în sectorul justiției

Obiectiv specific 4.1.: Elaborarea și implementarea unei politici de comunicare pentru a îmbunătăți comunicarea strategică și transparența

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 4.1.: Efectuarea unei analize a procesului de comunicare și a resurselor existente (personal de specialitate), la nivelul instanțelor și parchetelor; Elaborarea unui plan de comunicare; Implementarea planului de comunicare;

Dezvoltarea unei platforme digitale dedicată comunicării interne și externe, prin intermediul căreia să se asigure comunicarea Consiliului Superior al Magistraturii cu instanțele și parchetele, cu mass-media, societatea civilă și cetățenii care au nevoie de informații relevante din domeniul justiției; Dezvoltarea unui chatbot pentru a asista cetățenii în găsirea informațiilor despre sistemul judiciar și serviciile disponibile în domeniul justiției

Rezultate așteptate Ost4:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt4 sunt: grad ridicat de acces la justiție prin facilitarea accesului la informații privind sistemul judiciar și serviciile furnizate cetățenilor

OSt5: Creșterea calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar prin îmbunătățirea accesului fizic la instanțe și parchete

Obiectiv specific 5.1.: Analiza infrastructurii existente la nivelul parchetelor și identificarea oricăror modernizări sau construcții noi necesare

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 5.1.: Stabilirea unei metodologii standard pentru evaluarea infrastructurii fizice a parchetelor existente, luând în considerare standardele existente, precum și alte cerințe funcționale, personalul proiectat și încorporând servicii pentru utilizatori (camere audiere minori, ghișee și chioșcuri de informare etc.) și pentru alte părți interesate (spații pentru avocați etc.); Efectuarea unei evaluări, utilizând metodologia, pentru a identifica pe cele care necesită renovare, înlocuire, necesități de construcții noi, precum și echipamente TIC sau conexiuni actualizate; Stabilirea unui inventar al nevoilor de investiții în infrastructură, de planificare a întreținerii și de determinare a zonelor în care sunt cele mai necesare lucrări de remodelare și renovare a parchetelor, prioritizate pe baza rezultatelor evaluării

Obiectiv specific 5.2.: Implementarea acordurilor de împrumut dintre Guvernul României și BIRD, în domeniul justiției

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 5.2.: Continuarea implementării Proiectului Cartierul pentru Justiție; Continuarea implementării Proiectului privind consolidarea bazelor pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor judiciare

Obiectiv specific 5.3.: Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura instanțelor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 5.3.: Monitorizare construire 3 sedii de instanțe (Tribunalul Alba, Judecătoria Buzău și Judecătoria Galați) care vor respecta obiectivul de a realiza necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) în conformitate cu orientările naționale, care vor fi asigurate prin certificate de performanță energetică; Monitorizarea implementării "Programului Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată" prin care 20 de obiective de investiții în sediile de instanțe sunt realizate de Compania Națională de Investiții; Implementarea programului de investiții în sediile de instanță finanțate prin bugetul Ministerului Justiției (58 de obiective de investiții de reparații capitale, modernizare și amenajare sedii; înlocuire tâmplărie exterioară; extindere sediu; reabilitare termică etc.)

Obiectiv specific 5.4.: Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura parchetelor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 5.4.: Monitorizarea implementării "Programului Național de consolidare a infrastructurii parchetelor" prin care 7 obiective de investiții în sediile de parchete sunt realizate de Compania Națională de Investiții; Monitorizarea implementării "Programului Național de construcții de interes public sau social" prin care 10 obiective de investiții, reparații capitale sau modernizări sunt realizate de Compania Națională de Investiții; Implementarea programului de investiții în sediile de parchete finanțate prin bugetul Ministerului Public; Identificarea și închirierea unor spații corespunzătoare pentru funcționarea structurii teritoriale a DIICOT; Identificarea și/sau asigurarea fondurilor pentru închirierea unor spații corespunzătoare pentru funcționarea unităților de parchet pe parcursul derulării lucrărilor de investiții sau reparații capitale aflate în diferite stadii de execuție; 14 unități de parchet conforme din punct de vedere al condițiilor de muncă;

Rezultate așteptate OSt5:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt5 sunt: Inventarul stării actuale a infrastructurii parchetelor, realizat cu ajutorul unei noi metodologii standard de evaluare; Listă de priorități pentru infrastructura care necesită renovare sau înlocuire, elaborată; Acord de împrumut dintre Guvernul României și BIRD, în domeniul justiției implementat; 3 sedii de instanță construite, certificate pentru performanță energetică; 9 sedii instanță conforme din punct de vedere al accesului la justiție și condițiilor de muncă; 58 instanțe de judecată reabilite/ amenajate/modernizate/extinse/noi; 15 unități de parchet reabilite/amenajate/modernizate/extinse/noi; 3 sedii închiriate pentru desfășurarea activității structurilor teritoriale ale DIICOT; 8 sedii închiriate pentru desfășurarea activității unităților de parchet

OSt6: Îmbunătățirea capacității de analiză strategică la nivelul sistemului judiciar

Obiectiv specific 6.1.: Consolidarea capacității sistemului judiciar de colectare și analiză de date privind activitatea și performanța instanțelor și a parchetelor pentru a sprijini fundamentarea de analize

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 6.1.: Standardizarea modului de operare în sistemele informatice; Analiza indicatorilor de performanță (calitativi și cantitativi) ce trebuie monitorizați și definirea clară, pe baza celor mai bune practici internaționale, a fiecărui indicator de performanță, la nivelul instanțelor și parchetelor; Introducerea în sistemul statistic al parchetelor a unor caracteristici care să reflecte structura cauzelor pendinte pe categorii detaliate de vechime

Obiectiv specific 6.2.: Dezvoltarea/consolidarea mecanismului de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate (cetățeni/justițiabili/avocați etc.) la nivelul tuturor instanțelor și parchetelor, inclusiv în ceea ce privește percepția accesului la justiție

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 6.2.: Realizarea unei analize a rezultatelor obținute în urma implementării mecanismului de evaluare a satisfacției părților interesate, la nivelul instanțelor de judecată; Îmbunătățirea mecanismului de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate, creat la nivelul instanțelor de judecată, cu includerea unor aspecte privind satisfacția utilizatorilor serviciilor online, gradul de conștientizare cu privire la sectorul justiției și la serviciile disponibile etc.; Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate, la nivelul parchetelor; Realizarea unei analize a rezultatelor obținute în urma implementării mecanismului de evaluare a satisfacției părților interesate, la nivelul parchetelor

Obiectiv specific 6.3.: Îmbunătățirea performanțelor cu privire la procesarea cazurilor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 6.3.: Analiza problemelor/impedimentelor administrative și procedurale care generează un volum artificial de muncă sau întârzieri în soluționarea cauzelor (cum ar fi: analizarea limitelor în care operează în practică aplicarea principiului oportunității urmăririi penale, în condițiile CPP; practica neunitară generată de analiza condițiilor de formă și fond a sesizărilor penale cu consecința dispunerii unor soluții de restituire și clasare administrativă; analizarea motivelor pentru care nu sunt utilizate proceduri simplificate precum acordul de recunoaștere a vinovăției sau medierea); Elaborarea de circulare/note pentru a implementa o practică unitară care asigură procesarea eficientă a cauzelor penale (ex. modalitate unitară de respingere a plângerilor care nu îndeplinesc condițiile de formă și fond, luând în considerare jurisprudența CCR)

Rezultate așteptate OST6:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OST6 sunt: Ghid metode și practici standardizate de colectare a datelor, elaborat; Manual indicatori calitativi și cantitativi actualizat/elaborat; Sistem statistic al parchetelor, actualizat; Mecanism de evaluare a gradului de satisfacție a părților interesate, dezvoltat și implementat la nivelul parchetelor; Chestionar de evaluare standardizat - elaborat, platformă online pentru transmiterea feedback-ului - creată, rapoarte de evaluare - elaborate, și mecanism de răspuns la feedback - implementat; Norme interne (circulare/note) privind tipurile de măsuri administrative care trebuie luate sau activități care trebuie derulate pentru a preîntâmpina investigarea și soluționarea cu întârziere a dosarelor penale, elaborate

OST7: Creșterea capacității CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa de a-și îndeplini funcțiile

Obiectiv specific 7.1.: Creșterea eficienței personalului CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa prin asigurarea unor condiții de muncă mai bune

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 7.1.: Evaluarea stării fizice și a funcționalității sediului CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa (inclusiv cămin auditori de justiție) pentru a asigura condiții adecvate de muncă, pe baza nevoilor identificate anterior, și elaborarea unui plan cu îmbunătățirile propuse; Asigurarea unui spațiu adecvat pentru personalul suplimentar al SNG, urmare a majorării schemei de personal cu 25 de posturi

Obiectiv specific 7.2.: Consolidarea capacității CSM de analiză și planificare a nevoilor de personal (judecători și procurori), la nivelul instanțelor și parchetelor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 7.2.: Colectarea de date pentru a urmări tendințele, a identifica și a proiecta nevoile de personal (magistrați), la nivelul instanțelor și parchetelor; Elaborarea de proiecții privind nevoile de personal pentru următorii 5 și 10 ani (inclusiv cele afectate de pensionări), cu propuneri de măsuri; Adoptarea și implementarea măsurilor necesare asigurării cu personal pe termen mediu și lung (judecători și procurori), la nivelul instanțelor și parchetelor

Obiectiv specific 7.3.: Continuarea consolidării proceselor operaționale, logistice și de management în cadrul CSM și ale instituțiilor aflate în coordonarea sa prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 7.3.: Efectuarea unei analize cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva capacității de colectare, analiză și gestionare date, pentru a moderniza sistemele și echipamentele specifice instituției; Elaborarea unui plan de tranziție bazat pe rezultatele analizei; Implementare plan de tranziție

Rezultate așteptate OST7:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OST7 sunt: Spațiu adecvat de desfășurare a activității; 85% gradul de ocupare a posturilor de magistrați; schemă de personal modificată pentru a corespunde nevoilor; noi programe TIC dezvoltate

OST8: Consolidarea capacității ÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile

Obiectiv specific 8.1.: Reașezarea competenței de judecată a ÎCCJ și adaptarea schemei de personal la noile competențe

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 8.1.: Elaborare document de analiză privind competența ÎCCJ; Analizarea și, după caz, valorificarea propunerilor (de competența MJ) rezultate din analiza elaborată și ținând cont de cadrul normativ în vigoare la momentul elaborării analizei; Stabilirea numărului de posturi necesare ca urmare a propunerilor rezultate din analiza elaborată; Elaborare act normativ de aprobare număr maxim de posturi la nivelul ÎCCJ

Obiectiv specific 8.2.: Întărirea capacității administrative a ÎCCJ

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 8.2.: Evaluarea resurselor financiare, umane și logistice;

Demersuri pentru asigurarea resurselor financiare, umane și logistice

Rezultate așteptate OSt8:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt8 sunt: Competențe ÎCCJ reevaluate; 90% grad ocupare schemă personal Departament financiar al ÎCCJ.

OSt9: Consolidarea capacității PÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile

Obiectiv specific 9.1.: Îmbunătățirea supravegherii performanței parchetelor de nivel inferior Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 9.1.: Elaborare indicatori de performanță pentru parchete, la toate nivelurile;

Utilizarea indicatorilor de performanță la nivelul tuturor parchetelor

Obiectiv specific 9.2.: Consolidarea proceselor de management operațional, logistic la nivelul PÎCCJ și al instituțiilor subordonate prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 9.2.: Efectuarea unei analize cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva colectării, analizei și gestionării datelor, în vederea modernizării sistemelor și echipamentelor specifice instituției și elaborarea și implementarea unui plan de tranziție; Crearea unei structuri unice la nivelul PÎCCJ care să cuprindă specialiștii IT de la nivelul parchetelor

Rezultate așteptate OSt9:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt9 sunt: PÎCCJ examinează rezultatele obținute de parchetele de nivel inferior pe baza indicatorilor de performanță; Instrumente TIC îmbunătățite introduse în activitatea PÎCCJ

OSt10: Consolidarea capacității MJ și a instituțiilor subordonate de a-și îndeplini funcțiile

Obiectiv specific 10.1.: Consolidarea cooperării judiciare internaționale

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.1.: Crearea și operaționalizarea unei structuri la nivelul MJ care să sprijine implementarea [Regulamentului \(UE\) 2023/2844](#) privind digitalizarea cooperării judiciare și a accesului la justiție în cadrul procedurilor transfrontaliere în materie civilă, comercială și penală și de modificare a anumitor acte din domeniul cooperării judiciare; Negocierea unor instrumente internaționale de cooperare judiciară bilaterală

Obiectiv specific 10.2.: Îmbunătățirea politicii și capacității de gestionare și dezvoltare a sistemelor și echipamentelor IT

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.2.: Efectuarea unei evaluări cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva colectării, analizei și gestionării datelor, pentru modernizarea sistemelor și echipamentelor specifice instituției; Elaborare Strategie TIC și plan de acțiune aferent;

Suplimentarea numărului de posturi la nivelul Direcției Tehnologia Informației și ocuparea posturilor vacante

Obiectiv specific 10.3.: Îmbunătățirea capacității DIPFIE-MJ în vederea implementării proiectelor cu finanțare externă și ocuparea posturilor vacante

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.3.: Ocuparea posturilor vacante existente în cadrul DIPFIE;

Obiectiv specific 10.4.: Îmbunătățirea funcției de control la nivelul Ministerului Justiției

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.4.: Dezvoltarea corpului de inspectori prin majorarea numărului de inspectori cu cel puțin 5 posturi și ocuparea posturilor vacante; Creșterea capacității CCM de efectuare a verificărilor și controalelor specializate, prin crearea unui bazin de experți proprii CCM; Consolidarea independenței operaționale a CCM; Consolidarea competențelor profesionale ale inspectorilor; Reanalizarea competențelor CCM în raport de cadrul normativ general de reglementare a activității Ministerului Justiției în vederea întăririi autorității Ministerului Justiției asupra instituțiilor din subordine și a profesiilor conexe cu privire la care exercită funcția de verificare și control; Eficientizarea și digitalizarea actului de control; Dezvoltarea mecanismului privind avertizorii de integritate, inclusiv din perspectiva formării profesionale a personalului specific

Obiectiv specific 10.5.: Dezvoltarea proceselor de resurse umane la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.5.: Evaluarea proceselor de resurse umane la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor; Elaborare și implementare plan măsuri de îmbunătățire

Obiectiv specific 10.6.: Îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniul probațiunii

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.6.: Analiza atribuțiilor curente, a aspectelor problematice /disfuncționalităților în activitatea serviciilor de probațiune, în aplicarea prevederilor [Legii nr. 252/2013](#), cu modificările și completările ulterioare și a [Legii nr. 253/2013](#), cu modificările și completările ulterioare, în vederea modificării paletelor atribuțiilor curente, respectiv a remedierii/eliminării disfuncționalităților; Elaborarea proiectului /proiectelor de act/acte normativ/e pentru modificare/completare/eliminare a unor prevederi legale în vederea eficientizării activității de probațiune, inclusiv din perspectiva atribuțiilor serviciilor de probațiune

Obiectiv specific 10.7.: Dezvoltarea resurselor umane ale sistemului de probațiune

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.7.: Eficientizarea activității de recrutare și selecție de personal prin îmbunătățirea metodologiei de recrutare și selecție a personalului; Analiza schemei de personal din perspectiva unor criterii obiective și identificarea necesarului și tipului de posturi suplimentare; Elaborare și promovare proiect act normativ suplimentare schemă personal sistem probațiune; Elaborare plan etapizat de suplimentare a numărului posturilor de personal de probațiune; Suplimentarea, asigurarea finanțării și ocuparea posturilor pe baza planului etapizat; Formare continuă a personalului din sistemul de probațiune

Obiectiv specific 10.8.: Dezvoltarea infrastructurii sistemului național de probațiune (sedii servicii de probațiune, inclusiv dotări mobilier și echipamente IT)

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.8.: Inventarierea infrastructurii sediilor serviciilor de probațiune pentru identificarea necesarului de spații adecvate luând în considerare proiecțiile privind personalul; Evaluarea posibilității alocării de spații destinate probațiunii în sedii ale instanțelor nou construite; Inventariere necesar echipamente ITC pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu în condiții optime (echipamente ITC, licențe și acces la interconectivitate cu alți utilizatori sau destinatari ai serviciului); Elaborare plan multianual privind modernizarea și dezvoltarea infrastructurii ITC la nivelul sistemului de probațiune; Implementare plan multianual privind modernizarea și dezvoltarea infrastructurii ITC la nivelul sistemului de probațiune

Obiectiv specific 10.9.: Continuarea digitalizării serviciilor la nivelul ONRC

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.9.: Implementare proiect "Sistem inteligent de asistență și eficientizare a serviciilor adaptat cerințelor solicitanților de servicii oferite de ONRC (SIAES - Smart Asist & Service - eONRC)"; Asigurarea infrastructurii hardware, software și de comunicații a ONRC în vederea continuării transformării digitale

Obiectiv specific 10.10.: Dezvoltarea resurselor umane la nivelul ONRC

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.10.: Ocuparea posturilor vacante; Elaborarea și derularea de cursuri de formare profesională pentru registratorii de registrul comerțului

Obiectiv specific 10.11.: Creșterea capacității Autorității Naționale pentru Cetățenie de a procesa cererile, prin asigurarea resurselor umane necesare și prin modernizare digitală

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.11.: Suplimentarea schemei de personal a ANC și ocuparea posturilor; Actualizarea (upgrade-ul) sistemului informatic de management al cererilor de acordare/redobândire /renunțare/retragere a cetățeniei de tip "Dosar unic cetățenie"

Obiectiv specific 10.12.: Creșterea capacității Institutului Național de Expertize Criminalistice de a procesa dosarele de expertiză a drogurilor și, respectiv a expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru, la nivel regional

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 10.12.: Înființarea Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Constanța; Operaționalizarea Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Constanța

Rezultate așteptate OSt10:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt10 sunt: Cooperare judiciară internațională îmbunătățită; Sisteme/soluții IT și de comunicații de date cu capacități de monitorizare, administrare și intervenție în caz de incident îmbunătățite și standardizate; Celeritate și calitate a actului de control crescute; Procese de management al resurselor umane la ANP, îmbunătățite; Cadru legislativ în domeniul probațiunii îmbunătățit, în vigoare; Număr posturi din schema de personal sistem de probațiune suplimentat cu minimum 25%; Grad de implementare plan anual de formare: minimum 80%; Minimum 90 % dintre serviciile de probațiune își desfășoară activitatea în spații adecvate; Sistem de transformare digitală operațional, la nivelul ONRC; Capacitate crescută de expertiză a drogurilor și timpi reduși de efectuare expertize în accidente de trafic terestru

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 2: Acces la justiție

OSt1: Îmbunătățirea accesului la justiție

Obiectiv specific 1.1: Consolidarea capacității MJ de a coordona, monitoriza și evalua furnizarea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală, prin crearea și operaționalizarea unui compartiment în cadrul MJ

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.1.: Efectuarea unei analize pentru definirea rolului și sarcinilor noului compartiment de asistență juridică, inclusiv a soluțiilor de asigurare a resurselor umane; Modificare Regulament de funcționare și organizare al MJ; Angajare/transfer/detașare/delegare personal necesar

Obiectiv specific 1.2: Valorificarea soluțiilor/platformelor IT pentru a crea o bază de date/sistem în cadrul compartimentului din MJ nou creat, care să permită monitorizarea furnizării ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.2.: Identificarea tipurilor de date necesare pentru o monitorizare eficientă; Identificarea modalităților prin care instanțele, parchetele și UNBR/barouri asigură accesul MJ la datele și informațiile necesare; Implementarea modalităților identificate

Obiectiv specific 1.3.: Simplificarea și facilitarea accesului publicului la informații și servicii de ajutor public judiciar și asistență judiciară în materie penală

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.3.: Identificare soluții pentru simplificarea documentației necesare pentru solicitarea (și primirea) ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală, pe baza unui studiu al practicilor reale; Implementare propuneri de simplificare a documentației necesare pentru solicitarea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală; Dezvoltarea unui site web cu informații privind taxele judiciare de timbru și eligibilitatea pentru scutire/reducere

Obiectiv specific 1.4.: Îmbunătățirea furnizării de asistență extrajudiciară

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.4.: Efectuarea unei evaluări a cadrului juridic și a practicilor existente pentru furnizarea de asistență extrajudiciară (dacă aceasta este furnizată în general și, în caz contrar, motivele pentru care nu este furnizată, pentru ce tipuri de probleme este furnizată, dacă este ușor accesibilă etc.); Formularea de propuneri de măsuri legislative (modificări și/sau completări) pentru îmbunătățirea furnizării asistenței extrajudiciare, dacă în urma concluziilor evaluării și a consultărilor rezultă această necesitate

Rezultate așteptate OSt1:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt1 sunt: compartiment ajutor public judiciar operațional; bază de date privind ajutorul public judiciar și asistența judiciară în materie penală, care să permită monitorizarea acestor forme de ajutor public; documentație necesară pentru accesarea asistenței juridice, simplificată; propunere de măsuri și modificări legislative pentru îmbunătățirea furnizării asistenței extrajudiciare, implementate

OSt2: Dezvoltarea capacității de a interacționa cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile la nivelul instanțelor și parchetelor

Obiectiv specific 2.1.: Dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul tehnicilor de audiere, consiliere și interacțiune cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.1.: Formarea specialiștilor cu privire la impactul traumei asupra participanților la procesul de justiție penală prin intermediul formării privind traumele complexe; Analiza prevederilor legale pentru a asigura recurgerea la specialiști în comunicare/facilitatori pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale), respectiv pentru a asigura posibilitatea angajării unor psihologi ai instanțelor/parchetelor (cu alte atribuții decât cele actuale ce țin de psihologia muncii) pentru pregătirea audierilor /participării la ședințe; Formarea profesională a magistraților în domenii precum: măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale ([Legea nr. 140/2022](#) privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare); combaterea violenței domestice (inclusiv căsătoriile forțate în comunitățile de romi); ordinul de protecție extins; drepturile victimelor infracțiunilor ([Legea nr. 211/2004](#) privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare); tehnici de audiere în procesul penal (inclusiv tehnici de audiere a minorilor și a persoanelor majore cu dizabilități intelectuale); înțelegerea conceptului de traumă și a modului în care influențează memoria și redarea; combaterea traficului de persoane/minori; instrumentarea cauzelor penale având ca obiect infracțiuni contra libertății și integrității sexuale; recunoașterea și eliminarea/gestionarea prejudecăților magistraților; eliminarea stereotipurilor din motivări;

Obiectiv specific 2.2.: Dotarea parchetelor cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore, atât în procesul penal, cât și în cel civil și formarea profesională a magistraților în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.2.: Analiza prevederilor legislative care să permită accesibilizarea sediilor instanțelor/parchetelor, inclusiv de natură procesuală, conformația sălii de judecată, posibilitatea judecării în afara sediului instanței, confidențialitatea etc. - citare, liste de ședință, cameră de consiliu, pregătirea ședinței cu un psiholog, participare de la distanță (inclusiv partea de deficiențe de văz, auz); Realizarea unei analize privind nevoia dotării parchetelor din fiecare județ, cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore; Realizarea unei hărți naționale a sălilor de audiere, special amenajate, pentru victimele minore deținute de parchete, unități de poliție și DGASPC; Elaborarea și implementarea unui plan etapizat de dotare cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore

Obiectiv specific 2.3.: Îmbunătățirea sistemului de justiție pentru minori și alte categorii de persoane vulnerabile

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.3.: Analiza legislației privind serviciile integrate de protecție a minorilor în interacțiunea cu sistemul de justiție; Formarea profesională a procurorilor într-un format multidisciplinar în domeniul combaterii violenței școlare, bullying- ului, rasismului, homofobiei, discriminării copiilor cu dizabilități; Dezvoltarea unor materiale de informare pentru victime minore și persoane vulnerabile - format fizic sau pe paginile web ale parchetelor și instanțelor prin care să se prezinte, în limbaj accesibil și simplificat, drepturile (penal și civil), rolul/atribuțiile actorilor din procedură (polițist, procuror, judecător etc.), descrierea procedurii; Dezvoltarea unor materiale de informare adaptate minorilor/persoanelor cu dizabilități (dezagregarea etapelor procesului judiciar în pictograme; Dezvoltarea unui mecanism de evaluare a nevoilor de protecție a victimelor (ex. check-list al cărui scor să recomande o măsură de protecție și eventual gradul de risc, asemănător cu formularele poliției la ordinul provizoriu de protecție)

Rezultate așteptate OST2:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OST2 sunt: Competențe specifice în domeniul tehnicilor de consiliere în lucrul cu victimele infracțiunilor dobândite; Minim 10 parchete dotate cu săli de audiere; Magistrați formați în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor; Capacitate crescută în lucru cu minorii și alte categorii de persoane vulnerabile

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 3: Combaterea corupției și a criminalității

OST1: Consolidarea capacităților organizaționale de combatere a corupției și criminalității

Obiectiv specific 1.1.: Consolidarea efectivelor de personal prevăzute de [art. 55 din Legea nr. 135/2010](#) privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul parchetelor

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.1.: Asigurarea, inclusiv prin majorare, după caz, a efectivelor de personal prevăzute de [art. 55 din Legea nr. 135/2010](#), cu modificările și completările ulterioare; Elaborarea și implementarea unui plan pornind de la concluziile studiului de drept comparat privind personalul prevăzut de [art. 55 din Legea nr. 135/2010](#), cu modificările și completările ulterioare

Obiectiv specific 1.2.: Consolidarea capacității administrative și logistice la nivelul Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.2.: Operaționalizarea unor structuri teritoriale fără personalitate juridică ale ANABI, la nivel regional, cu rol în sprijinirea structurii centrale ANABI și a autorităților judiciare organizate în teritoriu, în procesul de recuperare și valorificare a creanțelor provenite din infracțiuni; Extinderea capacității de depozitare a ANABI prin construirea/dezvoltarea a 5 noi depozite pentru depozitarea bunurilor sechestrate

Obiectiv specific 1.3.: Consolidarea infrastructurii IT a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.3.: Actualizarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni ROARMIS 2; Actualizarea site-ului oficial al ANABI; Actualizarea portalului ANABI pentru derularea licitațiilor publice prin mijloace electronice

Obiectiv specific 1.4.: Asigurarea necesităților de formare profesională în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.4.: Dezvoltarea și acreditarea unui centru de formare și diseminare de bune practici la nivelul ANABI în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni

Obiectiv specific 1.5.: Specializarea procurorilor la nivelul parchetelor teritoriale, precum și a polițiștilor judiciari, pentru investigarea cu celeritate a tuturor infracțiunilor de mediu

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.5.: Promovarea și consolidarea tematicii combaterii infracțiunilor de mediu în programele de formare continuă descentralizată ale parchetelor și poliției judiciare;

Specializarea polițiștilor judiciari și a procurorilor pentru investigarea cu celeritate a tuturor infracțiunilor de mediu, prin introducerea tematicii combaterii infracțiunilor de mediu în programele de formare continuă.

Realizarea de sesiuni de instruire prin cooptarea unor specialiști din domeniul de referință (din cadrul instituțiilor publice/private, ONG-uri etc.)

Obiectiv specific 1.6.: Eficientizarea alocării resurselor umane și materiale pentru combaterea infracțiunilor de mediu

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.6.: Elaborarea unei hărți de risc privind criminalitatea de mediu; Pilotarea în anumite județe identificate, în funcție de criminalitate specifică de mediu, a unor măsuri de organizare și colaborare interinstituțională la nivel local pentru eficientizarea modului de lucru pentru combaterea infracțiunilor de mediu; Actualizare harta risc; Alocarea resurselor conform constatărilor și concluziilor analizei în urma pilotării

Obiectiv specific 1.7.: Asigurarea resurselor materiale și umane necesare structurilor nou înființate în cadrul DIICOT

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.7.: Efectuarea unei analize bazată pe tendințe/statistici a resurselor umane pentru structurile nou înființate (Serviciul de combatere a traficului de persoane, Serviciul de combatere a traficului stradal de droguri, Biroul de combatere a traficului de droguri Constanța și Compartimentul de analiza informațiilor și de investigații financiare); Modificări/suplimentări schema de personal; Creșterea gradului de ocupare a posturilor pentru toate categoriile de personal; Identificarea și implementarea de soluții pentru efectuarea constatărilor prevăzute în [Legea nr. 194/2011](#) privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, republicată, cu modificările și completările ulterioare, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare și care se fac în prezent la laboratoarele din cadrul DCCO, în cadrul laboratoarelor autorizate din cadrul ANSVSA

Obiectiv specific 1.8.: Îmbunătățirea activității de urmărire penală la nivelul DNA și DIICOT prin asigurarea resurselor necesare

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.8.: Dotarea Serviciului Tehnic din cadrul DNA cu echipamente specifice și asigurarea instruirii personalului specializat de către furnizorul echipamentelor; Consolidarea

capacităților Serviciului tehnologii și metode emergente (Biroul de investigații financiare și Compartimentul specialiști) din cadrul DNA, prin achiziționarea de aplicații software de analiză și asigurarea instruirii de specialitate de către furnizorul aplicațiilor software; Consolidarea capacității operaționale a Serviciului tehnic și de criminalistică și, respectiv, a Serviciului de coordonare a activităților tehnice de specialitate, de analiza informațiilor și de investigații financiare, din cadrul DIICOT, prin dotarea cu echipamente și aplicații software specifice derulării activităților, angajarea de specialiști și formare profesională; Asigurarea capacităților de conservare și securizare a probelor obținute în urma punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică ori ordonanțelor emise de către procuror; Achiziționarea/închirierea/preluarea în administrare/construirea și dotarea, conform necesităților DIICOT, a unor sedii/spații corespunzătoare funcționării structurii centrale și teritoriale

Rezultate așteptate OSt1:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt1 sunt: Grad îmbunătățit de valorificare a bunurilor indisponibilizate; Procurori instruiți în urmărirea penală a infracțiunilor de mediu; Serviciul de combatere a traficului de persoane, Serviciul de combatere a traficului stradal de droguri, Biroul de combatere a traficului de droguri Constanța și Compartimentul de analiza informațiilor și de investigații financiare, operaționale

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 4: Management și coordonare strategică

OSt1: Consolidarea managementului strategic la nivelul sistemului judiciar

Obiectiv specific 1.1.: Consolidarea capacității instituționale a MJ, CSM, ÎCCJ, PÎCC pentru implementarea SDSJ și a reformelor în domeniul justiției

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.1.: Elaborare unei analize a posturilor cu scopul de a: (1) clarifica și delimita posturile din organizație care contribuie la procesul de management strategic; (2) identifică competențele specifice asociate cu managementul strategic, pentru posturile relevante; și (3) stabili deficitul de competențe de management strategic în organizație; Includerea în agenda activităților de formare a temei "Managementul strategic în sistemul judiciar" pentru personalul relevant din sistemul judiciar (funcții de conducere și execuție)

Obiectiv specific 1.2.: Consolidarea cooperării interinstituționale în sistemul judiciar

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 1.2.: Analiza oportunității privind îmbunătățirea structurii actuale a Consiliului de management strategic (COMS) din perspectiva creării unor grupuri de lucru tematice menite să analizeze trimestrial provocările, oportunitățile și lecțiile învățate legate de implementarea reformelor și a SDSJ; Implementarea propunerilor de îmbunătățire rezultate din analiza elaborată; Constituirea și operaționalizarea unui grup de lucru permanent în cadrul COMS în vederea coordonării implementării recomandărilor vizând sistemul judiciar formulate de OCDE în cadrul procesului de aderare a RO la organizație și elaborarea unui plan de implementare recomandări OCDE

Rezultate așteptate OSt1:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt1 sunt: Personal cu competențe dobândite în "management strategic în sistemul judiciar"; Proces decizional la nivelul sistemului judiciar, îmbunătățit; Recomandări OCDE implementate

OSt2: Consolidarea managementului intrasectorial în domeniul managementului resurselor umane și al infrastructurii

Obiectiv specific 2.1.: Creșterea capacității departamentelor MRU din instituțiile sistemului judiciar, prin dezvoltarea competențelor de analiză și evaluare a resurselor umane

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.1.: Dezvoltarea unui program de formare continuă în vederea dobândirii unor competențe de analiză și evaluare a resurselor umane la nivelul sistemului judiciar; Includere curs "analiză și evaluare a resurselor umane la nivelul sistemului judiciar" în programele anuale de formare continuă ale INM

Obiectiv specific 2.2.: Operaționalizarea unui mecanism de coordonare a inițiativelor de infrastructură la nivel sectorial

Direcții de acțiune aferente obiectivului specific 2.2.: Înfiiințarea unui grup de lucru format din reprezentanți ai MJ, CSM, PÎCCJ;

Rezultate așteptate OSt2:

Principalele rezultate estimate a fi obținute prin implementarea OSt2 sunt: Competențe privind analiza și evaluarea resurselor umane dobândite la nivelul departamentelor de resurse umane din cadrul instituțiilor din sistemul judiciar

VII. INDICATORII DE PERFORMANȚĂ

Pentru a putea determina gradul de realizare a Strategiei și a Planului de acțiuni, au fost stabiliți indicatori de realizare, indicatori de rezultat și indicatori de impact.

Astfel, Planul de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 cuprinde următoarele categorii de indicatori de performanță: indicatori de realizare - asociați acțiunilor,

indicatori de rezultat - asociați obiectivelor specifice și, respectiv indicatori de impact - asociați obiectivelor strategice. Pentru fiecare indicator a fost stabilită o referință și ținta ce se urmărește a fi atinsă. Capitolul XII, Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029, cuprinde indicatorii de performanță urmăriți a fi atinși prin prezenta Strategie.

VIII. PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Monitorizare

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 va fi coordonată de către Consiliul de Management Strategic prin Grupul tehnic de lucru.

În scopul monitorizării progresului în implementarea Strategiei și a Planului de acțiuni aferent acestora va fi utilizată aplicația informatică "BSC Sistem judiciar" la care au acces toate instituțiile din sistemul judiciar, cu responsabilități în implementare. În vederea monitorizării Planului de acțiune aferent Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029, instituțiile din sistemul judiciar responsabile de implementarea Planului de acțiune vor desemna, din cadrul compartimentelor identificate ca responsabile, persoanele care completează stadiul realizării indicatorilor, precum și persoanele cu funcție de conducere care verifică informațiile încărcate în aplicație. Lista actualizată a persoanelor pe categorii de utilizatori va fi comunicată Secretariatului Grupului tehnic de lucru care sprijină COMS, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului care aprobă Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 și Planul de acțiune aferent acestora.

În situațiile în care responsabilitatea realizării unor acțiuni revine mai multor instituții, instituția coordonatoare raportează stadiul îndeplinirii indicatorilor. În cazul acțiunilor cu mai multe compartimente responsabile în cadrul aceleiași instituții, compartimentul coordonator completează stadiul realizării indicatorilor.

Stadiul înregistrat (valoric și detalii narative) în atingerea indicatorilor este completat trimestrial în aplicație, în primele 15 zile ale lunii următoare încheierii fiecărui trimestru (aprilie/iulie/octombrie/ianuarie) de către instituțiile (compartimentele) responsabile. Pe baza acestuia, Grupul tehnic de lucru care sprijină COMS, elaborează anual (aprilie) Rapoarte de monitorizare care cuprind o sinteză ce evidențiază rezultatele înregistrate în perioada de monitorizare, concluzii și recomandări.

În primul an de implementare a Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 completarea în aplicația informatică a stadiului înregistrat se va realiza începând cu trimestrul al III-lea. Rapoartele de monitorizare se supun aprobării Consiliului de management strategic și se publică pe pagina web a Ministerului Justiției.

Revizuire

În baza Rapoartelor de monitorizare, Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 și Planul de acțiune aferent acestora pot fi supuse unui proces de revizuire la jumătatea perioadei de implementare.

Evaluare

Pentru a contribui la fundamentarea unui nou cadru strategic de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public, evaluarea rezultatelor prezentei Strategii va fi realizată în primul an după finalizarea perioadei de implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.

IX. INSTITUȚII RESPONSABILE

Instituțiile responsabile cu implementarea acțiunilor stabilite în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu 2025-2029 sunt cele prevăzute în Planul de acțiune aferent Strategiei, în coloana "responsabil".

Implementare

Implementarea prezentei Strategii și a Planului de acțiune aferent acestora se bazează pe cooperarea loială dintre toate instituțiile responsabile de realizarea acțiunilor și atingerea indicatorilor prevăzuți în cadrul dimensiunilor strategice.

Stabilire responsabili la nivelul instituțiilor

Instituțiile responsabile pentru realizarea acțiunilor din Planul de acțiuni își vor identifica compartimentele responsabile de realizarea fiecărei acțiuni. În situația în care responsabilitatea realizării unei acțiuni revine mai multor compartimente din cadrul aceleiași instituții, va fi stabilit un compartiment coordonator pentru acțiunea respectivă acesta fiind, de regulă, compartimentul în a cărui competență intră gestionarea ariei respective de intervenție.

În cazul în care responsabilitatea realizării unor acțiuni revine mai multor instituții, instituția responsabilă care asigură coordonarea implementării respectivei acțiuni este cea care are principala competență în gestionarea ariei de intervenție respective. La nivelul Planului de acțiuni, instituția coordonatoare este cea menționată prima în șirul instituțiilor responsabile de implementarea acțiunii respective.

La nivelul fiecărei instituții din sistemul judiciar, cu responsabilități în implementarea prezentei Strategii și a Planului de acțiune aferent acestora, va fi desemnată o persoană responsabilă de coordonarea implementării

Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029. Actul de desemnare va fi adus la cunoștință Grupului tehnic de lucru al COMS.

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se adoptă Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025 - 2029 și a planului de acțiune aferent acesteia, instituțiile responsabile vor comunica Secretariatului COMS o eșalonare a valorii indicatorilor de performanță pe ani (ținte intermediare), precum și compartimentele responsabile de realizarea acțiunilor. În termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului prin care se adoptă Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025 - 2029 și pe baza informațiilor comunicate de instituții, secretariatul COMS va completa în aplicația utilizată pentru monitorizarea strategiei obiectivele strategice, obiectivele specifice, acțiunile, responsabilii, termenele, indicatorii, precum și țintele finale și intermediare ale acestora.

X. IMPLICAȚII BUGETARE ȘI SURSE DE FINANȚARE

Implementarea prezentei Strategii se va realiza în limitele strategiilor fiscal-bugetare pentru perioada 2025-2029. Finanțarea acțiunilor se va asigura din bugetele instituțiilor responsabile, în limita sumelor aprobate anual pentru această destinație. Pentru cazurile în care aceste resurse nu sunt încă acoperite, este important ca fiecare instituție publică să își revizuiască prioritățile bugetare pentru a asigura reflectarea în bugetele pentru anii 2025-2029 a resurselor minimale. În vederea îndeplinirii obiectivelor prezentei Strategii vor fi avute în vedere și alte surse legal constituite, BIRD, fonduri publice naționale, fonduri externe, inclusiv PNRR*16), alte fonduri cu finanțare externă, alte surse de finanțare externă nerambursabile (spre exemplu, BIRD, Mecanismul Financiar Norvegian, asistență bilaterală din partea altor state). Finanțarea din fondurile europene se realizează în limita sumelor alocate și cu respectarea prevederilor și regulilor de eligibilitate stabilite atât la nivelul legislației europene și naționale cât și la nivelul programului/programelor din care sunt finanțate operațiunile.

*16) Componenta 7 "Transformare digitală": Investiția 4. Digitalizarea sistemului judiciar (162,31 mil. euro).

Componenta 14 "Buna guvernare": Investiția 1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiție și calitatea serviciilor (42,22 mil. euro); Investiția 2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupției și recuperării bunurilor și prejudiciilor generate de infracțiuni, inclusiv a formării profesionale în aceste domenii (13 mil. euro)

Accesarea surselor de finanțare alternative revine fiecărei instituții responsabile de realizarea acțiunilor. Aplicarea hotărârii de Guvern se va realiza în limitele strategiei fiscal-bugetare în vigoare, precum și în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație prin legile bugetare anuale instituțiilor implicate în implementarea Strategiei. Planul de acțiune aferent prezentei Strategii cuprinde, în cazul unora dintre acțiuni, estimări ale resurselor financiare necesare implementării acțiunilor respective.

XI. IMPLICAȚIILE ASUPRA CADRULUI JURIDIC

Implicațiile pe care prezenta Strategie le are asupra cadrului juridic existent vizează, în principal, activitatea experților tehnici judiciari.

Principalele aspecte care se intenționează a fi reglementate/reformate prin proiectul de lege privind experții tehnici judiciari sunt:

- modificarea dispozițiilor referitoare la condițiile și procedura de dobândire a calității de expert tehnic judiciar, acestea fiind menite să asigure calitatea procedurilor de recrutare și selecție a experților tehnici judiciari, precum și conformitatea condițiilor și a procedurii de dobândire a calității cu legislația Uniunii Europene;
- stabilirea drepturilor și obligațiilor experților judiciari (experți tehnici judiciari, experți contabili judiciari și consultanți fiscali judiciari);
- stabilirea faptelor ce constituie abateri disciplinare și a procedurii cercetării disciplinare, în vederea consolidării instituției răspunderii disciplinare a experților tehnici judiciari;
- sistematizarea și modificarea dispozițiilor referitoare la suspendarea și încetarea calității de expert tehnic judiciar;
- modificarea dispozițiilor ce privesc evidența experților judiciari, pentru a se eficientiza această activitate.

Proiectul de act normativ contribuie la atingerea obiectivului strategic 1 Dezvoltarea serviciilor din domeniul justiției, inclusiv a celor furnizate prin intermediul profesilor juridice conexe, din cadrul dimensiunii strategice 1: Calitate și eficiență a serviciilor în domeniul justiției.

XII. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A SISTEMULUI JUDICIAR ȘI A JUSTIȚIEI CA SERVICIU PUBLIC 2025-2029

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029 (anexă) cuprinde detalii privind acțiunile aferente obiectivelor strategiei, împreună cu responsabilii, resursele, termenele de realizare aferente acestor acțiuni. De asemenea, Planul include indicatorii de performanță stabiliți pentru măsurarea rezultatelor așteptate (indicatori de realizare, de rezultat și de impact).

ANEXĂ

**Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare
a sistemului judiciar și a justiției ca serviciu public 2025-2029**

Dimensiunea strategică 1: Calitate și eficiență a serviciilor în domeniul justiției								
Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Acțiuni	Responsabil	Resurse	Termen (anul țintă de realizare)	Indicatori de performanță		
						Realizare	Rezultat	Impact
1. Dezvoltarea serviciilor din domeniul justiției, inclusiv a celor furnizate prin intermediul profesiilor juridice conexe	1.1. Compatibilizarea cadrului normativ în vederea utilizării dosarului electronic național, precum și a semnăturii electronice /sigiliilor electronice în justiție	1.1.1. Identificarea ajustărilor normative necesare	MJ	Bugetul de stat	2025	Prevederi normative necesar a fi ajustate, identificate	Cadru normativ în vederea utilizării dosarului electronic național, precum și a semnăturii electronice /sigiliilor electronice în justiție, în vigoare	Percepția privind independența justiției Referință (2023): 51% Țintă (2029): între 55- 60% Sursa: Eurobarometrul Flash FL519: Percepția asupra independenței sistemelor naționale de justiție din UE în rândul publicului larg
		1.1.2. Elaborarea și adoptarea propunerilor de reglementare, după consultarea entităților și actorilor interesați	MJ	Bugetul de stat	2025	Propuneri de reglementare elaborate și adoptate		
	1.2. Îmbunătățirea cadrului legal privind expertiză tehnică judiciară	1.2.1. Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2 /2000 , cu modificările și completările ulterioare*17)	MJ	Bugetul de stat	2025	Proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2 /2000 , cu modificările și completările ulterioare elaborat	Cadru legal privind activitatea de expertiză tehnică judiciară, îmbunătățit , în vigoare	
		1.2.2. Promovarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2 /2000 , cu modificările și completările ulterioare	MJ	Bugetul de stat	2025	Proiect de lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2 /2000 , cu modificările și completările ulterioare, transmis spre aprobare Guvernului		
	1.3. Îmbunătățirea capacității instanțelor de redactare și comunicare a hotărârilor motivate, în termen legal	1.3.1. Elaborare analiză pentru identificarea cauzelor care determină depășirea termenelor de comunicare a hotărârilor judecătorești și formularea de propuneri de îmbunătățire, cu caracter administrativ	CSM, ÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Analiză elaborată	Capacitate de redactare hotărâri motivate în termen legal, îmbunătățit	
		1.3.2. Implementare propuneri de îmbunătățire cu caracter administrativ, la nivelul instanțelor de judecată	CSM, ÎCCJ, instanțe de judecată	Bugetul de stat	2029	minim 80% propuneri implementate		

2. Consolidarea și simplificarea serviciilor din domeniul justiției, prin transformare digitală

2.1. Modernizarea /optimizarea utilizării tehnologiilor digitale pentru îmbunătățirea activității de înfăptuire a justiției, inclusiv poliția judiciară, și a activităților conexe

2.1.1. Realizarea tranziției către platforme de soluții, tehnologii și sisteme IT partajate sau, după caz, interconectate	MJ, PÎCCJ, CSM	PNRR (Jalon 164 /Investiția 4 /C7) Finanțare externă (BIRD)/ Bugetul de stat	2025 2026	ECRIS V operațional Registrul Național electronic al ONG, operațional	Soluții informative implementate (ECRIS, RNONG) și care
2.1.2. Adoptarea și integrarea de noi abordări (semnătura electronică/ sigiliul electronic) și tehnologii (conversia voce-text, inteligența artificială /anonimizarea, arhivare electronică) în platformele de soluții informatice	MJ, PÎCCJ, CSM PÎCCJ	PNRR (Jalon 165 /Investiția 4 /C7)/ Bugetul de stat Alte surse de finanțare externă (inclusiv MFN)	2026 2028	Sisteme integrate de înregistrare audio video în sălile de judecată, transcriere automată (conversia voce-text), programare videoconferințe și integrare cu ECRIS 5 Arhivare electronică la parchete, implementată	optimizează fluxurile operațional e de la nivelul instanțelor judecătorești (conversia voce-text, programare videoconferințe etc.) În 2025, toate instituțiile încep să implementeze platforme, tehnologii și sisteme de soluții IT comune sau, după caz, interconectate, care permit schimbul de date în funcție de nevoi 100 % incidente de securitate soluționate Mecanism de continuitate a activității și de recuperare în caz de dezastru implementat Minim 50% din personalul de specialitate informatica la nivelul instanțelor, cu competențe sporite în materie de securitate cibernetică Minim 50% din personalul de specialitate informatica la nivelul parchetelor, cu competențe sporite în domeniul IT
2.1.3. Realizarea tranziției către o infrastructură TIC sigură și rezilientă	MJ, ÎCCJ, PÎCCJ, CSM DNA PÎCCJ INEC ONRC PÎCCJ	PNRR (Investiția 4 /C7)/ Bugetul de stat Alte surse de finanțare externă (ex. MFN)	2026 2028	Proiect protecție informatică a WAN MJ (PNRR) Proiect operaționalizare centru de date pentru uzul instituțiilor din sistemul judiciar și a Cloud-ului privat justiție Proiect privind formarea profesională a specialiștilor IT din cadrul instanțelor judecătorești, în domeniul securității tehnologiei informației Proiect privind protecția informatică a DNA (PNRR) Proiect privind protecția informatică a datelor pentru Ministerul Public Proiect Echipamente INEC (PNRR) Proiect echipamente ONRC (PNRR) Proiect privind formarea profesională a specialiștilor IT din cadrul parchetelor, în domeniul securității tehnologiei informației	Creștere cu 5% a satisfacție utilizatorilor externi cu privire la serviciile online, față de nivelul rezulta din primul sondaj care include itemul specific serviciilor online (sonda, în cadrul mecanism ulu prevăzut la D: 1, Osp. 6.2)
2.1.4. Actualizarea infrastructurii IT dedicate Registrului Național de Publicitate Mobiliară (RNPM)	MJ	Bugetul de stat/ Bugetul propriu	2025	Infrastructură și aplicație de operare în RNPM operaționalizate	Infrastructura RNPM cu 3 noduri, actualizată

		2.1.5. Interconectarea HUB-ului de servicii al MAI cu soluția informatică ECRIS în vederea eficientizării și digitalizării schimbului de informații între MAI, MJ și PÎCCJ	MAI - IGPR, MJ, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2029	Schimb de informații între MJ, MAI și PÎCCJ în timp util	
		2.1.6. Dotarea cu echipamente specifice de resortul TIC a unităților de poliție în contextul constituirii/utilizării dosarului electronic. Analiza oportunității extinderii /interconectarea aplicației SMIA*18), de la nivelul PÎCCJ, cu noua soluție ce va fi dezvoltată de MAI-IGPR pentru înregistrarea audierilor	MAI - IGPR, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2029	3400 stații de lucru, 3400 scanere, 7403 imprimante, 1178 sisteme de videoconferință, 6655 echipamente de comunicații, 6980 echipamente pentru înregistrarea audierilor achiziționate	Platforme MAI, MJ și PÎCCJ interconectate Eficiență sporită în schimbul de informații dintre MJ, PÎCCJ și MAI
		2.1.7. Digitalizarea fluxurilor de date /informații între organele de cercetare penală ale poliției judiciare din cadrul Poliției Române și din cadrul parchetelor cu instituții publice sau parteneri privați (ex. Banca Națională a României, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Autoritatea Vamală Română etc.)	MAI-IGPR, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	Fluxuri de date operaționalizate	
		3.1.1. Analiza schemelor de personal pentru judecători din perspectiva unor criterii obiective cum ar fi volumul de activitate și gradul de încărcare, numărul de grefieri și alți factori care afectează activitatea judecătorilor	CSM, ÎCCJ, MJ	Bugetul de stat	2025	Evaluarea cu recomandările propuse - finalizată	
		3.1.2. Redistribuirea posturilor vacante de judecători în	CSM, ÎCCJ, MJ	Bugetul de stat	2025		

3.1. Echilibrarea schemelor de personal ale instanțelor și parchetelor și ocuparea posturilor vacante	funcție de concluziile analizei				Posturi vacante judecătorești redistribuite	
	3.1.3. Ocuparea posturilor vacante de judecătorești	CSM	Bugetul de stat	Anual, 2025-2029	Posturi vacante judecătorești ocupate	
	3.1.4. Analiza schemelor de personal pentru procurori din perspectiva unor criterii obiective cum ar fi volumul de activitate și gradul de încărcare, numărul de grefieri și alți factori care afectează activitatea procurorilor	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Evaluarea cu recomandările propuse - finalizată	
	3.1.5. Redistribuirea posturilor vacante de procurori în funcție de concluziile analizei	CSM, ÎCCJ, MJ	Bugetul de stat	2026	Posturi vacante procurori redistribuite	
	3.1.6. Ocuparea posturilor vacante de procurori	CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat	Anual, 2026-2029	Posturi vacante procurori ocupate	> 85 % posturi vacante judecătorești ocupate la nivelul instanțelor
	3.1.7. Elaborare analiză privind necesitatea unei reorganizări a instanțelor și a parchetelor sub aspectul eficientizării activității, inclusiv din perspectiva desființării unor instanțe și parchete ineficiente sau a transformării unor parchete de pe lângă judecătorești în sedii secundare (cu analizarea recomandărilor din proiectul SIPOCA 761)	CSM PÎCCJ MJ	Bugetul de stat	2028	Analiză elaborată	> 85 % posturi vacante procurori ocupate la nivelul parchetelor
	3.1.8. Finalizare analiză nevoi personal: grefieri și alte categorii de personal din instanțe	ÎCCJ, CSM (grup de lucru), MJ	Bugetul de stat	2025	Analiză nevoi elaborată	> 85 % posturi vacante grefieri ocupate la nivelul parchetelor
	3.1.9. Elaborare plan etapizat de suplimentare posturi grefieri la instanțe	ÎCCJ, MJ	Bugetul de stat	2026	Memorandum aprobat	
	3.1.10. Suplimentarea și asigurarea finanțării posturilor pe baza planului etapizat	MJ, ÎCCJ	Bugetul de stat	2027-2029	Proiect act normativ aprobat	
	3.1.11. Elaborare analiză nevoi personal: grefieri și	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025		

3. Creșterea eficienței și calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, prin îmbunătățirea politicii de resurse umane, inclusiv a condițiilor de muncă

	alte categorii de personal din parchete				Analiză nevoi personal grefieri realizată	
	3.1.12. Elaborare plan etapizat de suplimentare posturi grefieri și alte categorii de personal la parchete	PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Memorandum aprobat	
	3.1.13. Suplimentarea și asigurarea finanțării posturilor de grefieri și alte categorii de personal la parchete, pe baza planului etapizat	PÎCCJ, MJ	Bugetul de stat	2027	Proiect act normativ aprobat	
3.2. Dezvoltarea unui nou cadru legal pentru salarizarea personalului din familia ocupațională de funcții bugetare "justiție"	3.2.1. Identificarea soluțiilor legislative în dialog cu MJ, CSM, PÎCCJ, ÎCCJ	MJ, ÎCCJ, PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat	2026	Soluții legislative - identificate și convenite	Nou cadru legal pentru salarizarea personalului din familia ocupațională de funcții bugetare "justiție", în vigoare
	3.2.2. Elaborarea și adoptare proiect act normativ	MJ, ÎCCJ, PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat	2026	Proiect de act normativ elaborat și înaintat spre adoptare	
3.3. Elaborarea și punerea în aplicare de programe de formare care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul sistemului judiciar	3.3.1. Efectuarea unei evaluări pentru a identifica nevoile de formare ale magistraților, inclusiv în domenii non-juridice precum comunicare, management financiar, resurse umane etc.	INM, CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	Anual	Domeniile în care formarea ar putea îmbunătăți performanța - identificate	Program de formare profesională dezvoltat și implementat Abilități non-juridice îmbunătățite în domenii precum comunicare a, managementul judiciar, etică, limbi străine etc.
	3.3.2. Efectuarea unei analize pentru a identifica nevoile de formare ale grefierilor	SNG, CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Analiză elaborată	
	3.3.3. Elaborarea activităților /acțiunilor de formare pe baza nevoilor identificate pe fiecare categorie de personal, inclusiv acțiuni comune INM-SNG	INM/ SNG	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	Anual	Cursuri dezvoltate și livrate magistraților Cursuri dezvoltate și livrate grefierilor	
	3.3.4. Includerea tematicii managementului financiar în agendele activităților de formare în domeniul managementului judiciar	INM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	Anual	Curs elaborat și implementat	
	3.3.5. Furnizare de formare profesională continuă, cu prioritate online, pentru asistenții	INM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2029	Minim 20 asistenți judiciari formați	

Nivel crescut de încredere în calitatea actului de justiție după participarea la procedura judiciară Referință: valoarea aferentă anului 2024 Sursa: item 2: din chestionarul referitor la percepția activității în cadrul instanței, aprobat prin Hotărârea secției pentru judecătoria a CSM nr. 2646 /16.11.2023

		judiciari pentru litigii de muncă și asigurări sociale					
		3.3.6. Evaluarea globală a programului de formare din perspectiva beneficiarilor	INM, SNG	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025	Evaluarea de impact realizată pentru o selecție de cursuri: 2 (1 - INM, 1- SNG)	
	3.4. Măsurarea, evaluarea și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru categoriile de personal din instanțe și parchete	3.4.1. Efectuarea de analize detaliate a condițiilor de muncă în cadrul instanțelor și parchetelor, utilizând datele existente din rapoartele de medicină a muncii, sănătate și securitate în muncă pentru a identifica riscurile profesionale specifice și a îmbunătăți condițiile de muncă	PÎCCJ-Instanțe-Parchete	Bugetul de stat	2026	Minim 20 de analize elaborate	Condiții de muncă ale personal din instanțe și parchete, îmbunătățite
		3.4.2. Elaborare planuri de măsuri de îmbunătățire a condițiilor de muncă (în funcție de concluziile rezultate din analiza elaborată la punctul 3.4.1).	PÎCCJ-Instanțe-Parchete	Bugetul de stat	2027-2029	Minim 20 de planuri măsuri îmbunătățire condiții de muncă elaborate	
	3.5. Modernizarea statutului grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	3.5.1. Elaborare proiect de Lege privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	MJ	Bugetul de stat	2025	Proiect de act normativ elaborat	Statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice, îmbunătățit
		3.5.2. Promovare în vederea aprobării, a proiectului de Lege privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice	MJ	Bugetul de stat	2025	Proiect de act normativ promovat	
		4.1.1. Efectuarea unei analize a procesului de comunicare și a resurselor existente (personal de specialitate), la nivelul instanțelor și parchetelor	CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025	Analiză elaborată	

4. Îmbunătățirea comunicării pentru a spori transparența și a contribui la consolidarea încrederii în sectorul justiției	4.1. Elaborarea și implementarea unei politici de comunicare pentru a îmbunătăți comunicarea strategică și transparența	4.1.2. Elaborarea unui plan de comunicare*19)	CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026	Plan de comunicare elaborat	Grad ridicat de acces la justiție prin facilitarea accesului la informații privind sistemul judiciar și serviciile furnizate cetățenilor	Percepția privind independența justiției Referință (2023): 51% Țintă (2029): între 55- 60% Sursa: Eurobarometrul Flash FL519: Percepția asupra independenței sistemelor naționale de justiție din UE în rândul publicului larg
		4.1.3. Implementarea planului de comunicare	CSM, PÎCCJ, MJ, instanțe și parchete	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026-2029	Minim 70% activități ale Planului de comunicare, implementate		
		4.1.4. Dezvoltarea unei platforme digitale dedicată comunicării interne și externe, prin intermediul căreia să se asigure comunicarea Consiliului Superior al Magistraturii cu instanțele și parchetele, cu mass-media, societatea civilă și cetățenii care au nevoie de informații relevante din domeniul justiției	CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027-2028	Platformă digitală dedicată comunicării, dezvoltată		
		4.1.5. Dezvoltarea unui chatbot pentru a asista cetățenii în găsirea informațiilor despre sistemul judiciar și serviciile disponibile în domeniul justiției	CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028-2029	Chatbot dezvoltat și funcțional		
		5.1.1. Stabilirea unei metodologii standard pentru evaluarea infrastructurii fizice a parchetelor existente, luând în considerare standardele existente, precum și alte cerințe funcționale, personalul proiectat și încorporând servicii pentru utilizatori (camere audiere minori, ghișee și chioșcuri de informare etc.) și pentru alte părți interesate (spații pentru avocați etc.)	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	1 Metodologie standard de evaluare a infrastructurii fizice a parchetelor-elaborată		
	5.1. Analiza infrastructurii existente la nivelul parchetelor și identificarea oricărui	5.1.2. Efectuarea unei evaluări, utilizând metodologia (pct. 5.1.1.), pentru a identifica pe cele care necesită renovare, înlocuire, necesități de construcții noi, precum și echipamente TIC	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	1 Evaluare infrastructură parchete, realizată	Inventarul stării actuale a infrastructurii parchetelor , realizat cu ajutorul unei noi metodologii i standard de evaluare Listă de priorități pentru infrastructura	

modernizări sau construcții noi necesare	sau conexiuni actualizate (coordonarea cu TIC în ceea ce privește necesitățile de noi echipamente, conexiuni și personal TIC)					care necesită renovare sau înlocuire, elaborată
	5.1.3. Stabilirea unui inventar al nevoilor de investiții în infrastructură, de planificare a întreținerii și de determinare a zonelor în care sunt cele mai necesare lucrări de remodelare și renovare a parchetelor, prioritizate pe baza rezultatelor evaluării (punctul 5.1.2.)	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Inventariere nevoi de investiții în infrastructură ale parchetelor, realizată	
	5.2. Implementarea acordurilor de împrumut dintre Guvernul României și BIRD, în domeniul justiției	MJ	BIRD, Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025-2029	Autorizație de construire obținută Contract de lucrări semnat	Acord de împrumut implementat (cf. calendar)
	5.2.2. Continuarea implementării Proiectului privind consolidarea bazelor pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor judiciare	MJ	BIRD/ Bugetul de stat	2029-	Contracte de lucrări semnate pentru sediile Judecătoriilor Calafat, Corabia, Șimleul Silvaniei, Oravița, Vălenii de Munte și pentru Tribunalul Sibiu	
	5.3.1. Monitorizare construire 3 sedii de instanțe (Tribunalul Alba, Judecătoria Buzău și Judecătoria Galați*20)) care vor respecta obiectivul de a realiza necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero în conformitate cu orientările naționale, care vor fi asigurate prin certificate de performanță energetică	MJ	Bugetul de stat	2027	3 obiective investiții finalizate	3 sedii de instanță construite, certificate pentru performanță energetică 24 sedii instanță conforme din punct de vedere al accesului la justiție și
				2026 2026 2025	Tribunalul Mureș Tribunalul Sălaj și Judecătoria Zalău Judecătoria Vaslui	
				2027	Tribunalul Vâlcea	

5. Creșterea calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar prin îmbunătățirea accesului fizic la instanțe și parchete	5.3. Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura instanțelor	5.3.2. Monitorizarea implementării „Programului Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată”*21) prin care 24 de obiective de investiții în sediile de instanțe sunt realizate de Compania Națională de Investiții	MJ	Bugetul de stat	2025	Tribunalul Teleorman și Judecătoria Alexandria		Instanțe și parchete conforme cu standardele în vigoare, din punct de vedere al accesului la justiție
					2029	Judecătoria Bacău	50 instanțe de judecată reabilite/ amenajate /moderniza te /extinse/ noi	
					2028	Judecătoria Constanța		
					2027	Palat de Justiție Mehedinți		
					2027	Palat de Justiție Craiova		
					2028	Curtea de Apel Brașov		
					2027	Palat de Justiție Vrancea		
					2027	Tribunal Ilfov și Judecătoria Buftea		
					2027	Palatul de Justiție Neamț		
					2027	Judecătoria Suceava		
					2027	Tribunal Maramureș		
					2029	Curtea de Apel Alba Iulia		
					2028	Tribunalul Gorj		
					2028	Judecătoria Pitești		
					2028	Palat de Justiție Timișoara		
					2028	Tribunalul Harghita și Judecătoria Miercurea Ciuc		
		5.3.3. Implementarea programului de investiții în sediile de instanță finanțate prin bugetul Ministerului Justiției (50 de obiective de investiții de reparații capitale, modernizare și amenajare sedii; înlocuire tâmplărie exterioară; extindere sediu; reabilitare termică etc.)	MJ	Bugetul de stat	2025	17 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate		
					2026	15 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate		
					2027	10 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate		
		5.4.1. Monitorizarea implementării „Programului Național de consolidare a infrastructurii parchetelor”*22) prin care 7 obiective de investiții în sediile de parchete sunt realizate de Compania Națională de Investiții	PÎCCJ	Bugetul de stat	2028	8 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate		
					2025	PT Gorj;	14 unități de parchet conforme din punct de vedere al condițiilor de muncă	
					2029	PJ Tg. Mureș;		
					2029	PT Tulcea;		
					2029	PCA Galați;		
					2028	PT Hunedoara		
					2028			
					2028	PT Dâmbovița;		
					2026	ST DNA Pitești;		
					2028	PT Cluj;		
					2028	PT Ilfov;		

5.4. Monitorizarea implementării programelor investiționale în infrastructura parchetelor	construcții de interes public sau social, prin care 10 obiective de investiții, reparații capitale sau modernizări sunt realizate de Compania Națională de Investiții	PÎCCJ	Bugetul de stat	2028	Sediu unități de parchet Iași;	
				2028	PT Dolj;	
				2028	PJ Craiova;	
				2028	PT Galați;	
				2027	ST DNA Constanța	
	5.4.3. Implementarea programului de investiții în sediile de parchete finanțate prin bugetul Ministerului Public	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	1 obiectiv investiții/ lucrări de intervenții finalizate	
				2026	1 obiectiv investiții/ lucrări de intervenții finalizate	
				2027	1 obiectiv investiții/ lucrări de intervenții finalizate	
				2028 2029	2 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate 2 obiective investiții/ lucrări de intervenții finalizate	7 unități de parchet reabilitate/ amenajate /modernizate /extinse/ noi
	5.4.4. Identificarea și închirierea unor spații corespunzătoare pentru funcționarea structurii teritoriale a DIICOT	DIICOT	Bugetul de stat	2025	Spații identificate: 3 (ST Bacău ST Iași ST Cluj)	3 sedii închiriate pentru desfășurare a activității structurilor teritoriale
6.1. Consolidarea capacității sistemului judiciar de colectare și analiză de date privind activitatea și performanța instanțelor și a parchetelor pentru a sprijini fundamentarea de analize	5.4.5. Identificarea și/sau asigurarea fondurilor pentru închirierea unor spații corespunzătoare pentru funcționarea unităților de parchet pe parcursul derulării lucrărilor de investiții sau reparații capitale aflate în diferite stadii de execuție	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025-2029	PCA București PCA Cluj Napoca, PT Cluj, PJ Cluj- Napoca PT + PJ Tulcea, PJ Craiova PT Dâmbovița PT Harghita PJ Făurei	8 sedii închiriate pentru desfășurare a activității unităților de parchet
	6.1.1. - Standardizarea modului de operare în sistemele informatice	CSM ÎCCJ instanțe MJ, PÎCCJ ' Parchete	Bugetul de stat	2026	Ghid metode și practici standardizate de colectare a datelor, elaborat (1- CSM; 1 - PÎCCJ)	
	6.1.2. Analiza indicatorilor de performanță (calitativi și cantitativi) ce trebuie monitorizați și definirea clară, pe baza celor mai bune practici internaționale, a fiecărui indicator de performanță, la nivelul instanțelor și parchetelor	CSM, PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Manual indicatori calitativi și cantitativi actualizat /elaborat (1 actualizat- CSM, 1 elaborat- PÎCCJ)	Metode și practici standardizate de colectare și analiză date, implementate
	6.1.3. Introducerea în sistemul statistic al parchetelor a unor caracteristici					

		care să reflecte structura cauzelor pendinte pe categorii detaliate de vechime	PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Sistem statistic al parchetelor, actualizat	
6. Îmbunătățirea capacității de analiză strategică la nivelul sistemului judiciar	6.2. Dezvoltarea /consolidarea mecanismului de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate (cetățeni/ justițiabili/avocați, etc.) la nivelul tuturor instanțelor și parchetelor, inclusiv în ceea ce privește percepția accesului la justiție	6.2.1. Realizarea unei analize a rezultatelor obținute în urma implementării mecanismului de evaluare a satisfacției părților interesate, la nivelul instanțelor de judecată	CSM	Bugetul de stat	2027	Analiză elaborată	Evaluări grad de satisfacție părți interesate efectuate anual
		6.2.2. Îmbunătățirea mecanismului de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate, creat la nivelul instanțelor de judecată, cu includerea unor aspecte privind satisfacția utilizatorilor serviciilor online, gradul de conștientizare cu privire la sectorul justiției și la serviciile disponibile etc.	CSM	Bugetul de stat	2026	Mecanism de evaluare îmbunătățit și aplicat începând cu 2026	
		6.2.3. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de evaluare periodică a gradului de satisfacție a părților interesate, la nivelul parchetelor	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Mecanism de evaluare a gradului de satisfacție a părților interesate, dezvoltat și implementat la nivelul parchetelor	
		6.2.4. Realizarea unei analize a rezultatelor obținute în urma implementării mecanismului de evaluare a satisfacției părților interesate, la nivelul parchetelor	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Chestionar de evaluare standardizat - elaborat, platformă online pentru transmiterea feedback-ului - creată, rapoarte de evaluare - elaborate, și mecanism de răspuns la feedback - implementat	
	6.3.1. Analiza problemelor /impedimentelor administrative și procedurale care generează un volum artificial de muncă sau întârzieri în soluționarea cauzelor (cum ar fi: analizarea limitelor în care operează în practică aplicarea						Proces decizional fundamentat pe analize de date

	6.3. Îmbunătățirea performanțelor cu privire la procesarea cazurilor	principiului oportunității urmării penale, în condițiile CPP; practica neunitară generată de analiza condițiilor de formă și fond a sesizărilor penale cu consecința dispunerii unor soluții de restituire și clasare administrativă, analiza motivelor pentru care nu sunt utilizate proceduri simplificate precum acordul recunoaștere a vinovăției sau medierea)	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Analiză elaborată	Metode și practici standardiza te de procesare a cauzelor penale, implementate
		6.3.2. Elaborarea de circulare/note pentru a implementa o practică unitară care asigură procesarea eficientă a cauzelor penale (ex. modalitate unitară de respingere a plângerilor care nu îndeplinesc condițiile de formă și fond, luând în considerare jurisprudența CCR)	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Norme interne (circulare/note) privind tipurile de măsuri administrative care trebuie luate sau activități care trebuie derulate pentru a preîntâmpina investigarea și soluționarea cu întârziere a dosarelor penale, elaborate	
	7.1. Creșterea eficienței personalului CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa prin asigurarea unor condiții de muncă mai bune	7.1.1. Evaluarea stării fizice și a funcționalității sediului CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa (inclusiv cămin auditori de justiție) pentru a asigura condiții adecvate de muncă, pe baza nevoilor identificate anterior, și elaborarea unui plan cu îmbunătățirile propuse	CSM, INM, SNG	Bugetul de stat	2025	Plan elaborat	Spațiu adecvat de desfășurare a activității
		7.1.2. Asigurarea unui spațiu adecvat pentru personalul suplimentar al SNG, urmare a majorării schemei de personal cu 25 de posturi*23)	CSM, SNG	Bugetul de stat	2025-2026	Spațiu suplimentar achiziționat	
		7.2.1. Colectarea de date pentru a urmări tendințele, a identifica și a proiecta nevoile de personal (magistrați), la	CSM	Bugetul de stat	2025	Date colectate	Percepția privind independența justiției

7. Creșterea capacității CSM și a instituțiilor aflate în coordonarea sa de a-și îndeplini funcțiile	7.2. Consolidarea capacității CSM de analiză și planificare a nevoilor de personal (judecători și procurori), la nivelul instanțelor și parchetelor	nivelul instanțelor și parchetelor					85% gradul de ocupare a posturilor de magistrați Schemă de personal modificată pentru a corespunde nevoilor	Referință (2023): 51% Țintă (2029): între 55- 60% Sursa: Eurobarometrul Flash FL519: Percepția asupra independenței sistemelor naționale de justiție din UE în rândul publicului larg
		7.2.2. Elaborarea de proiecții privind nevoile de personal pentru următorii 5 și 10 ani (inclusiv cele afectate de pensionări), cu propuneri de măsuri	CSM	Bugetul de stat	2026	Proiecții privind nevoile de personal, cu propuneri de măsuri, elaborate		
	7.2.3. Adoptarea și implementarea măsurilor necesare asigurării cu personal pe termen mediu și lung (judecători și procurori), la nivelul instanțelor și parchetelor	CSM	Bugetul de stat	2026-2029	Măsuri implementate			
	7.3. Continuarea consolidării proceselor operaționale, logistice și de management în cadrul CSM și ale instituțiilor aflate în coordonarea sa prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale	7.3.1. Efectuarea unei analize cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva capacității de colectare, analiză și gestionare date, pentru a moderniza sistemele și echipamentele specifice instituției	CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026	Raport de evaluare cu măsurile propuse, elaborat	Procese operaționale, logistice și de management îmbunătățite	
		7.3.2. Elaborarea unui plan de tranziție bazat pe rezultatele analizei (pct. 7.3.1)	CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026	Plan de tranziție elaborat		
7.3.3. Implementare plan de tranziție		CSM	Bugetul de stat	2026-2029	Plan de tranziție implementat			
8. Consolidarea capacității ÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile	8.1. Reașezarea competenței de judecată a ÎCCJ și adaptarea schemei de personal la noile competențe	8.1.1. Elaborare document de analiză privind competența ÎCCJ	ÎCCJ (Grup de reflecție asupra configurării competenței ÎCCJ)	Bugetul de stat	2027	Analiză elaborată	Competențe ÎCCJ reevaluate	Rata de soluționare a dosarelor (calculată ca raport dintre dosarele soluționate și totalitatea a dosarelor aflate pe rolul ÎCCJ) Referință 2023: 67,9% Țintă 2029: 70%
		8.1.2. Analizarea și, după caz, valorificarea propunerilor (de competența MJ) rezultate din analiza elaborată la pct. 8.1.1. și ținând cont de cadrul normativ în vigoare la momentul elaborării analizei	MJ	Bugetul de stat	2027	Analiză valorificată		
		8.1.3. Stabilirea numărului de posturi necesare ca urmare a propunerilor rezultate din analiza elaborată la pct. 8.1.2.	ÎCCJ	Bugetul de stat	2027	Adresă comunicată MJ		
		8.1.4. Elaborare act normativ de						

		aprobare număr maxim de posturi la nivelul ÎCCJ, în funcție de pct. 8.1.2 și 8.1.3.	MJ ÎCCJ Guvern	Bugetul de stat	2027	Act normativ aprobat		
	8.2. Întărirea capacității administrative a ÎCCJ	8.2.1. Evaluarea resurselor financiare, umane și logistice	ÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Evaluare realizată	90% grad ocupare schemă personal	
		8.2.2. Demersuri pentru asigurarea resurselor financiare, umane și logistice	ÎCCJ	Bugetul de stat	Permanent	Demersuri finalizate	Departament financiar al ÎCCJ	
9. Consolidarea capacității PÎCCJ de a-și îndeplini funcțiile	9.1. Îmbunătățirea supravegherii performanței parchetelor de nivel inferior	9.1.1. Elaborare indicatori de performanță pentru parchete, la toate nivelurile	PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025	Indicatori de performanță elaborați	PÎCCJ examinează rezultatele obținute de parchetele de nivel inferior pe baza indicatorilor de performanță	
		9.1.2. Utilizarea indicatorilor de performanță la nivelul tuturor parchetelor	PÎCCJ, parchete	Bugetul de stat	2026-2029	Raportări specifice parchetelor ce includ indicatorii de performanță stabiliți		
	9.2. Consolidarea proceselor de management operațional, logistic la nivelul PÎCCJ și al instituțiilor subordonate prin valorificarea soluțiilor și platformelor digitale	9.2.1. Efectuarea unei analize cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva colectării, analizei și gestionării datelor, în vederea modernizării sistemelor și echipamentelor specifice instituției și elaborarea și implementarea unui plan de tranziție	PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025	Analiză realizată Plan de tranziție elaborat și implementat	Instrument e TIC îmbunătățite introduse în activitatea PÎCCJ	Rata de soluționare a dosarelor în Ministerul Public calculată ca număr dosare soluționate din număr tot: de dosare de soluționate Referință 2023: 30,62% Țintă 2029: 35%
		9.2.2. Crearea unei structuri unice la nivelul PÎCCJ care să cuprindă specialiștii IT de la nivelul parchetelor	PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Structură IT constituită		
	10.1. Consolidarea cooperării judiciare internaționale	10.1.1. Crearea și operaționalizarea unei structuri la nivelul MJ care să sprijine implementarea Regulamentului (UE) 2023/2844 privind digitalizarea cooperării judiciare și a accesului la justiție în cadrul procedurilor transfrontaliere în materie civilă, comercială și penală și de modificare a anumitor acte din domeniul cooperării judiciare	MJ	Bugetul de stat	2025 2026	HG 592/2024 privind organizarea și funcționarea MJ și ROF MJ actualizate cu noua structură 5 posturi specialiști IT ocupate	Structură operațională în vederea implementării Regulamentului (UE) 2023/2844 Cooperare judiciară internațională îmbunătățită	Percepția privind activitatea a M. evaluată în cadrul sistemului de management al calității Referință 2023: 4,85
		10.1.2. Negocierea unor instrumente	MJ		2029	Tratate încheiate /consultări		

	internaționale de cooperare judiciară bilaterală		Bugetul de stat		interdepartamentale realizate*24)	
10.2. Îmbunătățirea politicii și capacității de gestionare și dezvoltare a sistemelor și echipamentelor IT	10.2.1. Efectuarea unei evaluări cuprinzătoare a instrumentelor și standardelor TIC actuale, inclusiv din perspectiva colectării, analizei și gestionării datelor, pentru modernizarea sistemelor și echipamentelor specifice instituției	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2029	Raport evaluare instrumente și standarde TIC elaborat	Sisteme/soluții IT și de comunicații de date cu capacități de monitorizare, administrare și intervenție în caz de incident îmbunătățite și standardizate 100% rată de soluționare a incidentelor semnalate
	10.2.2. Elaborare Strategie TIC și plan de acțiune aferent	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2029	Strategie și plan de acțiune aferent realizate	
	10.2.3. Suplimentarea numărului de posturi la nivelul Direcției Tehnologia Informației și ocuparea posturilor vacante	MJ	Bugetul de stat	2026	Schemă posturi DTI suplimentată la un total de 55 Grad de ocupare schemă DTI: 100%	
10.3. Îmbunătățirea capacității DIPFIE-MJ în vederea implementării proiectelor cu finanțare externă și ocuparea posturilor vacante	10.3.1. Ocuparea posturilor vacante existente în cadrul DIPFIE	MJ	Bugetul de stat	2025-2029	Posturi vacante, ocupate	Proiecte implementate conform contractelor
	10.4.1. Dezvoltarea corpului de inspectori prin majorarea numărului de inspectori cu cel puțin 5 posturi și ocuparea posturilor vacante	MJ	Bugetul de stat	2029	5 posturi vacante ocupate	Celeritate și calitate a actului de control crescute Grad îndeplinire plan anual de control Țintă 2029: 100%
	10.4.2. Creșterea capacității CCM de efectuare a verificărilor și controalelor specializate, prin crearea unui bazin de experți proprii CCM	MJ	Bugetul de stat	2029	5 posturi de ofițeri de penitenciare înființate	
	10.4.3. Consolidarea independenței operaționale a CCM	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027 2029	Analiză privind consolidarea independenței operaționale a CCM pornind de la bunele practici UE și internaționale, inclusiv prin vizite de studiu și schimburi de experiență, elaborată Propuneri de consolidare a	

10.4. Îmbunătățirea funcției de control la nivelul Ministerului Justiției					independenței operaționale a CCM pe baza analizei, elaborate	
	10.4.4. Consolidarea competențelor profesionale ale inspectorilor	MJ	Bugetul de stat	2025-2029	12 participanți la cursuri naționale și internationale , conferințe, simpozioane, schimburi de experiență naționale și internationale și mese- rotunde	
	10.4.5. Reanalizarea competențelor CCM în raport de cadrul normativ general de reglementare a activității Ministerului Justiției în vederea întăririi autorității Ministerului Justiției asupra instituțiilor din subordine și a profesiilor conexe cu privire la care exercită funcția de verificare și control	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025 2029	Grup de lucru pentru analiza legislației relevante, creat Bune practici naționale și internationale identificate și integrate în raport final de analiză (corelat cu 10.4.3)	
	10.4.6. Eficientizarea și digitalizarea actului de control	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2025- 2027 2025-2026	Întâlniri de lucru cu alte instituții și participare la vizite de studiu Analiză soluții tehnice privind accesul CCM la baze de date relevante, administrare de MJ, instituțiile subordonate și terți	
				2027-2029	Acces CCM la baze de date relevante, administrare de MJ, instituțiile subordonate și terți	
				2026	3 experți IT încadrați în cadrul CCM	
				2029	Analiză privind metode și mijloace moderne de efectuare a controlului, inclusiv prin identificarea de bune practici internationale , efectuată	
				2029	Infrastructură IT de lucru, aparatură performantă și acces la internet performant pentru la nivelul CCM	
				2025	3 posturi de personal asimilat judecătorilor și procurorilor/al te categorii de personal ce vor fi	

10.
Consolidarea
capacității MJ și
a instituțiilor
subordonate de
a-și îndeplini
funcțiile

10.5. Dezvoltarea proceselor de resurse umane la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor	10.4.7. Dezvoltarea mecanismului privind avertizorii de integritate, inclusiv din perspectiva formării profesionale a personalului specific	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	dedicate activității privind avertizorii de integritate Bune practici la nivel național și internațional identificate și implementate, inclusiv prin organizarea și participarea la consultări, schimburi de experiență ori vizite de lucru în formate bi/multilateral e cu reprezentanți relevanți ai instituțiilor altor state	
	10.5.1. Evaluarea proceselor de resurse umane la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor	ANP	Bugetul de stat	2025	Raport de evaluare cu măsurile propuse, elaborat	Procese de management al resurselor umane la ANP, îmbunătățite
	10.5.2. Elaborare și implementare plan măsuri de îmbunătățire	ANP	Bugetul de stat	2026 2026-2029	Plan elaborat Plan implementat	
	10.6.1. Analiza atribuțiilor curente, a aspectelor problematice /disfuncționalităților în activitatea serviciilor de probațiune, în aplicarea prevederilor Legii nr. 252/2013 , cu modificările și completările ulterioare*25) și a Legii nr. 253/2013 , cu modificările și completările ulterioare*26), în vederea modificării paletei atribuțiilor curente, respectiv a remedierii /eliminării disfuncționalităților	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026	Analiză finalizată, inclusiv propuneri de modificări legislative	Cadru legislativ în domeniul probațiunii îmbunătățit, în vigoare
	10.6.2. Elaborarea proiectului /proiectelor de act /acte normativ/e pentru modificare /completare /eliminare unor prevederi legale în vederea eficientizării activității de probațiune, inclusiv din perspectiva atribuțiilor serviciilor de probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026	Proiect(e) de act(e) normativ(e) elaborat (e)	
	10.7.1. Eficientizarea activității de recrutare și					

Țintă 2029:
4,85- 4,90

	selecție de personal prin îmbunătățirea metodologiei de recrutare și selecție a personalului	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Metodologie de recrutare și selecție în sistemul de probațiune elaborată și aprobată	
10.7. Dezvoltarea resurselor umane ale sistemului de probațiune	10.7.2. Analiza schemei de personal din perspectiva unor criterii obiective (caseload, workload) și identificarea necesarului și tipului de posturi suplimentare	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Analiza elaborată	Număr posturi din schema de personal sistem de probațiune suplimentat cu minimum 25% față de numărul din schema de personal la finalul anului 2024 Grad de implementare plan anual de formare: minimum 80%
	10.7.3. Elaborare și promovare proiect act normativ suplimentare schemă personal sistem probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Proiect de HG de modificare a numărului maxim de posturi prevăzute (modificare HG nr. 1079/2013)	
	10.7.4. Elaborare plan etapizat de suplimentare a numărului posturilor de personal de probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026	Plan etapizat elaborat	
	10.7.5. Suplimentarea, asigurarea finanțării și ocuparea posturilor pe baza planului etapizat	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026-2029	Posturi suplimentate conform plan etapizat	
	10.7.6. Formare continuă a personalului din sistemul de probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	Anual	Plan anual de formare continuă implementat	
10.8. Dezvoltarea infrastructurii sistemului național de probațiune (sedii servicii de probațiune,	10.8.1. Inventarierea infrastructurii sediilor serviciilor de probațiune pentru identificarea necesarului de spații adecvate luând în considerare proiecțiile privind personalul	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Inventariere elaborată	Minimum 90 % dintre serviciile de probațiune își desfășoară activitatea în spații adecvate (202 Echipament e IT înnoite în proporție de minimum 80%,
	10.8.2. Evaluarea posibilității alocării de spații destinate probațiunii în sedii ale instanțelor nou construite	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026	Analiză elaborată	
	10.8.3. Inventariere necesar echipamente ITC pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu în condiții optime (echipamente ITC, licențe și acces la inter-conectivitate	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Inventariere elaborată	

inclusiv dotări mobilier și echipamente IT)	cu alți utilizatori sau destinatari ai serviciului)					la nivelul sistemului de probațiune
	10.8.4. Elaborare plan multianual privind modernizarea și dezvoltarea infrastructurii ITC la nivelul sistemului de probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	2025	Plan elaborat	
	10.8.5. Implementare plan multianual privind modernizarea și dezvoltarea infrastructurii ITC la nivelul sistemului de probațiune	DNP, MJ	Bugetul de stat	2026-2029	Plan implementat	
10.9. Continuarea digitalizării serviciilor la nivelul ONRC	10.9.1. Implementare proiect „Sistem inteligent de asistență și eficientizare a serviciilor adaptat cerințelor solicitanților de servicii oferite de ONRC (SIAES - Smart Asist & Service - eONRC)”	ONRC	Alte surse de finanțare externă	2025 2026 -2029	Cerere de finanțare depusă Implementare proiect	Utilizatori de servicii, produse și procese digitale publice noi și optimizate - Numărul minim de utilizatori: = 0.008 X valoarea totală finanțată (FEDR + Buget de Stat) a proiectului, exprimată în euro (Țintă 2029 Sistem de transforma re digitală operațional
	10.9.2. Asigurarea infrastructurii hardware, software și de comunicații a ONRC în vederea continuării transformării digitale	ONRC	73.907,2 20 mii lei fără TVA, 14.042,3 7 mii lei TVA PNRR (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2026	- 1087 echipamente hardware de imagistică integrate în sistemul de management al fluxurilor de lucru – 3 componente software funcționale - 50 sisteme de video conferință instalate 91 infochioscuri instalate 205 utilizatori ai sistemului integrat în regim de telemuncă înregistrați 1200 persoane instruite	
10.10. Dezvoltarea resurselor umane la nivelul ONRC	10.10.1. Ocuparea posturilor vacante	ONRC	Bugetul de stat	2025-2029	> 75 % posturi vacante ocupate, anual, la nivelul ONRC sediul central și al oficiilor registrului comerțului de pe lângă tribunale	Servicii de calitate, livrate eficient
	10.10.2. Elaborarea și derularea de cursuri de formare profesională pentru registratorii de registrul comerțului	ONRC	Buget de stat	2025-2026	-96 registratori de registrul comerțului instruiți în anul 2025 și - 96 registratori de registrul comerțului instruiți în anul 2026	
	10.11.1. Suplimentarea schemei de	ANC MJ		2025		

10.11. Creșterea capacității Autorității Naționale pentru Cetățenie de a procesa cererile, prin asigurarea resurselor umane necesare și prin modernizare digitală	personal a ANC și ocuparea posturilor		Bugetul de stat		17 posturi nou înființate, ocupate	Durata de soluționare a cererilor de cetățenie Referință 2023: 38 de luni Țintă 2029: 24 de luni Cereri de acordare /redobândire /renunțare /retragere a cetățeniei, soluționate Referință 2023: 40372 Țintă 2029: 47500
	10.11.2. Actualizarea (upgrade-ul) sistemului informatic de management al cererilor de acordare /redobândire /renunțare /retragere a cetățeniei de tip „Dosar unic cetățenie”	ANC	PNRR (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2026	Upgrade sistem informatic „Dosar unic cetățenie” (PNRR)	
10.12. Creșterea capacității Institutului Național de Expertize Criminalistice de a procesa dosarele de expertiză a drogurilor și, respectiv a expertizelor criminalistice în accidente de trafic terestru, la nivel regional	10.12.1. Înființarea Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Constanța	INEC, MJ	Buget de stat	2027-2028	Hotărârea Guvernului nr. 368 /1998, cu modificările ulterioare	Capacitate crescută de expertiză a drogurilor și timp reduși de efectuare expertize în accidente de trafic terestru Număr redus dosare aflate în stoc
	10.12.2. Operaționalizarea Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Constanța	INEC, MJ	Bugetul de stat/ Alte fonduri cu finanțare externă	2028-2029	1 post șef laborator (personal de specialitate criminalistică) 4 posturi de expert criminalist (personal de specialitate criminalistică, 1 post secretar dactilograf (personal auxiliar de specialitate criminalistică) , ocupate; Echipament IT achiziționat (6 stații de lucru, 1 multifuncțional, echipament expertiză)	

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 2: Acces la justiție

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Acțiune	Responsabil	Resurse	Termen (anul țintă de realizare)	Indicatori de performanță		
						Realizare	Rezultat	Impact
	1.1. Consolidarea capacității MJ de a coordona, monitoriza și evalua furnizarea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală, prin crearea și operaționalizarea unui compartiment în cadrul MJ	1.1.1. Efectuarea unei analize pentru definirea rolului și sarcinilor noului compartiment de asistență juridică, inclusiv a soluțiilor de asigurare a resurselor umane	MJ	Bugetul de stat	2025	Analiză elaborată	Compartiment ajutor public judiciar operațional	
		1.1.2. Modificare Regulament de funcționare și organizare al MJ	MJ	Bugetul de stat	2026	Compartiment ajutor public judiciar (APJ) creat		
		1.1.3. Angajare /transfer/detașare /delegare personal necesar	MJ	Bugetul de stat	2026	Personal necesar este angajat/transf erat/delegat/ detașat		
	1.2. Valorificarea soluțiilor /platformelor IT pentru a crea o bază de date	1.2.1. Identificarea tipurilor de date necesare pentru o monitorizare eficientă	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027	Tipuri de date identificate	Bază de date privind ajutorul	
		1.2.2. Identificarea modalităților prin						

1. Îmbunătățirea accesului la justiție

/sistem în cadrul compartimentului din MJ nou creat, care să permită monitorizarea furnizării ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală	care instanțele, parchetele și UNBR/barouri asigură accesul MJ la datele și informațiile necesare	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027	Modalități/ Soluții identificate	public judiciar și asistența judiciară în materie penală, care să permită monitorizarea acestor forme de ajutor public
	1.2.3. Implementarea modalităților identificate	MJ, instanțe, parchete, UNBR/ barouri	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027	Soluții implementate	
	1.3.1. Identificare soluții pentru simplificarea documentației necesare pentru solicitarea (și primirea) ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală, pe baza unui studiu al practicilor reale	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026	Propuneri pentru simplificarea documentației de eligibilitate - elaborate	Documentație necesară pentru accesarea asistenței juridice, simplificată
	1.3.2. Implementare propuneri de simplificare a documentației necesare pentru solicitarea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	Începând cu 2028 și în mod continuu	Propuneri de simplificare implementate Site MJ actualizat cu informații privind accesul la ajutor public judiciar și a asistenței judiciare în materie penală	
	1.3.3. Dezvoltarea unui site web cu informații privind taxele judiciare de timbru și eligibilitatea pentru scutire/reducere	CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	Site web dezvoltat	
	1.4.1. Efectuarea unei evaluări a cadrului juridic și a practicilor existente pentru furnizarea de asistență extrajudiciară (dacă aceasta este furnizată în general și, în caz contrar, motivele pentru care nu este furnizată, pentru ce tipuri de probleme este furnizată, dacă este ușor accesibilă etc.)	MJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2027	Evaluarea efectuată Măsuri de îmbunătățire formulate și convenite	Propunere de măsuri și modificări legislative pentru îmbunătățirea furnizării asistenței extrajudiciare, implementate
	1.4.2. Formularea de propuneri de măsuri legislative (modificări și/sau completări) pentru îmbunătățirea furnizării asistenței extrajudiciare, dacă în urma concluziilor evaluării și a	MJ	Bugetul de stat	2028	Consultări cu privire la rezultatele evaluării efectuate Măsuri de îmbunătățire formulate și convenite Cadru legal revizuit	

		consultărilor rezultă această necesitate					
		2.1.1. Formarea specialiștilor cu privire la impactul traumei asupra participanților la procesul de justiție penală prin intermediul formării privind traumele complexe	INM	Bugetul de stat	2025	Specialiști (judecători și procurori) instruiți	
		2.1.2. Analiza prevederilor legale pentru a asigura recurgerea la specialiști în comunicare /facilitatori pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale), respectiv pentru a asigura posibilitatea angajării unor psihologi ai instanțelor /parchetelor (cu alte atribuții decât cele actuale ce țin de psihologia muncii) pentru pregătirea audierilor /participării la ședințe	MJ, PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat	2028	Analiză elaborată	
	2.1. Dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul tehnicilor de audiere, consiliere și interacțiune cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile	2.1.3. Formarea profesională a magistraților în domeniul precum: măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale (Legea nr. 140/2022 *27)); combaterea violenței domestice (inclusiv căsătoriile forțate în comunitățile de romi); ordinul de protecție extins; drepturile victimelor infracțiunilor (Legea nr. 211/2004 *28)); tehnici de audiere în procesul penal (inclusiv tehnici de audiere a minorilor și a persoanelor majore cu dizabilități intelectuale); înțelegerea conceptului de traumă și a modului în care influențează memoria și redarea;	INM, PÎCCJ	Bugetul de stat	2025-2029	Magistrați instruiți	Competențe specifice în domeniul tehnicilor de audiere/ consiliere/ interacțiune cu victimele infracțiunilor dobândite

2. Dezvoltarea capacității de a interacționa cu victimele infracțiunilor și alte categorii de persoane vulnerabile la nivelul instanțelor și parchetelor		combaterea traficului de persoane/minori; instrumentarea cauzelor penale având ca obiect infracțiuni contra libertății și integrității sexuale; recunoașterea și eliminarea /gestionarea prejudecăților magistraților; eliminarea stereotipurilor din motivări					
	2.2. Dotarea parchetelor cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore, atât în procesul penal, cât și în cel civil, și formarea profesională a magistraților în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor	2.2.1. Analiza prevederilor legislative care să permită accesibilizarea sediilor instanțelor /parchetelor, inclusiv de natură procesuală, conformația sălii de judecată, posibilitatea judecării în afara sediului instanței, confidențialitatea etc. - citare, liste de ședință, cameră de consiliu, pregătirea ședinței cu un psiholog, participare de la distanță (inclusiv partea de deficiențe de vâz, auz)	MJ, PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat	2028	Analiză elaborată	Minim 10 parchete dotate cu săli de audiere Magistrați formați în domeniul tehnicilor de audiere a minorilor
		2.2.2. Realizarea unei analize privind nevoia dotării parchetelor din fiecare județ, cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore	PÎCCJ	Bugetul de stat	2025	Analiza efectuată	
		2.2.3. Realizarea unei hărți naționale a sălilor de audiere, special amenajate, pentru victimele minore deținute de parchete, unități de poliție și DGASPC	PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	Harta realizată	
		2.2.4. Elaborarea și implementarea unui plan etapizat de dotare cu săli de audiere, special amenajate, pentru victimele minore	PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2026 2029	Plan aprobat Plan implementat	
		2.3.1. Analiza legislației privind serviciile integrate de protecție a	MJ, PÎCCJ, CSM	Bugetul de stat/ Alte	2028	Analiză realizată	

		minorilor în interacțiunea cu sistemul de justiție		surse de finanțare externă				
		2.3.2. Formarea profesională a procurorilor într-un format multidisciplinar în domeniul combaterii violenței școlare, bullying-ului, rasismului, homofobiei, discriminării copiilor cu dizabilități	PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	50 procurori formați		
		2.3.3. Dezvoltarea unor materiale de informare pentru victime minore și persoane vulnerabile - format fizic sau pe paginile web ale parchetelor și instanțelor prin care să se prezinte, în limbaj accesibil și simplificat, drepturile (penal și civil), rolul /atribuțiile actorilor din procedură (polițist, procuror, judecător etc.), descrierea procedurii	PÎCCJ, MJ, CSM	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	Materiale de informare realizate	Capacitate crescută în lucru cu minorii și alte categorii de persoane vulnerabile	
		2.3.4. Dezvoltarea unor materiale de informare adaptate minorilor /persoanelor cu dizabilități (dezagregarea etapelor procesului judiciar în pictograme	PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	Materiale de informare realizate		
		2.3.5. Dezvoltarea unui mecanism de evaluare a nevoilor de protecție a victimelor (ex. check- list al cărui scor să recomande o măsură de protecție și eventual gradul de risc, asemănător cu formularele poliției la ordinul provizoriu de protecție)	PÎCCJ	Bugetul de stat/ Alte surse de finanțare externă	2028	Mecanism funcțional		
Dimensiunea strategică 3 Combaterea corupției și a criminalității								
Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Acțiune	Responsabil	Resurse	Termen (anul țintă de realizare)	Indicatori de performanță		
						Realizare	Rezultat	Impact
		1.1.1. Asigurarea, inclusiv prin majorare, după caz, a efectivelor						

1. Consolidarea capacităților organizaționale de combatere a corupției și criminalității	1.1. Consolidarea efectivelor de personal prevăzute de art. 55 din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul parchetelor	PÎCCJ, MJ, MAI	Bugetul de stat	2026- 2029	Efective prevăzute de lege, operaționale	Efective de poliție judiciară consolidate	Percepția privind răspândirea corupției în România Referință: 83% (2019) Țintă: 75- 80% Ultimul Eurobarometr publicat în exercițiul de planificare Sursa: Eurobarometr special corupție
	1.1.2. Elaborarea și implementarea unui plan pornind de la concluziile studiului de drept comparat privind personalul prevăzut de art. 55 din Legea nr. 135 /2010, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul parchetelor	PÎCCJ, MJ, MAI	Bugetul de stat	2025-2026 2027-2029	Plan elaborat Plan implementat		
	1.2. Consolidarea capacității administrative și logistice la nivelul Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate	ANABI, MJ	Bugetul de stat	2025	Două structuri teritoriale operaționalizate	Gradul de valorificare a bunurilor indisponibilizate Referință: (iunie 2021 - aproximativ 45 de milioane EUR). Țintă: +50% (2025)	
	1.2.1. Operaționalizarea unor structuri teritoriale fără personalitate juridică ale ANABI, la nivel regional, cu rol în sprijinirea structurii centrale ANABI și a autorităților judiciare organizate în teritoriu, în procesul de recuperare și valorificare a creanțelor provenite din infracțiuni	ANABI, MJ	Bugetul de stat	2025	Două structuri teritoriale operaționalizate	Gradul de valorificare a bunurilor indisponibilizate Referință: (iunie 2021 - aproximativ 45 de milioane EUR). Țintă: +50% (2025)	
	1.2.2. Extinderea capacității de depozitare a ANABI prin construirea /dezvoltarea a 5 noi depozite pentru depozitarea bunurilor sechestrate	ANABI, MJ	65.000 mii lei fără TVA, 12.350 mii lei TVA PNRR (Ținta 446 /Investiția 2 /C14)	2025 2025- 2026	3 depozite Operaționale 2 depozite operaționale		
	1.3. Consolidarea infrastructurii IT a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilitate	ANABI	2.350 mii lei fără TVA, 447 mii lei TVA PNRR (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2025- 2026	ROARMIS II interconectat cu ECRIS V și implementat la nivel național	Gradul de valorificare a bunurilor indisponibilizate Referință: (iunie 2021 - aproximativ 45 de milioane EUR). Țintă: + 50% (2025)	
	1.3.1. Actualizarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni ROARMIS 2	ANABI	2.350 mii lei fără TVA, 447 mii lei TVA PNRR (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2025- 2026	ROARMIS II interconectat cu ECRIS V și implementat la nivel național	Gradul de valorificare a bunurilor indisponibilizate Referință: (iunie 2021 - aproximativ 45 de milioane EUR). Țintă: + 50% (2025)	
	1.3.2. Actualizarea site-ului oficial al ANABI	ANABI	60,900 mii lei fără TVA, 11,571 mii lei TVA (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2025	Site funcțional		
	1.3.3. Actualizarea portalului ANABI pentru derularea licitațiilor publice prin mijloace electronice	ANABI	98 mii lei fără TVA, 18,620 mii lei TVA (Jalonul 165 /Investiția 4 /C7)	2025	Portal funcțional		

	1.4. Asigurarea necesităților de formare profesională în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni	1.4.1. Dezvoltarea și acreditarea unui centru de formare și diseminare de bune practici la nivelul ANABI în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni	ANABI	Bugetul de stat	2025	Centru înființat și acreditat	Gradul de valorificare a bunurilor indisponibilizate Referință: (iunie 2021 - aproximativ 45 de milioane EUR). Țintă: + 50% (2025)
	1.5. Specializarea procurorilor la nivelul parchetelor teritoriale, precum și a polițiștilor judiciari, pentru investigarea cu celeritate a tuturor infracțiunilor de mediu	1.5.1. Promovarea și consolidarea tematicii combaterii infracțiunilor de mediu în programele de formare continuă descentralizată ale parchetelor și poliției judiciare	INM PÎCCJ, Parchete CSM	Alte surse de finanțare externă /Bugetul de stat	2025-2029 Anual	Programe de formare profesională actualizate la nivelul PCA	Număr procurori instruiți în urmărirea penală a infracțiunilor de mediu Referință (2024): 100 Țintă (2029): 400
		1.5.2. Specializarea polițiștilor judiciari și a procurorilor pentru investigarea cu celeritate a tuturor infracțiunilor de mediu, prin introducerea tematicii combaterii infracțiunilor de mediu în programele de formare continuă. Realizarea de sesiuni de instruire prin cooptarea unor specialiști din domeniul de referință (din cadrul instituțiilor publice/private, ONG-uri etc.)	MAI-IGPR, PÎCCJ	Alte surse de finanțare externă/ Bugetul de stat	2029	Polițiști judiciari și procurori formați	Programe de formare pentru polițiști judiciari și procurori în domeniul combaterii infracțiunilor de mediu, implementate
	1.6. Eficientizarea alocării resurselor umane și materiale pentru combaterea infracțiunilor de mediu	1.6.1. Elaborarea unei hărți de risc privind criminalitatea de mediu	PÎCCJ	Alte surse de finanțare externă / Bugetul de stat	2025	Hartă de risc elaborată	Procent de dosare privind infracțiuni de mediu (inclusiv silvice) în care s-au dispus soluții de trimitere în judecată Referință 2023: 3,8% Țintă 2029: 8%
		1.6.2. Pilotarea în anumite județe identificate, în funcție de criminalitate specifică de mediu, a unor măsuri de organizare și colaborare interinstituțională la nivel local pentru eficientizarea modului de lucru pentru combaterea infracțiunilor de mediu	PÎCCJ	Alte surse de finanțare externă/ Bugetul de stat	2026	Metodologie de organizare și colaborare elaborată	
		1.6.3. Actualizare hartă de risc	PÎCCJ	Bugetul de stat	2027	Hartă de risc actualizată	
		1.6.4. Alocarea resurselor					

		(specialiști) conform constatărilor și concluziilor activităților de la 1.6.1 și 1.6.2.	PÎCCJ CSM	Alte surse de finanțare externă/ Bugetul de stat	2027-2029	State de funcții și personal modificate	
1. Consolidarea capacităților organizaționale de combatere a corupției și criminalității	1.7. Asigurarea resurselor materiale și umane necesare structurilor nou înființate în cadrul DIICOT	1.7.1. Efectuarea unei analize bazată pe tendințe /statistici a resurselor umane pentru structurile nou înființate (Serviciul de combatere a traficului de persoane, Serviciul de combatere a traficului stradal de droguri, Biroul de combatere a traficului de droguri Constanța și Compartimentul de analiza informațiilor și de investigații financiare)	DIICOT	Bugetul de stat	Anual, începând cu anul 2025	Analiză semestrială a activității, elaborată Propuneri de modificare /suplimentare schemă de personal, elaborate	
		1.7.2. Modificări /suplimentări schemă de personal	DIICOT MJ CSM	Bugetul de stat	În funcție de necesități, începând cu anul 2026	Schemă de personal modificată /sup limentată	Serviciul de combatere a traficului de persoane, Serviciul de combatere a traficului stradal de droguri, Biroul de combatere a traficului de droguri Constanța și Compartimentul de analiza informațiilor și de investigații financiare, operaționale
		1.7.3. Creșterea gradului de ocupare a posturilor pentru toate categoriile de personal	DIICOT	Bugetul de stat	Anual, începând cu 2025	+ 10 grad de ocupare posturi (anual)	
		1.7.4. Identificarea și implementarea de soluții pentru efectuarea constatărilor prevăzute în Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, republicată, cu modificările și completările ulterioare, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare și care se fac în prezent la laboratoarele din cadrul DCCO, în cadrul laboratoarelor autorizate din cadrul ANSVSA	DIICOT	Bugetul de stat	Anual, începând cu 2025	Acord de colaborare cu laboratoare autorizate din cadrul ANSVSA, încheiat	Rata de soluționare a dosarelor, la nivel de parchete, având ca obiect infracțiuni de mediu (mediu și silvice)/an sau la sfârșitu perioadei Referință (2023): 19.3% Țintă (2029): 40%
					Decembrie 2025	1:Sistem electronic pentru investigații: 1; Persoane	

1.8.1. Dotarea Serviciului Tehnic din cadrul DNA cu echipamente specifice și asigurarea instruirii personalului specializat de către furnizorul echipamentelor	DNA	1: 21000 mii lei fără TVA, 3990 mii lei TVA		instruite pentru folosirea sistemului: 5;	Număr crescut de lucrări de punere în aplicare a mandatelor de supraveghe re tehnică, de investigații financiare și note de constatare în dosarele de competența DNA care vor fi executate cu resurse interne Referință (2021): 200 lucrări Țintă (2029): 450 lucrări financiare finalizate prin rapoarte de constatare Referință 2024: 0 Țintă 2029: 200 Număr percheziții informatice finalizate Referință 2024: 1325 dispozitive percheziționate Țintă 2029: - 2200 Număr de constatări în domeniul informatic
		2: 5000 mii lei fără TVA, 950 mii lei TVA	Decembrie 2025	2: Sistem supraveghere foto /audio/video și GPS: 1; Număr de persoane instruite pentru folosirea sistemului: 6	
		3: 3250 mii lei fără TVA, 617,5 mii lei TVA	Decembrie 2025	3:Echipamente destinate supravegheerii foto /audio/video: 2; Număr de persoane instruite pentru folosirea sistemului: 6 4: Cursuri specializate supraveghere tehnică: 6;	
			Decembrie 2025	5: Cursuri specializate rețele comunicații: 6; 6: Sistem exploatare /analiză date: 1; Număr de persoane instruite pentru folosirea sistemului: 5	
		4: 150 mii lei fără TVA, 28,5 mii lei TVA	Decembrie 2025		
		5: 60 mii lei fără TVA, 11,4 mii lei TVA 6: 4500 mii lei fără TVA, 855 mii lei TVA	Decembrie 2025		
		Bugetul de stat /Mecanismul financiar norvegian 2021 - 2028 /Programul Antifraudă al Uniunii Europene			
1.8.2. Consolidarea capacităților Serviciului tehnologii și metode emergente (Biroul de investigații financiare și Compartimentul specialiști) din cadrul DNA, prin achiziționarea de aplicații software de analiză și asigurarea instruirii de specialitate de către furnizorul aplicațiilor software	DNA	400000 mii lei fără TVA, 76000 mii lei TVA Bugetul de stat/ Mecanismul financiar norvegian 2021 - 2028/ Programul Antifraudă al Uniunii Europene	Decembrie 2026	Software de analiză achiziționat/ achiziționate; Număr de persoane instruite pentru folosirea soft- ului /urilor: 30	
1.8.3. Consolidarea capacității operaționale a Serviciului tehnic				1 grefier, 10 specialiști și 10 ofițeri/agenți de poliție, angajați în cadrul Compartimentului de analiza informațiilor și	

		și de criminalistică și, respectiv, a Serviciului de coordonare a activităților tehnice de specialitate, de analiza informațiilor și de investigații financiare, din cadrul DIICOT, prin dotarea cu echipamente și aplicații software specifice derulării activităților, angajarea de specialiști și formare profesională	DIICOT	Alte surse de finanțare externă/ Bugetul de stat	Anual, până în anul 2029	investigații financiare 2 specialiști angajați în cadrul Compartimentului de percheziții informatice Aplicații informatice necesare desfășurării activității specialiștilor, achiziționate și implementate Întreg personalul din cadrul Serviciului de coordonare a activităților tehnice de specialitate, de analiza informațiilor și de investigații financiare, instruit	economic, financiar, bancar, vamal, precum și în alte specialități economice Referință 2024: 141 Țintă 2029: 250	
		1.8.4. Asigurarea capacităților de conservare și securizare a probelor obținute în urma punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică ori ordonanțelor emise de către procuror	DIICOT	Bugetul de stat	2029	Camera de corpuri delictu pentru structura centrală a DIICOT, operaționalizat		
		1.8.5. Achiziționarea/ închirierea/ preluarea în administrare/ construirea și dotarea, conform necesităților DIICOT, a unor sedii/spații corespunzătoare funcționării structurii centrale și teritoriale	DIICOT	Bugetul de stat	Anual, începând cu anul 2025	Sedii DIICOT achiziționate/ închiriate/ preluate în administrare /construite (Structura centrală, BT Călărași, ST Alba, ST Bacău, BT Covasna, ST Cluj, ST Constanța, BT Gorj, BT Vaslui, BT Satu-Mare, ST Pitești, BT Botoșani, BT Arad)		

DIMENSIUNEA STRATEGICĂ 4: Management și coordonare strategică

Obiectiv strategic	Obiectiv specific	Acțiune	Responsabil	Resurse	Termen (anul țintă de realizare)	Indicatori de performanță		
						Realizare	Rezultat	Impact
	1.1. Consolidarea capacității instituționale a MJ, CSM, ÎCCJ, PÎCC pentru implementarea	1.1.1. Elaborare unei analize a posturilor cu scopul de a: (1) clarifica și delimita posturile din organizație care contribuie la procesul de management strategic; (2) identifica competențele specifice asociate cu managementul strategic, pentru posturile relevante; și (3) stabili deficitul de competențe de	MJ, CSM, ÎCCJ, PÎCCJ	Bugetul de stat	2026	4 analize elaborate (1 - MJ, 1-CSM, 1-ÎCCJ, 1-PÎCCJ)	Personal cu competențe dobândite în	

1. Consolidarea managementului strategic la nivelul sistemului judiciar	SDSJ și a reformelor în domeniul justiției	management strategic în organizație					„management strategic în sistemul judiciar”	
		1.1.2. Includerea în agenda activităților de formare a temei „Managementul strategic în sistemul judiciar” pentru personalul relevant din sistemul judiciar (funcții de conducere și execuție)	INM, SNG	Bugetul de stat	2026 Începând cu 2027	Elaborare program Implementare program		
		1.2.1. Analiza oportunității privind îmbunătățirea structurii actuale a Consiliului de management strategic (COMS) din perspectiva creării unor grupuri de lucru tematice menite să analizeze trimestrial provocările, oportunitățile și lecțiile învățate legate de implementarea reformelor și a SDSJ Corelat cu DS 4, OSp. 2.2	Grup tehnic de lucru COMS	Bugetul de stat	2026	Analiză, cu propuneri de îmbunătățire, elaborată		Grad implementare obiective specifice SDSJ 20222025 (iunie 2024: 46%) Grad de implementare a SDSJ 2025-2029 decembrie 2029: 80%)
	1.2. Consolidarea cooperării interinstituționale în sistemul judiciar	1.2.2. Implementarea propunerilor de îmbunătățire rezultate din analiza elaborată la punctul 1.2.1.	COMS, Grup tehnic de lucru	Bugetul de stat	2026-2027	Structura organizatorică a COMS revizuită	Proces decizional la nivelul sistemului judiciar, îmbunătățit Recomandări OCDE implementate	
		1.2.3. Constituirea și operaționalizarea unui grup de lucru permanent în cadrul COMS în vederea coordonării implementării recomandărilor vizând sistemul judiciar formulate de OCDE în cadrul procesului de aderare a RO la organizație și elaborarea unui plan de implementare recomandări OCDE	COMS, Grup de lucru constituit	Bugetul de stat	2025	Grup de lucru constituit (februarie-martie 2025) Plan implementare recomandări OCDE elaborat (Aprilie 2025)		
	2.1. Creșterea capacității departamentelor MRU din instituțiile	2.1.1. Dezvoltarea unui program de formare continuă în vederea dobândirii unor competențe de analiză și evaluare a resurselor	INM	Bugetul de stat	2025	Curs „analiză și evaluare resurse umane” dezvoltat (1- INM, 1- SNG)	Competențe privind analiza	Grad implementare

2. Consolidarea managementului intrasectorial în domeniul managementului resurselor umane și al infrastructuri	sistemului judiciar, prin dezvoltarea competențelor de analiză și evaluare a resurselor umane	umane la nivelul sistemului judiciar*29)					și evaluarea resurselor umane dobândite la nivelul departamentelor de resurse umane din cadrul instituțiilor din sistemul judiciar	obiective specifice SDSJ 2022-2025 (iunie 2024: 46%) Grad de implementare a SDSJ 2025-2029 decembrie 2029: 80%)
	2.1.2. Includere curs „analiză și evaluare a resurselor umane la nivelul sistemului judiciar” în programele anuale de formare continuă ale INM		INM	Bugetul de stat	2025	Program anual de formare continuă care include cursul „analiză și evaluare a resurselor umane la nivelul sistemului judiciar” - 4 INM		
	2.2. Operaționalizarea unui mecanism de coordonare a Inițiativelor de infrastructură la nivel sectorial	2.2.1. Înființarea unui grup de lucru format din reprezentanți ai MJ, CSM, PÎCCJ Corelat cu 1.2.1.	COMS Grup tehnic de lucru	Bugetul de stat	2026-2027	Grupul de lucru pentru infrastructură a fost înființat și se reunește trimestrial		

*17) [Ordonanța Guvernului nr. 2/2000](#) privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin [Legea 156/2002](#) pentru aprobarea [Ordonanței Guvernului nr. 2/2000](#) privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară

*18) Sistemul de management integrat al audierilor, la nivelul PÎCCJ

*19) Planul de comunicare va include, printre altele, activități precum: - identificarea și utilizarea canalelor de comunicare pentru a ajunge la populațiile marginalizate și insuficient deservite, - elaborarea produselor de comunicare (inclusiv pentru SAL); - promovarea produselor de comunicare utilizând canalele de comunicare identificate; - evaluarea utilității și impactului produselor de comunicare. Printre indicatorii de realizare se numără: materiale într-un limbaj clar și accesibil, ușor de înțeles - elaborate; canale de comunicare (inclusiv site-uri web, rețele sociale, evenimente comunitare și parteneriate) - utilizate; evaluare a impactului produselor de comunicare - realizată.

*20) Cele trei instanțe fac parte din "Programului Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată" (nota de subsol 20)

*21) Memorandumul nr. 17.233 aprobat în ședința de Guvern din data de 10 decembrie 2014 cu tema: "Programul Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată", "Cartierul pentru Justiție", "Programului Național de consolidare a infrastructurii parchetelor aflate în municipiile reședință de județ", modificat prin Memorandumul nr. 9056 aprobat în ședința de Guvern din data de 02.06.2016 și, respectiv Memorandumul nr. 22585 aprobat în ședința de Guvern din data de 23.10.2020

*22) Memorandumul nr. 17.233 aprobat în ședința de Guvern din data de 10 decembrie 2014 cu tema: "Programul Național de consolidare a infrastructurii instanțelor de judecată", "Cartierul pentru Justiție", "Programului Național de consolidare a infrastructurii parchetelor aflate în municipiile reședință de județ", modificat prin Memorandumul nr. 9056 aprobat în ședința de Guvern din data de 02.06.2016 și, respectiv Memorandumul nr. 22585 aprobat în ședința de Guvern din data de 23.10.2020

*23) [Hotărârea Guvernului nr. 892/2024](#) privind stabilirea numărului maxim de posturi pentru Școala Națională de Grefieri

*24) Tratat bilaterale România - Vietnam (Extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat bilaterale România - India (extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat bilaterale România - Nepal (extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat bilaterale România - Sri Lanka (extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat bilaterale România - Emiratele Arabe Unite (extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat bilaterale România - Peru (extrădare, asistență judiciară), încheiate; Tratat de extrădare România - Canada, încheiat; Tratat privind transferarea persoanelor condamnate România - Republica Populară Chineză, încheiat; Consultări interdepartamentale, urmate de eventuala semnare a unor acorduri la acest nivel (Republica Turcia, Republica Moldova, Republica Italiană, Confederația Elvețiană) realizate

*25) [Legea nr. 252/2013](#) privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare

*26) [Legea nr. 253/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare

*27) [Legea nr. 140/2022](#) privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare

*28) [Legea nr. 211/2004](#) privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare

*29) Competențele vizate sunt: analiza și interpretarea statisticii judiciare; dezvoltarea unor indicatori calitativi și cantitativi pentru a măsura performanța; familiarizarea cu tendințele europene actuale în domenii precum evaluarea judiciară, admiterea în profesie și cartografierea judiciară; noi perspective privind nevoile de formare și

evaluările de impact; capacitatea de a explora și de a evalua alternative de organizare a personalului, în special odată cu apariția noilor tehnologii și a proceselor modernizate; adaptarea la noile tendințe în materie de administrare a instanțelor judecătorești; tehnici pentru maparea proceselor și dezvoltarea hărților judiciare; dezvoltarea de indicatori de performanță cantitativi și calitativi; analiza impactului schimbărilor propuse din punct de vedere financiar, social, politic și organizațional.
